

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (1182) 1972 RUGSEJO - SEPTEMBER 28

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Planai ir darbai

Prieš kurį laiką mūsų spaudoje pasigirdo balsas, esą lietuviškajai veiklai trūksta planingumo ypač kultūrinėje srityje. Šis balsas buvo girdimas JAV-se ir bene ryškiausiai — Kanadoje. Kad tai tiesa, niekas neginčijo. Pagrindinis dėmesys kuriam laikui buvo nukreiptas į planų įšiekimą ypač kultūrinėje srityje, kuri Kanadoje labai suaktualėjo ryšium su naujai vyriausybės paskelbta daugiakultūriškumo politika. Palengva planų atsirado. Vieni jų buvo sunkiau įvykdomi, kiti lengviau, bet visi jie reikalingi kultūrinei veiklai gaivinti bei stiprinti. Atrodė, kad pagaliau ateina planingo darbo laikotarpis, kuriame suklestės kultūrinė lietuvių veikla, remiama Kanados vyriausybės. Deja, iki šiol nei viena, nei kita viltis neišsipildė. Atsirado planai, bet neatsirado jų vykdytojai. O ir tie, kurie ryžosi šį tą vykdyti, tikėdamiesi vyriausybės paramos, atsitrenkė į biurokratinius formalumus ir kol kas nieko nelaimėjo. Tokiu būdu planai įstrigo iš vienos pusės organizaciniuose Kanados lietuvių ratuose, o iš kitos — vyriausybiniuose formalumuose. Vienintelė išimtis buvo prof. R. Vaštokas, gavęs vyriausybės paramą veiklai anglų kalba apie Kanados lietuvių praeitį. Bet jis tai padarė grynai partizanškai, vien savo iniciatyva, pasiskaitęs spaudoje informaciją apie galimą vyriausybės paramą etninių grupių veikalam. Jis nedalyvavo jokiuose suvažiavimuose, jokiuose planavimuose, tačiau buvo sėkmingesnis. Veikalo apie Kanados lietuvių istoriją jis dar nepradėjo, tačiau jam ruošiasi. Šiais metais jis nedėstys universitete ir galės tam darbui atsidėti.

Tokia dalykų būkle reikia visiem susirūpinti. Aiškiai matyti, kad kultūrinė Kanados lietuvių veikla yra atsidūrusi stagnacijoje, kad tam reikalui skirti organizaciniai vienetai nebėra pajėgūs žiesti mūsų kultūrinio gyvenimo. Svetimo sritis yra žymiai geresnėje būklėje: veikla ir viršūnė, ir mokytojai, ir mokiniai, ir tėvai. Rengiami konkursai, skatinami mokinių laikraščiai, organizuojami mokytojų suvažiavimai, stovyklos ir t.t. Tuo tarpu kultūrinėje srityje visiškai stagnacija — nematyti jokio kolektyvinio užmojo. Prieš porą metų džiaugėmės kultūrinio proveržio į valstybinę Otavos biblioteką ir muziejų. Pažadėtoji tautodailės paroda dar nevyko, tačiau muzėjaus vadovybė nuo jos neatsisako ir ketina ją surengti atremontuotose patalpose. Tiesa, dar išėjo iš spaudos kanadiečio K. Peacock ir D. Rautišienės knyga anglų kalba apie lietuvių dainas. Bet visa tai jau daug ankstesnių pastangų vaisius. Pastaruoju metu mūsų viršūnėse visiškai tyla. Vyksta Bendruomenės suvažiavimai, išsklausomi formalūs veiklos pranešimai, priimami politinio bei visuomeninio pobūdžio nutarimai, bet kultūrinė sritis nesusilaukia didesnio dėmesio. Šiuo metu, kai kitos etninės grupės ypatingai stiprina savo kultūrinę veiklą, lietuviai ją apeido. Turėtų būti atvirščiai. Pagrindinis mūsų dėmesys privalėtų būti skiriamas organizuoti kultūrinei veiklai. Be jos visa mūsų veikla taps labai primityviu judėjimu, nevertu kitų dėmesio.

Kodėl taip yra ir kas darytina? Pirmiausia taip yra dėlto, kad iš organizacinės veiklos peranksti pasitraukė pajėgūs žmonės. Antra, į dabartinę veiklą neina, nesiduooda renkami tam tinkami žmonės. Nevisi kultūrininkai turi visuomeninę gyslą — jie gali būti geri individualūs kūrėjai, bet menki organizatoriai. Kultūrinėje srityje, kur reikia išjudinti visuomenę, neužtenka kūrybinio talento — reikia ir organizacinio. Negalima sakyti, kad mes Kanadoje jų neturėtume. Jų yra, tik atsakingom viršūnėm reikia juos surasti ir įjungti lietuviškon veiklon, kol ji dar nepradėjo merdėti. Taigi, pirmoji iniciatyva turėtų eiti iš atsakingos viršūnės — KLB krašto valdybos. Antra, kultūrinei veiklai išjudinti bei turimom jėgom telkti reikia suaukti kultūrininkų konferenciją, kuri apsvartytų esamą būklę ir nustatytų ateities gaires. Nėra reikalo užsimoti per daug, bet nieko nedaryti, net nė prasižioti, yra nusikaltimas tai visuomenei, iš kurios mūsų kultūrininkai išaugo. Panašias konferencijas, kiek matyti iš etninės spaudos, yra turėjusios kaikurios kitos etninės Kanados grupės. Tokiam tikslui yra galima tam tikrom sąlygom ir finansinė vyriausybės parama. Pagaliau KLB krašto taryba savo suvažiavimuose, užuot visą laiką skyrusi pagrindinį dėmesį visuomeniniams reikalams, turėtų susirūpinti ta sritimi, kuri šiuo metu daugiausia dėmesio reikalinga.

Kanados įvykiai

IVES DARBO LEIDIMUS?

Premjeras P. E. Trudeau Toronto radijo CHUM stotyje atskatinėjo į telefoninius klausimus. Vienai kanadiečiai, kuri nusikundė, kad nelegalūs imigrantai atima darbus iš kanadiečių, jis prasiarė apie darbų leidimų įvedimą visiems kanadiečiams. Pasak P. E. Trudeau, tokia mintis nėra populiari, bet ją gali tekti įgyvendinti ateityje. Tada darbo leidimus gautų visi Kanados piliečiai ir legalų pripažinimą turintys ateiviai. Ši prasarima tuojau pat kritikavo opozicijos vadars R. Stanfieldas ir Kanadiečių Darbo Federacijos pirm. D. MacDonald. Jų nuomone, tai būtų kanadiečių teisės pažeidimas, vedantis į įvairius piktnaudžiavimus. Tokius leidimus būtų galima pateisinti tik tokiu atveju, jeigu jie būtų išduodami ne visiem Kanados piliečiams, bet tik teisė dirbti turintiems ateiviams. Socialinės gerovės pašalpas primant vietinės iniciatyvos (LIP) darbo projektų programa Toronto mieste susilaukė finansinio apkarpyimo. Daug kas buvo pasipiktinęs, kad federacinio išdoto finansinė parama gavo šėtoną garbinantį vieną sektą ir net homoseksualų grupę, propaguojanti šį iškrypimą. Prieš federacinio parlamento rinkimus parama šėtono garbintojams ir ho-

moseksualams buvo nutraukta. Panašaus likimo susilaukė ir kitų grupių abejotinos vertės projektai Toronte. LIP ir jaunimo projektams išleistos didžiulės sumos jau yra susilaukusios kritikos rinkiminiai vajuje, nes jos neparūpina nuolatinio darbo, o tik laikinai remia vyresniųjų ir jaunimo grupių planus, kurie dažnai atvejais yra nereikšmingi ir net nereikalingi. Opozicijai atrodė, jog būtų buvę geriau tą milijoninę dolerių sumą panaudoti kad ir viešiesiems darbams, iš kurių visa Kanada turėtų naudoti.

Ontario premjeras W. Davis įsakė visiems savo ministrių kabineto nariams per mėnesį laiko paskelbti turimas žemės nuosavybės bei investicijas bendrovėse, kurios gali susilaukti finansinės naudos iš jų daromų sprendimų. Šis žingsnis padiktavo ministerio miestų savivaldybių reikalams D. McKeough atsistatydinimas dėl galimo interesų susikirtimo ryšium su jo bei šeimos turima žeme. Savo reikalavime premjeras W. Davis labiausiai pabrėžė žemę, kuria lengviausia spekuliuoti ir su kuria lengviausia praturtėti. Federacinė vyriausybė š.m. kovo 2 d. paskelbė, kad naujasis Toronto aerodromas (Nukelta į 6-tą psl.)

“Lietuva, Tėvyne mūsų...” skambėjo vakarais vėliavos nuleidimo metu jaunimo kongreso stovykloje A. D.

Matydami dabartį, žvelkime į ateitį

Visuomenės veikėjų, veiksmų atstovų, spaudos ir radijo darbuotojų savaitgalis

J. ANDRULIS

Tokio šukio atmosferoje pradėjo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos surengtos Bendruomenės spaudos ir radijo dienos Taboro Farmoje. Suvažiavimą pradėjo LŽS valdybos pirm. kun. J. Vaišnys, SJ. Sveikindamas suvažiavimo dalyvius, jis kvietė susitelkti ties dabartimi, ją išstudijuoti ir nutiesti naujas gaires atečiai. Žodžių sveikino gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzin, kuris taip pat priminė, kad šiuo metu sukanka 35 metai nuo gen. konsulato įsteigimo Toronte ir kad iš Kanados vyriausybės nenumatoma jokių pakeitimų. PLB valdybos pirm. St. Barzdukas savo sveikinimo žodyje džiaugėsi, kad čia susitinka ne tik veiksmų vadovybės su spaudos ir radijo žmonėmis, bet ir vyresnioji bei jaunesnioji karta. Kaip tik tai sutampa su J. Bačiūno atminimu, kuris pradėjo tokius suvažiavimus, kad mūsų lietuviškojo gyvenimo priekyje stovį asmenys galėtų susitikti ir jaukioje aplinkumoje aptarti savo problemas.

Raštu sveikino Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, kons. J. Daužvardienė, LLK pirmininkas V. Sidzikauskas ir kiti.

Radijo programos

Po sveikinimų pirmininkas pristatė kun. K. Pugetičių, Balmorės arkivyskupijos radijo ir televizijos religinių programų vedėją, palaikančį ryšius su Vašingtonu etninių grupių reikalais. Jis kalbėjo lietuviškų radijo valandėlių klausimais. Stai jo mintys.

Pirmą kartą lietuviškas žodis radijo bangomis JAV buvo perduotas prieš 50 metų. Nuo to laiko daug radijo valandėlių gimė ir mirė. Šiuo metu radijo programomis pasinaudoja 14 lietuvių kolonijų ir užima 41 valandą į savaitę. Čikagoje veikia ir lietuvių televizijos programa.

Kiekvienoje kolonijoje, šalia lietuvių parapijos, mokyklos, svarbų vaidmenį atlieka ir lietuviškasis radijas. Tik imdamiesi šio darbo, turime jausti ir atsakomybę, kad darbas būtų atliktas gerai. Ar nereikėtų perkratyti sąžinės? Ar neįmanoma mūsų radijo programas pakeisti, patobulinti? Išaugo nauja klausytojų karta, kurios skonis skiriasi nuo ankstesnesniųjų. Ar nebūtų galima spaudoje skelbti anketo ir atsiųskauti tautiečių pageidavimų? Ar nereikėtų įsivesti programų ir anglų kalba? Tik svarbu, kad viskas būtų tinkamai paruošta ir perduota. Reikia tobulėti ir prisitaikyti. Svarbu pateikti mėgstama muziką, suredaguoti patrauklia kalba skelbimus, neužmiršti geros programos ir vaikams. Sutelkti jėgas vieni kitiems padėti ir vieni iš kitų pasimokyti. Naudokimės šiu dienų technika pilnai. Pvz. trūksta religinių programų. Kodėl neįrengti vertingų pamokslų, kuriuos būtų galima naudoti visose radijo valandėse? Neužtenka, kad mūsų programos lietuviškos — jos turi

būti patrauklios ir turiningos. Čia tenka pridėti, kad kun. K. Pugetičius visą šeštadienio popietę vadovavo pasikalbėjimams su radijo darbuotojais įvairiais techniškais klausimais.

Informacijos centras

Šiuo klausimu kalbėjo taip pat kun. K. Pugetičius. Informacijos srityje, pasak jo, mes esame visiškai atsilikę. Plačioji amerikiečių visuomenė nėra informuojama. Neužtenka varstyti tik Baltųjų ar kongreso rūmų duris, kad būtų atkreiptas tinkamas dėmesys į mūsų reikalus. Reikia pirmiausia įtaigoti eilini Amerikos pilietį. Kai įsigysime jo palankumą, bus galima lengviau gauti paramos ir valdžios įstaigos. Pavyzdžiui gali būti ir Vietnamo karas. Kaikas puikiai sugebėjo nuteikti amerikiečių visuomenę. Su jos pageidavimais skaitosi ir prezidentas, ir kongresas. Šitokios informacijos bei propagandos reikala suprato ir lietuviai po I D. karą. Jie sudarė 80.000 dolerių biudžetą, pasisamdė specialistus amerikiečius ir per visą Amerikos spaudą skleidė informaciją Lietuvos reikalu. Visuomenė buvo nu- teikta Lietuvos naudai, ir iš vyriausybės pusės pasiektas nuostabių rezultatų. Panašiu keliu reikia eiti ir šiandien. Vieniems gal būtų finansiškai sunku. Į talką pasikviesti estus, latvius ir sudaryti trijų tautybių bendrą projektą. Sutelktinės jėgos turėtų didesnę svorį amerikiečių tarpe. Būti ir praktiškos naudos — išmoktume dirbti kartu.

Kun. K. Pugetičius tokį projektą yra paruošęs ir prieš kelias savaites išsiuntinęs mūsų veiksmų vadovybėms, taip pat latviams ir estams. Referentas nenorėjo laisvės ir detalų projekto aiškinimą, nes nėra gavęs dar atsakymų, pasitenkinimo bendrais bruožais. Šiam projektui vykdyti būtų sudaryta trijų tautybių taryba, kuri ir rūpintųsi informacijos reikalais. Mes patys sėkmingai praktiško darbo neatlikime. Reikės samdyti amerikiečius profesionalus, kurie sugebėtų prieiti prie radijo, televizijos ir didžiosios spaudos.

Diskusijose paaiškėjo, kad mūsų įvairios informacijos tarnybos kasmet išleidžia \$30,000 — \$35,000, bet apčiuopiamos naudos nėra. Ispaniškąjį Elta yra veiksminga tik iš dalies, o visiškai save pateisina tik veikiančioji Italijoje. Vokiečių ir anglų kalbomis spauda Elta visiškai nepasinaudoja. Buvo keliamas ir anksčiau klausimas įšiekoti naujų kelių. Deja, mėgstame apsikasti ir šaudyti ten, kur papuola. Talkinys dažnai lieka nepaliestas.

V. Alanto paskaita

“Matydami dabartį, žvelkime į ateitį” — pagrindinė suvažiavimo tema. Daug kas mus skiria: partijos, sąjūdžiai, įstikininimai, pažiūros, ideologijos, bet mus visus jungia lietuvišybė, jos išlaikymas ir kova už Lietuvos laisvę. Deja, nevisi ir nevisada prideramai išsijungiamie į šią kovą. Viena iš kliūčių — praturtėjome, pamilome gyvenimo patogumus ir išglebome. Gerai, kad lietuvis stipriai ekonomiškai įsikuria, bet blogai, kai savo energijos ir išteklių neskiria bendriesiems tautiniams reikalams. Permažai mūsų tėvų leidžia savo vaikus į lituanistines mokyklas, permažai jaunimo priklauso skautų ir ateitininkų organizacijoms, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

Jaunimo kongresą reikia vertinti teigiamai ir jį pagirti. Tik kyla baimė, kad tie visi gražūs jaunimo užmojimai nebus įvykdyti. Per daug užsiangažuota. Jaunus lietuviukus labiausiai jungia lietuvių kalba, mažiau jų gimtoji vieta. Tautinė savigarbą nėra stipriai jaučiami. (Diskusijos organizacijos, permažai remiame ir skaitome lietuviškąją knygą bei spaudą.)

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

NIUJORKE PRADĖJO DARBĄ JUNGTINIŲ TAUTŲ VISUMOS XXVII sesija, pirmininku išrinkusi Lenkijos užsienio reikalų ministerio pavaduotoją Stanislavą Trepčinskį, kompartijos centrinio komiteto sekretoriato vadovą. Jis pakeitė lig šiol posėdžiams vadovavusį Indonezijos užsienio reikalų ministrą A. Maliką. Jau pirmoje kalboje naujasis pirm. S. Trepčinskis neišsivertė be komunistinio šovinizmo, puldamas Vietnamo karą, pasmerkdamas žmogaus teises laužantį baltąjį kolonizmą Afrikoje, bet nutylėdamas panašius nusikaltimus Sovietų Sąjungos imperijoje. Spaudos konferencijoje S. Trepčinskis aiškino, kad Kremliaus vadų įsakymas vizų pabranginimas iki 25.000 rublių norintiems išvažiuoti žydams tėra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas, į kurį Jungtinės Tautos negali kištis. Darbotvarkę ruošiantis komite-

tas yra gavęs net 101 pasiūlymą, jų tarpe ir paties JT sekretoriaus K. Waldheimo iškeltą terorizmo klausimą. Šią temą pareikalavo atidėti Afrikos arabų ir negrų valstybių blokas. Darbotvarkės komitetui terorizmo klausimą pavyko perduoti Jungtinių Tautų teisingumo komisijai, kuri gali paruošti tik rekomendaciją JT visumos posėdžiui. Komunistinė Kinija ir Sovietų Sąjunga su savo satelitais bandė išpirti Jungtinių Tautų kariuomenės atitraukimą iš P. Korėjos, bet pralaimėjo. Darbotvarkės komiteto narių dauguma pasisakė už Jungtinių Tautų vardu P. Korėjon nusiųstų amerikiečių kariuomenės dalinių palikimą. Jų atitraukimas susilpnintų P. Korėjos kortas pasitarimuose dėl krašto sujungimo su S. Korėja. Buvo priimtas Jugoslavijos pasiūlymas svarstyti naujų narių įsileidimą į Jungtines Tautas.

SPROGSTANTYS LAISKAI

Izraelio sportininkus nužudžius arabų Juodojo Rugsejo organizacija iš Amsterdamo išsiuntė keliasdešimt laiškų su miniatūrinėmis bombomis Izraelio pareigūnams visame pasaulyje. Nuo tokio sprogstančio laiško žuvo Izraelio ambasados Londone patarėjas žemės ūkio reikalams dr. A. Sachori. Laiškai pasiekė ir Kanadą, bet pradaro savo veiksmingumą, kai į juos buvo atkreiptas reikiamas dėmesys. Iš tikrųjų sprogstančių laiškų pradiminkai yra Izraelio žvalgybos karininkai, tokius laiškus kadaise siuntinėję Egipte dirbusiems vokiečių raketų ir lėktuvų specialistams. Nuo sprogių laiškų visam amžiumi akla liko vieno jų sekretorė. Libano vyriausybė, vengdama susikirtimų su Izraeliu, įvedė griežtesnę kontrolę arabų partizanams, kurių Libane yra apie 3.000. Jiems dabar neleidžiama dėvėti uniformų ir lankytis pasienio zonoje. Izraelio už sportininkų nužudymą į Siriją ir Libaną nukreiptas kerštas gali būti žalingas, nes Sovietų Sąjunga Sirijai jau pažadėjo moderniausių naikintuvų ir priešlėktuvinių raketų. Už šią palangą Siriją leis sovietams įsirengti dvi laivyno bazes savo uostuose. Naujų ginklų siuntimas Maskva yra pažadėjusi ir Irakui, kur sovietų technika ir kapitalu plečiama naftos pramonė.

PARLAMENTO RINKIMAI

V. Vokietijos parlamento rinkimai bus š.m. lapkričio 19 d. Kadangi konstitucija neleidžia rinkimų skelbti, kol nėra pasibaigus išrinkto parlamento terminas, kancleriui W. Brandtui teko pačiam organizuoti balsavimą pasitikėjimo vyriausybei klausimu ir netgi sulaukyti dalį savo atstovų balsų. Tokiu būdu buvo pasiektas dirbtinis jo vyriausybės pralaimėjimas, atidaramas duris parlamento rinkimams. W. Brandto koalicinės vyriausybės turėta 12 atstovų persvarą parlamente sulikvidavo jų perėjimas į opoziciją dėl Bonnos sutarčių su Maskva ir Varšuva. Betkokį parlamento darbą sustabdė lygus pozicijos ir opozicijos narių skaičius. Opozicija netgi pasiekė vieno balso daugumą, kai iš pareigų pasitraukė ekonomijos ministras K. Schiller ir emė nedalyvauti parlamento posėdžiuose. Parlamento vidaus reikalų komitetas, apsvairstęs tragiškų įvykių Miunchene, pakelbė, kad dėl Izraelio sportininkų žuvimo nėra kalta nei federacinė, nei Bavarijos vyriausybė. Kaltę tenkanti arabų agresyvumui bei jų polinkiumi į žmogžudystę. Toks oficialus pasiteisinimas gerokai primena Pilotų rankų nusiplovimą. Iš tikrųjų visa gelbėjimo

akcija pilna nepateisinamų spragų. Arabams lėktuvas buvo parūpintas be įgulos, kurios suvaidinti nedrįso net ir policijos pareigūnai, ir pastatytas pertoli nuo kontrolinio bokšto, kur buvo pasislėpę taiklieji šauliai. Jeigu juos nuo lėktuvo būtų skyrę ne 150 metrų, o tik 50, susišaudymas tikriausiai būtų buvęs veiksmingesnis.

LIUDNI REZULTATAI

Maskvoje suskrido beveik 3.000 kanadiečių stebėti Kanados ir Sovietų Sąjungos ledo ritulinių keturių susitikimų antrosios dalies. Iš Kanados sovietų rinktinė išsivežė du laimėjimus, vieną pralaimėjimą ir lygiom sužaistas rungtynes. Kanados rinktinės du susitikimai su Švedijos rinktine baigėsi 4:1 kanadiečių pergale ir 4:4. Tokie rezultatai ir ypač ledo aikštėje vykusios kruvinos grumtynės visiškai sumenkino Kanados profesinių ledo ritulinių prestižą. Pirmąjį susitikimą su sovietais Maskvoje kanadiečiai pralaimėjo 5:4, antrąjį laimėjo 3:2. Pirmosiose rungtynėse kanadiečiai suklopo paskutiniame periode. Antrosios rungtynės laimėtos, bet laimėjimas nedaro garbės dėl susikirtimų ir gautų baudų. Vankuveryje žiūrovus kritikavęs P. Esposito gavo net 5 minučių baudą už muštynes. Gaila buvo klausytis kanadiečių žiūrovų skanduojamo šūkio: “Go Canada go!” Šiam tautiškiui atstovavau pasiturtintys profesinio ledo ritulio garbintojai, nes kelionė į Maskvą kainavo apie \$1.000. Jiems National Hockey League profesionalų klubų sąjunga yra augščiausia sporto viršūnė. Žiauriai žaidimą ir gausias baudas spauda bando pateisinti vokiečių teisėjų neobjektyvumu, provokavusiu kanadiečių žaidėjų išsišokimus.

IVEIKS VEŽI?

Amerikiečių Oak Ridge imunologijos valstybinės laboratorijos vadovas dr. M. Hanna pranešė pasauliui, kad “BCG” chemikalų injekcija bandymuose su gyvuliais buvo 100% veiksminga kovoje prieš vėžį. Ji sustabdo vėžio plitimą ir sustiprina organizmo imunitetą. Neblogų rezultatų yra davę ir pradedami bandymai su vėžiu sergančiais žmonėmis. Dr. M. Hanna betgi pataria nebūti perdideiais optimistais, nes “BCG” chemikalų veiksmingumui patikrinti reikės penkerių metų. Be to, “BCG” greičiausiai nebus veiksmingas visoms vėžio rūšims.

NERAMUMAI UGANDOJE

Ugandos kvailiojančio diktatoriaus I. Aminio įsakytas rinkimų išstėmimas gali baigtis karu tarp Ugandos ir Tanzanijos. Pastaroji yra prigludusi I. Aminio nuverstą prez. M. Obotę, kurio ginkluoti šalininkai buvo įsiveržę Ugandon ir čia užėmė šešis pasienio kaimus. I. Aminas džiugauja, kad kautynės pavyko laimėti jo kariams, bet iš Ugandos sostinės Kampalos ateina liūdni pranešimai apie karių vykdomus plėšimus ir moterų prievartavimus. Tanzanijos prez. J. Nyerere teikia savo kariuomenę Ugandos pasienyje. Libijos diktatoriaus plk. M. Gaddafi penkiais transportiniais lėktuvais Ugandon bandė pasiųsti 22 karininkus ir 377 karius bei karui reikalingų ginklų. Per Sudaną skridusius lėktuvus sulaukė šio krašto aviacija ir privertė grįžti Libijon. Zambijos laikraštis “Daily Mail” pranešauja Ugandos diktatoriaus I. Aminio nužudymą. Ugandos karinė policija suėmė teisėją B. Kiwanuką, kadaise buvusį premjeru ir, matyt, galvojęs apie sukilimą prieš Ugandai gėdą darantį diktatorių.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
žedaga: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland – Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Matydami dabartį, žvelkime į ateitį

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Jaunųjų balsai

Jaunieji spaudos bendradarbiai gildeno klausimą, kodėl mūsų jaunimas neskaito lietuviškosios spaudos. Pirmiausia jie visus nusteibino savo gražia lietuvių kalba, minčių dėstymu — mokėjimu trumpai ir suglaustai pasisakyti. Pirmoji pasisakė R. Janulevičiūtė, sėdinti dar gimnazijos suole. Pagrindinė neskaitymo priežastis esanti ta, kad mūsų laikraščių labai ilgi straipsniai, daug nesuprantamų žodžių, o knygoje permaži veiksmo ir intrigos. Yra kelios jaunimui tinkamos knygos, bet reikėtų daugiau. Ar nevertėtų išvesti lengvo turinio knygų į lietuvių kalbą? Prašė vengti mūsų spaudoje barnių, o ypač šmeižtų.

R. Genčius, taip pat jaunosios kartos, sakė: kaip jaunimas gali mėgti lietuvišką žodį, jei vyresnieji rašo tik sau. Jaunimas auga kitoje aplinkoje, ir jį pasaulis yra kitoks. Jaunimui visiškos tik trumpos žinios. Jų įdomiai nedomina tautininkų, socialdemokratų, VLIKo ar ALTOs nesutarimai. Žinios laikraščiuose turėtų būti perduotos be komentarų ir pastabų. Svarbu jaunimo skyriai. Jei "Draugas" neturėtų tokio skyriaus, vargu ar jis jį skaitytų. Kalbos mokyklos, kurios nesugeba motyvuoti ir mokini įvesti į lietuvių bendruomeninį gyvenimą. Būna kalba ir tėvai, jei neskatina ir nesudaro sąlygų.

R. Selenis, studentas, "Draugo" bendradarbis iš Detroito, pareiškė nesutinką su teigimu, kad jaunimas neskaito. Per kongresą patyrė, kad skaito, tik nežinia kiek. Daug jaunimo neskaito ir amerikiečių spaudos. Kaip reikia pratinti jaunimą skaityti, o ypač spaudą? Rašyti iš jaunimo veiklos. Bet gyvai, su tam tikra šiluma. Aprašant įvykius, išskirti ir vardus. Jiems bus įdomu. Pradžioje tik tai ir skaitys. Vėliau perskaitys ir straipsnius. Tik reikia ilgus straipsnius suskaldyti. Taip pat svarbu ir rašymą įtraukti ir patį jaunimą, ypač galėtų aprašyti vietos gyvenimo įvykius.

J. Jasaitytė, "Prošvaisčių" redaktorė, tvirtino, kad jaunimas neskaito, nes nemoka skaityti ir nesidomi lietuvių gyvenimu. Reikėtų skaityti visus mūsų laikraščius, bet užimtų per daug laiko. Ar nereikėtų mūsų laikraščiams, kurie yra savo užimama linija giminingi, susijungti? Jų būtų mažiau ir turinys geresnis. Lauktina daugiau žinių iš okupuotos Lietuvos. Jaunimo skyriniai labai reikalingi. Laikraščiuose nereikia juodinti nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Vengti mūsų laikraštinėje kalboje svetimybų. Kilo klausimas, ar jaunimas klausio radioj valandėlių? Atsakymas: jei tėvai klauso, tai priversti klausyti ir jie. Jaunimą domina ypač naujos dainos iš Lietuvos.

Spaudos konferencija

Klausimai buvo pateikiami mūsų veiksmų atstovams. Į prezidiumą buvo pakviesti: gen. kons. dr. J. Zmuidzinaitis — diplomatinės tarnybos atstovas, dr. J. Puzinas — VLIKo, St. Barzdukas — PLB, dr. V. Simaitis — ALTOs, V. Volertas — JAV LB, J. R. Simanavičius — Kanados LB. Konferencijos pirm. — L. Dovydėnas.

Koki vaidmenį JAV-se Bendruomenė ir ALTA vieni kitiems skiria? ALTOs atstovas teigė, kad šios dvi organizacijos darbo sritimis seniai yra pasiskirsčiusios. BALFas rūpinasi šalpa, ALTA — politine veikla, o Bendruomenė — švietimo ir kultūriniais reikalais. Bendruomenės atstovai tvirtino, kad pagal Lietuvos chartiją jie negali sukurti su ALTOs teigimu. Bendruomenė apima visas veiklos sritis. Valdys ba nusikalstų, jei nevykdytų jai paskirtų uždavinių. JAV LB valdyba yra su ALTOs pirmininku susitarusi, kad tam tikrais atvejais politinėje srityje veikia sutartinai, ypač kai reikia lankyti valstybės departamente. Tokio susitarimo buvimą neigė "Naujiųjų" redaktorius M. Gudelis, nenorėjęs sukurti ir ALTOs atstovus.

Kodėl Kento universitete vyko uždari jaunimo pasitarimai? Sprendimus darė pats jaunimas. Bet kodėl nebuvo įsileista spaudos atstovų, atsakymo nebuvo.

Kodėl sovietams rūpi arabai?

J. VAICELIŪNAS

Kare prieš Izraelį sovietai ilgai rėmė arabus. Bet arabai tą karą pralaimėjo. Dabar jie perėjo į partizaninį karą ir žydas žudo aerodromuose, olimpinuose žaidimuose ir kitur.

Sovietai Artimųjų Rytų reikaluose persiorientuoja. Jie m s svarbu ne žydas nugalėti, bet Artimuose Rytuose įgyvendinti socializmą, teisingiau sakant, komunizmą. Toje srityje nori įsikurti ir patys sovietai, nes Artimieji Rytai yra naftos kraštas, prekybos kelių centras ir trijų kontinentų mazgas su vertingu Sueso kanalu.

Kadaise ir sovietai balsavo, kad būtų įsteigta Izraelio valstybė, nes norėjo susilpninti britų imperiją. Jie balsavo už žydų valstybės įsteigimą, nes manė, kad tie du milijonai žydų su-tirps tarp 100 milijonų arabų. Bet jų galvojimas nepasitvirtino. Žydai tarp arabų ne tik ne-ištirpo, bet dargi pajėgė sumu-ti arabus ir stiprinti savo impe-riją. Dabar ir sovietai nebesiti-ki žydų nugalėti. Sovietams li-ko tik vienas malonumas — pa-duoti savo inteligentus žyds po \$25.000.

Dabar sovietai arabams pata-ria ne su žydais kariauti, bet Artimuose Rytuose įgyvendinti socializmą. Tuo reikalu Maskvo-je tarėsi žymieji Sovietijos pa-reigūnai, prisidėję mokslininkų suvažiavimo vardu. Tame pasi-tarime iš kitų kraštų dalyvavo tik Sirijos komunistų partijos atstovai. Kadangi Sirijos vyriau-sybė sudaro kapitalistai, suva-žiavimas Sirijos atstovams pa-

tarė nuversti buržuazinę vyriau-sybę ir krašte įvesti komunizmą. Nagrinėdami socializmo stei-gimo Artimuose Rytuose klau-simą, jie priėjo išvados, kad visų ūkininkų suvaymas į kolchozą yra neigiamas reiškinys. Iš prak-tikos žinoma, kad iš kolchozini-kų sklypelių, kurie tesudaro 5% visos dirbamos žemės, kai-kurių gaminių gaunama dau-giau, negu iš kolchozinių dirba-mos žemės plotų. Suvažiavimas patarė, įvedant socializmą Arti-muose Rytuose, nevadinti ūki-ninkų "buožėmis", o mažuosius ūkininkus palikti laisvai ūkinin-kauti. Numatyta palikti laisvai veikti mažoji pramonė, prekyba ir net verslai. Nenatūralu pvz., kai apskrities mieste būna tik viena kirpykla su 5 kirpėjais be jokios iniciatyvos. Praktiškiau-turėti 5 kirpyklas, išdėstytas vi-same mieste. Kirpyklos turi tar-nauti žmonėms, o ne žmonės kirpyklosms.

Kolchozų steigimas Artimuo-se Rytuose taip pat esąs proble-miškas. Koks gali būti kolcho-zas smėlio dykumose? Egiptą maitina Nilas. Bet ir čia sunku steigti kolchozus, nes Nilo del-toje esą maži laukeliai reikalau-ja didelės priežiūros, darbštu-mo. Tų dalykų negalima tikėtis kolchoze. Socializmą esą reikia įgyvendinti palengva, pradedant steigti ūkininkų kooperatyvus, vėliau jį plėsti per 20-30 metų.

Suvažiavimas aiškino, kad ne-reikia remti arabų partizanų. Jų vadas G. Habbash turįs žinoti, kad jo veiksmai nėra pageidau-

jami sovietams.

Kadaise arabai buvo visas sa-vo viltis sudėję į vokiečius, bet šie pralaimėjo karą. Vėliau jie tikėjosi paramos iš sovietų, bet dabar ir sovietai nuo jų nusisu-ka. Sovietams svarbi tik arabų gyvenama sritis, nafta, patogūs prekybos keliai, o patys arabai-žmonės neimponuoja.

Sovietai nori vienyti arabus, bet tik per socializmą. Arabiškas nacionalizmas sovietams nepri-imtinas, kaip rusams nepriimti-nas ir betkoks kitas nacionaliz-mas. Gali būti tik rusiškas tau-tiškumas. Ko gero ir arabams gali tekti mokytis rusiškai kal-bėti, skaityti ir rašyti. Ar so-vietai įsteigs socializmą-komu-nizmą Artimuose Rytuose, ten-ka suabejoti, nes arabai yra pa-riotai, individualistai ir geri par-tizanai.

Visi kuria "izmus". Hitleris kūrė nacionalizmą, kuris tarnau-tų tik Vokietijai, net nukriau-džiant Hitlerio tėvynę Austriją. Stalinas kūrė tarptautinį komu-nizmą, kuris tarnautų Rusijai, net nukriauždžiant Stalino tė-vynę Gruziją. Visokių "izmų" pa-vėsyje kuriamos imperijos. Vien-as rusas, antikomunistas, pa-reiškė: "Aš komunizmo tvarkos nekenčiu, bet dabartinis komu-nizmas Rusijai labai naudin-gas." Taip. Rusijos caras buvo imperatorius, Stalinas buvo im-peratorius, o ir Brežnevas dabar yra imperatorius, nes jo imperi-joje yra paversta per 100 tautų. Ar į tą imperiją pateks ir Ar-timieji Rytai?

Čia kūrėsi Amerikos Lietuva

Pensilvanijos plotuose, kur prieš šimtmetį kūrėsi ir dirbo lietuviai angliakasiai

VLADAS RAMOJUS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Pas kun. Čeponį

Marion Heights miestelyje už 4-5 mylių nuo Mt. Carmel susira-dome kun. Juozą Čeponį, ma-žoje arių parapijoje beklebo-naujanti, gražiai įsikūrusi, rū-pestingai atremontavusį bažny-telę ir kleboniją, kur ekskursi-jos metu teko praleisti porą gra-žių vakarų kun. J. Čeponio rū-pestingose globoje. Jis dirbo lie-tuviškoje parapijoje — devyne-tis metus vikaravo Mt. Carmel ir septynerius metus klebonavo Simokuose. Pasak jo, gal būtų buvę galima ten ir ilgiau pasi-likti, bet svetimaucijų parapi-jos esą "ramiau". Iš kitų šal-tinių teko patirti, kad Eastone kurį laiką dirbes kun. A. Babo-nas smarkiai žadino lietuvišką dvasiją, įsteigė chorą, per pa-mokslus nemažai kalbėjo apie Lietuvą, kiek galėdamas stengė-si į bažnyčią grąžinti lietuvių kalbą. Ir už tas pastangas iš vys-kupo gavo atpildą... turėjo iš-sikelti net į tolimą Detroito vys-kupiją. Iš kitos pusės taip pat girdejom ir gana rūstokų kalti-nių kaipuriems lietuviams ku-nigams — naujais ateiviams, kurie, vos čia atvykę iš Europos, nesuprato vietos sąlygų, kartais visai be reikalo kaltino lietuviš-ka susipratusius vietos klebo-nus, o patys stengėsi išsikelti iš Pensilvanijos liet. parapijų, kur jų nuosirdi bei apgalvota talka lietuviųbės ateičiai būtų buvusi labai reikalinga. Įdomu, kad tai pasakojos ne tik senieji kle-bonai ar čia gimę, bet taip pat pokario ateiviai kunigai.

Simokuose

Kun. J. Čeponis nusivėžė mus į metoli esančią jo senąją para-piją — Simokus. Tai vietovė, ku-rią nuolat užtikni skaitydamos senosios lietuvių veiklos užra-šus, susivienijimų istorijas bei kitus anų laikų leidinius. Mies-telis labai primityvus, suspaus-tas kalnų. Lietuvių Sv. Mykolo bažnyčia augstam šlaite. Ji pa-statyta 1924 m. kun. St. Dobino. Iki tol pamaldos būdavo laiko-mos senutėlė bažnytelėje, įsigyto 1904 m. Ir dabar ta senutė baž-nytelė tebestovi, joje įrengta pa-rapijos salė. Kur seniau buvo al-torius, dabar ten virtuvė. Bet pastatas, amžių naštos slėgia-mas, griūva. Jį dar spejo užfik-suoti kun. A. Kezio foto objek-tyvas. Šalia senovės šviečia ir šių dienų modernioji technika — prietaisai bažnyčią kalnas rū-pestingai išlygintas ir padaryta puiki automobiliams pasistatyti aikštė. Praėjo tie laikai, kada arklių traukiamai vežimai vež-da-vo lietuvių angliakasių karstus į augstą kalną ir čia sustodavo prie Sv. Mykolo lietuvių para-pijos durų. Šiandien apylinkėje gyvena gausūs angliakasiai, ka-sykloms beveik visai užsidarius, darbus užbaigė, o modernios šių dienų procesijos su automobi-liais gali užlėkti ir į augščiausius kalnus be jokio atodūsio.

Nebėra lietuvių kalbos

Simokų liet. Sv. Mykolo pa-rapijai priklauso apie 450 narių.

Pusę jų yra lietuviškos kilmės šeimos. Klebonu paskirtas jau svetimtautis. Kun. Čeponis savo klebonavimo laikais čia paskai-tydavo lietuviškai Evangeliją, choras pagiedodavo liet. gies-mių. Šiuo metu lietuviškas žodis bažnyčioje visai dingęs. Garsijų lietuviškų Simokų visai nebe-radom. Liūdna darėsi, kad 1924 m. statytoje bažnyčioje net ir vitražų užrašuose jau anglų kal-ba. Į šį reportažą ciklą neįeis Skrantų (Scranton) vyskupija, bet ten naujojoje Skrantų liet. Sv. Mykolo bažnyčioje, pastaty-toje 1941 m. dabartinio Vilks-barės liet. parap. klebono prel. Ball-Baltusėvičiaus, tiek vitraž-žuose, tiek ir kryžiais keliuose visus įrašus matėme tik lietuviš-kus, nors bažnyčia buvo statyta 17 metų praėjus nuo to laiko, kai išaugo naujoji bažnyčia Si-mokuose. Tai dar vienas akivaiz-dus pavyzdys, kokius pėdsakus paliko šviesieji kunigai lietuviš-kajame horizonte. O prel. Ball vardas dabar žinomas ne tik lietuviškame gyvenime — jis ei-na augstas pareigas ir vietos kūrijoje.

Kasyklų tuneliuose

Pailsėję pas kun. J. Čeponį, kur prisiminėm daug bendrų pažįstamų iš Vokietijos stovyk-lų laikų, vėl leidome atgal į Allentowno vyskupiją, artyn prie Senadoriaus, kuris buvo mūsų apstojimo vieta, kur dar-bavosi E. Bradūnaitė, jau spėję surasti nemažai žmonių, ži-nančių retos, ypač angliakasinės tautosakos. Prie Ashlando mies-telio, supamo senų kasyklų, tu-rėjom progos nusileisti į kasyk-lų gilumą drauge su kitais turis-tais. Diena pasitaikė vėsi, vė-juota, o tunelių gilumoje pasi-darė dar šalčiau, juoba, kad ir sunkūs drėgmės lašai visą laiką varvėjo už apykaklių, krisdami nuo rankomis pasiekiamos tu-nelio lubų briaunos. Baisiai niū-r darėsi tuose senuose kasyklų tuneliuose, nors ir nebebuvo tų gausių dulkių, anais laikais pjo-vusiu angliakasių; nebebuvo pa-vojaus gvybei ir dėl krantinčių anglies skaldos gabalų, nes čia anglies jau niekas nebekirto, o tik saugiai vežiojo turistus. Kaip žinia, vėliau iš jaunų tų kasyklų darbininkų išėjo mokslus išau-gusia eilė žinomų kunigų, visu-meis veikėjų ir kitų lietuvių-bės dirvonų purentojų. Iš tokių vėliau teko susitikti ir Baltimo-rės Sv. Alfonso liet. parapijos kleboną prel. A. Mendelį, kuris jaunystę taip pat praleido Pen-silvanijos kasyklose.

Požeminė šventovė

Nusileidus į kasyklų gilumą, prisiminė ir Sibiro anglies ka-syklas, dar baisesnės bei primi-tyvesnės už mūsų čia matomas, kur dirbo tūkstančiai lietuvių tremtinių, kur kasyklų šachtose lietuvių kunigai slapta atnašau-davo Mišijų auką. Įdomu, kad laisvoje Amerikoje prie Niupi-lės radome vietovę, kur senu ka-syklų šachtose seselių vienuolių irengta šventovė žuvusiųjų an-gliakasių atsiminimui. Ten žmo-nės, nusileidę į šachtų gilumą,

meldžiasi už žuvusius savo gi-mines, pažįstamus. Deja, tokių šventovių nėra Sibiro plotuose, kur mirė šimtai lietuvių ir kitų tautų tremtinių.

Lietuviška giesmė

Išlindę iš kasyklų gilumos, sustojom netolimam miestelyje — Frackvillėje. Kadaise čia bū-ta nemažos lietuvių angliakasių kolonijos. Čia turime rasti ir lietuvių bažnyčią. Nesunku ją buvo rasti nedideliame, bet da-bar augančiame miestelyje. Re-ta šiame buv. kasyklų rajone miesteliu, kurie šiuo metu aug-tų. Bet Frackvillės augimą le-mia aplink besikurianti pramo-nė. Lietuvių Apreiškimo Panelės Švenč. bažnyčia su mokykla bei klebonija užima beveik visą blo-ką. Bažnyčia, mokykla ir klebo-nija sudaro puslankį, kur yra ne-maža aikštė ir Marijos statula. Tuo metu, kai mudu su kun. A. Kezliu priėjom aikštę, pūtė gana stiprus vėjas ir, tarsi spnuoda-mi, užgirdom jaunos giesmės žo-džius "Sveika Marija, Motina Dievo..." Mums pasidarė kaž-kaip keista, kad išlindus iš senų kasyklų gilumos, kur mintys skrido tik į gudiją praeitį, galė-tų skambėti lietuviška giesmė. Taip, tikrovėje čia, Frackvillėje, vėjuotą gegužės 5 d. vidurdienį ji skambėjo iš vietinės parapi-jinės mokyklos mokinių lūpų. Čia mokytojaujančios Nukryžiuoto-jų Jėzaus seselės lietuviškas kaip tik apie 100 mokyklos mokinių buvo atvedusios pietų traktau-kos metu gegužės mėnesio pro-ga pasimelsti prie Marijos. Nei klebonas, nei seselės nieko ne-žinojo apie kokius nors būsi-mus turistus ar fotografus. Tai buvo kasdieninės rutinos reika-las, nes kiekvieną gegužės mė-nesio dieną mokyklos mokiniai Mariją garbina lietuviškai.

Pas kun. J. Norbutą

Sustikom vietos kleboną kun. J. Norbutą. Jis gimęs Niupilėje, dirbes lietuviškoje parapijoje, šią vasarą besiruošęs švesti auk-sinę kunigystės sukaktį. Jo pa-rapijoje daugiausia II ir III kar-tos lietuviai, nors 1957 m. pasta-tytoje mokykloje mokinių yra jau atstovaujančių ir IV kartai. Seselės mokinius dar vis pamo-ko lietuviškai. Mokykla gerai pastatyta, graži, nes parapija ne-mažėja. Kiek klebonui rūpi lie-tuviški reikalai, neišsikalbėjom, nes klebonas vis skubėjo. Bet faktas, kad jis pirmasis visoje vyskupijoje įvedė lietuviškas Mišias. Jūs tebuvo atlaikę tik tris kartus, nes, esą, "trukę pa-rapijiečių susidomėjimo..." Kad reikalas dar visai nenumarintas, sprendė matydami ir lietuviš-ką mišiolą, padėtą prie to pul-pito, iš kur skaitoma Evangelija. Prie vargonų suradau visą eilę lietuviškų giesmynų. Tai buvo ženklas, kad lietuviškos giesmės bažnyčioje skamba, o per didžia-sias šventes gal klebonas vėl at-laikys ir lietuviškas šv. Mišias. Nevenas iš vietinių klebonų skundėsi, kad lietuvių kalba da-bartinioje mišioluose jų para-pijiečiams yra persunkti.

(Bus daugiau)

Mirus brangiai Mamytėi

Magdalenai Kovalskienei

Lenkijoje, liūdinčioms dukterims su šeimomis —
DANAI BAJORINIENEI, ALDONAI KEŽINAITIENEI,
IRENAI ZALAGĖNIENEI Kanadoje ir ELENAI MA-TULEVIČIENEI, BRONEI BALČIONIENEI bei sūnui EDMUNDUI Lenkijoje reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Rūta ir Algimantas Žilinskai

Jonas ir Uršulė Bleizgiai

Nuoširdžiai užjaučiame ALFONSA, KLEMA ir VIN-ČĄ SAKUS (Sakevičius), mirus okupuotoj Lietuvoj jų seseriai **ONUTEI**.

Buffalo Lietuvių Klubas

VINČĄ SAKEVIČIŲ, ALFONSA SAKEVIČIŲ, KLE-MĄ SAKEVIČIŲ bei jų šeimas giliam nuliūdime, Lietuvoje jų sesutei

A + A O. Matulevičienei

mirus, nuoširdžiai užjaučiam —

O. K. Čeliauskai

P A D Ė K A

Mirus mano vyru

a. a. Juozui Buožiui,

reiškiu nuoširdžių padėką visiems, kurie pagerbė mirusį: abiejų parapijų kunigams, KLB Toronto apyl., pirm. J. Karpiui, visiems bičiuliams bei pažįstamiems, dalyvavusiems laidojimoje, ir tiems, kurie parūpino gėles bei užprašė šv. Mišias už a.a. Juozą. Visiems reiškiu gilią, nuoširdžią ir neužmirštamą padėką —

Albina Buožienė ir sūnūs

MUMS REIKIA PARAŠŲ

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jauni-mo Kongreso didieji įvykiai jau pra-tytę. Iš keturių kontinentų, iš ke-turiolikos valstybių suvažiavę pasi-sėmėm daug žinių ir užsigažavom naujėm uždaviniam. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pa-lisėję, turime ryžtis užbaigti anks-tyvesnius užmojus ir ruošti nau-jiems.

Vienas pagrindinių jaunimo kon-greso darbų dar yra neužbaigtas. Tai jaunimo kongreso komiteto pa-skelbta jaunimo petičija, kuriai da-bar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuotis ir ki-tus jungti į jaunimo petičijos para-šų rinkimo darbą.

Jaunimo petičija siekiame atkreip-ti pasaulio, o ypatinai Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheim dėmesį į nesibaigiančias sovietų vykdomas represijas paver-gtoje Lietuvoje. Mus skatina mūsų brolių ir seserų atviras pasipriešini-mas, jų laisvės šauksmas, kuris įpa-reigoja dėti visas pastangas jungtis kovon už žmogaus ir tautos teises pavergtoje Lietuvoje!

Todėl, atsikvėpę po didžiųjų pra-eitos vasaros darbų, iš naujo skel-biame jaunimo petičijos parašų rin-

kimo vajų! Kreipiamės į visus lais-vame pasaulyje gyvenančius lie-tuvius, o ypač jaunimą, kviesdami jungtis į šį darbą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mo-kyklose ir universitetuose, prie baž-nyčių ir parduotuvių, parengimose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo petičijos komisija, atlik-dama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo Mėtų komitetais ir jaunimo kongreso ryšininkais. R a g i n a m e kreiptis į vietinius jaunimo kon-greso talkininkus, per kuriuos bus teikiama informacija ir dalinami bei surenkami petičijos lapai. Arba kreiptis į jaunimo petičijos komisi-ją: 2100 S. 49 Court, Ciero, III, 06050, USA.

Visi raginami jungtis į parašų rin-kimo darbą. Ryžkimės surinkti 500-000 parašų. Savo parašų ir parašų rinkimu protestuokime prieš Lietu-voje pavergėją ir lietuvių tautos na-kintoją!

Jaunimo darbas ir širdis — lie-tuvių tautos ateitis!

Antanas Kizlauskas,

jaunimo petičijos komisijos pirmininkas

SPALIS – ŠALPOS MĖNUO

KLB Salpos Fondo Komitetas skelbia visoje Kanadoje spalio mėnesį šalpos mėnesiu. Komite-tas prašo visus skyrius bei šal-pos atstovus savo kolonijose spa-liu mėnesį surengti vajų šalpos reikalams. Nesant šalpos atsto-vų, apylinkių valdybos yra pra-šomos savo kolonijose tokį vajų rengti. Šis vajus tegul būna skir-tas į vargą patekusiems tautie-čiams pagelbėti. Kai mūsų bro-liai ir sesės, prispausti tėvynėje, aukoja į darbo stovyklas ar užda-romi į kalėjimus didžioms kan-čioms, mes, gyvendami laisvėje ir turėdami geras gyvenimo są-

lygas, dažnai pamirštame ką reiškia vargas ir tuos, kuriems yra reikalinga materialinė para-ma. Vargstančių mūsų tautiečių yra ir kituose kraštuose, kurie taip pat laukia laisvojo pasaulio lietuvių paramos. Todėl komite-tas kviečia visus geros valios tautiečius prisidėti bent maža auka prie šio gražaus ir kilnaus šalpos darbo. Kiekvienas dir-bantis skirkime auką šalpos rei-kalams. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: KLB Salpos Fon-das, 118 Fairleigh Ave. S., Ha-milton 22, Ont.

KLB Salpos Fondo

Komitetas

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Niekad Montrealis nebuvo idėjęs tiek daug darbo ir energijos į Kanados Lietuvių Dienos paruošimą, kaip šiais metais. Rengėjų komitetas posėdžiavo kas mėnesį, pradedant praeitų metų rugėju. Visi programos vykdytojai buvo pakviesti prieš gerą pusmetį. Salės ir orkestrai jau buvo užsakyti prieš metus. Pagrindinės tarnybos seniai suorganizuotos. Gauta federacinės valdžios parama — \$2,500. Būtų tikras nusivylimas, jeigu po visų tų pasiruošimų XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena nepasisektų vien dėl mažo dalyvių skaičiaus. Tiesa, Montrealis yra gana nutolęs nuo kitų gausių Kanados lietuvių kolonijų. Tačiau yra ir pliusų. Montrealis yra vienas įdomiausių miestų visoje Šiaurės Amerikoje savo prancūziška kultūra, savo europietiška architektūra, paryžie-

tišku naktiniu pasauliu, prancūziška kulinarija ir daugeliu kitų dalykų. Pagaliau nepaskutinėje vietoje ir vašingi Montrealio lietuviai. Užtat vertėtų atei- nantį Padėkos savaitgalį — spalio 7 ir 8 dienomis visiems vykti į Montrealį, trumpam laikui už- mirštant savo įprastas vasarvie- tes, laivus, žvejybas ir kitas be- sibaigiančios vasaros pramogas. O ir tabako augintojai tikriausi- siai jau bus sukrovę savo šių metų derlių į daržines ir be di- delių nuostolių galės važiuoti į Montrealį. Jaunimas ne tik ga- lės pasigėrėti pagrindinių Ka- nados jaunimo ansamblių pro- grama, bet ir turės sekmdienį visiškai atskirą jaunimo pobū- vį be nepageidaujamos mamų, tetų ir dėdžių priežiūros. Tai- gi, visi Kanados lietuviai lau- kiami Montrealyje!

Iki pasimatymo! Pr. R.

AR PASITVIRTINS OPTIMIZMAS?

DANILIŪNAS

KLB krašto tarybos suvažiavi- mai yra lyg ir mūsų veiklos veidrodys: juose atsispindi pa- gerėję ar pablogėję vienos ar kitos veiklos srities reikalai, apylinkėse dominuojančios nuo- taikos ir susirinkusiųjų atstovų padidėjęs ar sumažėjęs entuziaz- mas. Labai savotiška man atro- dę prieš porą metų Otavoje įvy- kusi sesija. Čia maišėsi mažos Otavos apylinkės entuziazmas su susirinkusiųjų atstovų pesimi- zmu. Otaviškių vaivšnumas ir ypač gražiai suorganizuotos iš- kilmės įteikiant lietuviškas kny- gas valstybinei Kanados biblio- teikai, pasigėrėtinai dailininkų Tamošaičių meno paroda ir eilė kitų momentų, įrodančių vietos lietuvių entuziazmą, — paliko tikrai neišdildoma įspūdį. Deja, dauguma atstovų iš šios sesijos išsiskyrė daug daugiau susirūpi- nę ir nusiminę, negu Otavos lie- tuvių entuziazmo pasisėmę. Tai labai laikinai keliais žodžiais iš- reikšė prezidento pirmininkas dr. P. Lukoševičius, uždaręs šią sesiją: „Kai peržvelgiu atstovus, suvažiavimuose matau vis tuos pačius veidus... Tai jau verčia mus susirūpinti, nes mūsų gal- vos eina žilyn, o tų galvų skai- čius... kasmet mažyn“. Be vie- no kito jaunuoio, šioj sesijoj vy- ravo veteranai su ryškiomis nuovargio žymėmis. Šioje sesi- joje buvo svarstomas ir kontro- versinis rinkimų ir krašto tary- bų taisyklių klausimas. Kai kas spėjo, kad tos taisyklės nuves mus į chaosą ir galutinai sužlug- dys krašto tarybą. Kiti teigė, kad jų dėka bus įlieta naujo ir energingo kraujo, taip reikalin- go tarybos atgaivinimui. Pirmie- ji rezultatai daugiau džiuginan- tys, negu pesimistiški: jokios re- voliucijos ir jokio chaoso neįvy- ko, o pirmon sesijon suvažiavę atstovai dar visai kitokį įspūdį, negu Otavos sesijos dalyviai. Ta- ryba atrodė atjaunėjusi: didelė atstovų dalis atrodė paties dar- bingiausio amžiaus, t.y. 30-45 m. ribose. Šie atstovai skyrėsi nuo Otavos sesijos dalyvių savo ener- gija ir entuziazmu. Jie viskuo

domėjosi, aktyviai dalyvavo dis- kusijose ir t.t. Vaizdas buvo tik- rai optimistiškas. Kas gi atsi- ti- ko? Naujųjų taisyklių dėka tary- bon bėjo naujų jėgų iš mažųjų apylinkių. Pagal senąsias rinki- mų taisykles tarybon praktiškai galėdavo patekti tik didžiųjų apylinkių atstovai. Kiekvieną kartą tarybon būdavo išrenka- mi beveik tie patys asmenys. Kaikuriems tai jau buvo ir atsi- bodė: jie pasitenkindavo pasa- kymu, kad ten nieko naujo ne- bus, ir sesijon neateidavo, nors ji vykdavo ir jų gyvenamame mieste. Tuo tarpu kiti, vežą apylinkėje didelę darbo našą ir kasmet visur dalyvauja, į suva- žiavimus atvykdavo su nuovarg- žymėmis. Pagal naujas tai- sykles renkami ir tarybą iš visų apylinkių atsirado atstovų įvai- rumas, o kartu ir naujas entu- ziazmas, būdingas mažai Otavos apylinkė.

Artinantis antrajai sesijai, ky- la klausimas, ar pasitvirtins praėjusių metų optimizmas šių metų suvažiavime Hamiltone. O gal tai buvo tik vienkartinis iš- svystelėjimas — gausus naujų atstovų suvažiavimas vien dėl smalsumo ir ateityje vėl teks tenkintis išvargusiais vetera- nais? Jei krašto valdybos nariai dirba ištisus metus, tai tarybos nariai tikrai turėtų jausti pareigą paskirti tą vieną metų dieną svarbiausiems lietuviškos veik- los reikalams apsvarstyti. Rimta liga, prievėlė ta diena dirbti ir negalėjimas pasikeisti arba arti- mujų mirtis — tai pateisinimas nedalyvavimo priežastys, bet medžiogimas, noras nuvykti va- sarvietėn ir panašios „priežas- tys“ neturėtų sutrukdyti atvykti suvažiavimui. Jaunieji atstovai turėtų jausti pareigą kasmetiniu dalyvavimu arčiau susipažinti su tarybos darbais, nes po vienu ki- tų metų veteranai pasitraukia ir jauniešiams teks perimti jų pa- reigas. Tenka linkėti, kad rug- sėjo 30 d. Hamiltonan suvažiuo- tu ne tik visi praėjusių metų sesijoje dalyvavusieji, bet ir tie, kurie tada negalėjo atvykti.

LIETUVIŲ ŠVENTĖ VESTFALIJOJ

Tautos šventę Šiaurės Reino-Vest- falijos lietuviai šiemet paminėjo rug- sėjo 16 d. Hagene. Sv. Mišias Tėvų pranciškonų parapijos bažnyčioje at- laikė V. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, kurio sutikti atvy- ko dek. K. Sarka ir kleb. P. Girčius. Savo pamokslė vyskupas priminė lie- tuvių pareigas tautai. Po pamaldų programą salėje pradėjo LB apylin- kės pirm. L. Vilčinskis. Srities ka- pelionas T. Konstantinas, OFM Cap, padėjojo Šimkevičių ir Vilčinskų šeimoms, kurios ant savo pečių pa- siėmė šventės paruošimo našą, ir pakvietė tarti žodį garbinąjį sve- čią — lietuvių Ganytoją. Sekė kun. Br. Liubino paskaita, kurioje jis įti- kinamai sugretino Pilnųjų kunigaik- čio Margirio kovą senovėje su visa Lietuva bei lietuvių pasaulyje su- krėtimui gyvenbės aukom praėjusių pavasari. Neužmiršo prelegentas nė lietuviškos išeivijos kasdienos užda-

vinio, o gale pagrindines mintis per- teikė vokiškai. Meninė programos dalį pranešinėjo iš Belgijos atvyku- si ponis Baltus. Su liaudies dainomis pasirodė H. ir Iz. Srederių šeima iš Hamburgo. Bažnyčioje vargonavo ir salėje akompanavo senesni iš Lietuvos atvykęs Alf. Bučinskis. B. Brazdžio eilėraščių padeklamavo Zivilė Vilčinskaitė ir p. Baltus. Jau- niausia Šimkevičių dukrelė Utė su drauge pademonstravo ratelinio čiuo- žimo meną. Jaunos meistrės pasiro- dymą baigė smagiu pleplepleliu ant aslos, tuo sukeldamas griausmingų plojimų ir linksnų juoką. Dalyviai dar kartą susikaupę giedodami Taut- os himną. Tada muzika pakvietė publiką pasisukti, o vysk. A. Deks- nys, lydimas kun. dr. P. Celiešaus ir Sv. Kazimiero kolegijos auklėti- nio dijakono N. Vogto, tą patį va- karą išvyko pas lietuvių į Olandiją. Tai buvo tautinės atgaivos diena. K.

Bendruomenės, spaudos, radijo darbuotojų ir veiksmų atstovų suvažiavimo dalyviai Taboro Farmoje. V. Zalatorius

XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos Komitetas. Sėdi iš kairės: A. Kličius — pirm., S. Piečaitienė — KLB Montreilio apylinkės pirm., P. Rudinskis — pareigūnas informacijai; stovi: B. Staškevičius — nakyvėms, J. Šiaučius — L. Dienos leidiniui ir finansams, R. Otto — sportui, J. Piečaitis — koncertui, B. Nledvaras — balliui ir G. Vazalinskis — dailės parodai.

Vilniečių kunigo metai Sibire

Nuo Vytauto Didžiojo gimnazijos iki Vorkutos ir po septynerių metų atgal

Apie lietuvių kunigų dienas Sibiro koncentracijos stovyklo- se mažai težinome, nors jų ten daug buvo — vieni pajėgė atsi- laikyti ir išlikti gyvi, kiti grįžo su palaužta sveikata, o tretii ir da- bar tebesidarbuoja Lietuvoje. Pastarųjų tarpe yra ir kun. An- tanas Dily. Iš gautos archyvinės medžiagos apie jį aiškėja ne tik jo asmeninės kančios kelias, bet ir kitų lietuvių kunigų, apie ku- riuos šiuo metu mažai tėra žino- ma. Būdinguose vieno pergyve- nimuose atsispindi ir visų kitų keliai.

Vilniuje ir Kaune

Kun. A. Dily gimė 1923 m. kovo 19 d. Švenčionių mieste- lyje, Švenčionių apskrityje. Jo tėvas — Juozas, gimęs Južintų par., Kuliu kaime, o motina — Antanina Dundulytė, gimusi Bo- gutiškes k., Silių par. Antanas, 1941 m. pavasarį baigęs Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje, ru- denį pradėjo studijuoti Vilniaus kunigų seminariją, kurioje dė- stė lenkai profesorai. Vokiečiai 1942 m. kovo mėnesį uždarė šią seminariją, lenkus klierikus iš- vežė darbams Vokietijon, o lie- tuvius klierikus išsiuntė Kauno kunigų seminarijon. 1942 m. ru- denį Vilniuje suorganizuota lie- tuviška kunigų seminarija, ku- riai vadovavo kun. L. Tulaba. Deja, 1943 m. kovo mėnesį ir ši seminarija buvo uždaryta, o klie- rikai paleisti atostogų. Rudeniop šalgyos kiek pasikeitė, ir ši se- minarija vėl pradėjo veikti Vil- niuje. Mokslo metus baigė ji normaliai birželio mėnesį, tačiau bolševikų frontas jau artėjo. Iš- veržus sovietinei armijai Lietu- von, lietuviškoji seminarija liko išblaškyta ir atsteigta senoji lenkų vadovybės priežiūroje. 1945 m. kovo mėnesį ir ši se- minarija uždaryta. Lietuviai klieri- kai išvyko Kauno kunigų semi- narijon, o lenkams patarta per- sikelti Lenkijon.

Kun. A. Dily, nepaisydamas tų uždarinėjimų, baigė teologi- jos mokslus Kaune 1946 m. ir buvo išvėntintas kunigų Vilniaus katedroje birželio 16 d. Apeigas atliko tuometinis Vilniaus ark- vyskupijos apaštalinis adminis- tratorius arkiv. M. Reinsys. Kar- tu buvo išvėntinti Kazimieras Vasiliauskas ir Česlovas Taras- kevičius. Tai buvo paskutiniai kunigystės šventimai a. a. ark- vyskupo M. Reinio Vilniaus ka- tedroje.

Prasidėjo pirmieji kunigystės žingsniai. Pokario metais teko kun. A. Diliui kilnotis iš vienos parapijos į kitą. 1946. VIII. 10 — 1947. V. 30 vikaras Valkinini- kuose pas kun. St. Kakarišką; 1947. VI. 1 — 1948. V. 12 — Vi- diškių parapijos klebonas ir Igi-

nalinos bažnyčios rektorius; 1948. V. 12 perkeltas į Vosiųnų parapiją, 12 km į rytus nuo Tre- rečiaus, buvusioje Švenčionių apskrityje. Čia įvyko drama, ku- ri jaunuo kunigo gyvenimo kelią pasuko Sibiro link.

Krata klebonijoje

1949 m. lapkričio 26, šeštadie- nį prieš 1 Adviento sekmadienį, apie 5 — 6 v. v., kun. A. Dily ruošė pamokslą. Į klebonijos du- ris kažkas pasibeldė ir nelaukda- mi atsakymo įsiveržė kambarin. Tai buvo Švenčionių rajono įga- liotinis kulto reikalams Aronas, žydas, saugumo majoras Bogda- novas karininko uniformoje, Tverčiaus saugumo viršininkas NN ir du uniformuoti milicinin- kai. Bogdanovas pareikalavo gražinti ginklą, kurio kun. A. Di- lys visai neturėjo. Tada ištiesė ranką su popieriu, kuriame surašytas įsakymas padaryti jo bute kratą ir jį patį sumiti. Ku- nigui beliko tik pasirašyti ir su- tikti su bolševikinės valdžios sprendimu.

Tuo metu klebonijoje buvo kun. A. Dilio tėvas Juozas ir še- mininkė Zosė Keršytė. Klebono sesuo Ona, tada gyvenusi klebo- niujo, buvo išvykus Ignalino. (Tverčiaus klebonijoj jį buvo susitikusi su šiais enkavedistais. Ten jie paklausė: „Tai pas tavo brolių šiandien atlaidai?“ Ona, žinoma, nesuprato apie kokius „atlaidus“ jie kalbėjo). Krata kun. A. Dilio klebonijoj truko 3 — 4 valandas. Kun. A. Dily bu- vo laikomas viename kambari- je saugomas. Pas jį leido išeiti tik- tai altaristui kun. Baltazarui Budreckiui, bet neleido išeiti iki kun. Dilio išvežimo. Klebonija buvo apsupta 6 — 8 ištremtelių. Matyt, bijota lietuvių partizanų, kurių tuo metu buvo daug miš- kuose. Kratos darytojai prikrovė du maišus kun. A. Dilio knygų, rankraščių, laiškų, pamokslų kaip kaltinamąjį medžiagą. Pa- galiau įsakė pasiimti maisto trim dienom ir šiltus drabužius. Leido atsiseikinti su tėvu, kurio daugiau kun. A. Dily nebematė (mirė 1954. IX. 30 Vilniuje, su- laukęs 88 m. amžiaus). Pasodino ant sunkvežimio ir apsupo iš vi- šų pusų. Milcininkai stovėjo priekyje, atstatę kulksvaldžius miško pusėn, o ištremtiečiai nu- kreipė savo šautuvus į kitus šo- nus. Tokioje apsaugoje kun. A. Dily nuvežė Tverčiūn (12 km). Ištremtiečiai pasilikę Tverčiūn- je, o milcininkai su nuleistais šau- tuvais atlydėjo į Švenčionių ka- lėiją.

Žinia apie kun. A. Dilio su- ėmimą greitai pasklido plačioje apylinkėje. Sekantį rytą šven- čioniečiai jau kreipėsi į kalėjimo vadovybę, prašydami per- duoti suimtajam maisto. Nustė- bęs saugumietis tik paklausė, iš- kur jis sužinojo apie suėmimą, bet maisto nepriėmė.

Sunkūs kaltinimai

Kun. A. Dily tardė Švenčionių saugumo įstaigoje. Tardymą

pradėjo kažkoks rusų kapitonas iš Vilniaus, o baigė Švenčionių saugumietis Boguševas, rusas. Tardymas truko ištisą savaitę. Tardytojas kartais gąsdino, bet nemušė, nekankino, nesikeikė.

Kuo gi jis tą kunigą kaltino? Kaip įprasta, taikė Baudžiamojo kodekso 17—58—9 paragrafus. Esą kun. A. Dily ragino parapie- jietį Juozą Spėčių (iš Navikų k., Vosiųnų par.) griauti besitei- giančius kolchozus ir nuteikė jį deginti avizs kolchozo laukuose. Vienintelis liudininkas bu- vo pats J. Spėčius, kuris minėtą kaltinimą saugumiečio tardymo kambari- je patvirtino.

Be to, kun. A. Dily buvo kal- tinamas ir pagal 17—58—1a pa- ragrafą. Esą jis tiekė maistą lie- tuvių partizanams, priimančios sa- vo klebonijoj, vaicino degtine. Vienintelis liudininkas buvo Ba- lys Steponėnas iš Adutiškio, ap- gyvendintas vienoj kameroj su kunigu. Jis tvirtino saugumie- čiui, kad kalėjimo vienutėje kun. A. Dily kitiap kalba nei tardymo metu.

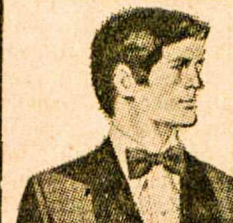
Trečiasis kaltinimas buvo antisovietinė agitacija pagal 58 —10—1 paragrafą. Esą kunigas savo pamoksluose bei pokalbiuo- se tvirtino, kad bedieviai, mo- kytojai, komjaunuoliai eis į am- žiną pragarą. Liudininko šiam kaltinimui nebuvo.

Dvidešimt penkeri metai

1950 m. sausio pabaigoje kun. A. Dilio byla perduota ypatingajam II skyriui, o iš ten — Maskvai. Netrukus jį išvežė į Lu- kiškių kalėjimą Vilniuje. 1950 m. birželio 27 d., 10 v. r. kun. A. Dily buvo pašauktas į kalėjimo raštinę, kur jam buvo perskait- ytas Maskvos saugumo ypating- gojo posėdžio sprendimas: už mi- nėtus „nusikaltimus“ nubaustas 25 metams koncentracijos stovyk- los. Perskaitęs sprendimą, pa- reigūnas liepė pasirašyti. Visa tai įvyko tuo momentu, kai kun. A. Dilio sesuo Onutė, priversta palikti Vosiųnų kleboniją ir įje- koti kitos gyvenvietės, susitukę Kabelių bažnyčioje su našliu Vincu Voronecku. Jų santuoką palaimino kun. Vladas Jašukas, vėliau žuves auto nelaimėje.

1950 m. liepos 18 d. kun. A. Dily su kitais kalniais buvo nu- gabentas į Vilniaus geležinkelio stotį ir susodinti į „Stolypino vagoną“ — kalėjimą. Nakties metu traukinys išvažiavo Mask- vos linkme. Maskvos kalėjime pabuvę vieną savaitę, buvo išga- bentį į Gorkį, kur teko pasėdėti dvi savaites. Iš ten kalniai buvo nugalbenti į Kirovą. Čia ištisą mėnesį buvo formuojamas kali- nių traukinys, kuris pro Uralo kalnus atgabenos juos į Karagan- dos apylinkes (Kazachijoj). Iš Karabaso geležinkelio stoties ka- lniai buvo nugabinti į Čurubai — Nurą koncentracijos stovyk- lą, kur. kun. A. Diliui teko išbu- ti iki Stalino mirties, t. y. 1953 metų.

(Bus daugiau)

Ed. Kondratas, siuvėjas
Individualus pritaikymas
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-5454
Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

RENGIATĖS VESTI?
Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.
Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

7000 MYLIŲ PER TRIS SAVAITES

AL. GIMANTAS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Įdomūs tie staigūs klimato pasikeitimai kalnuose. Tą pačią dieną gauni ir lietaus, ir lengvo sniego. Čia šilta, beveik karšta, čia staiga temperatūra krinta. Matai žaibus, girdi griaustinio dunkėjimą tarpekliuose, jauti staigų, stiprų vėją ir vėl bega- linį ramumą, ryškia gamtos di- dybę skaisčioje saulės atokaito- je, stebi viršūnes debesų gaubia- mas.

* * *

Kalnų platybės tokios vilio- jantios, kad motelyje pernako- vę jau ankstų rytą keldavomės į viršų ir grįždavome tik sutemus. Persikėlėme daugiau į Kolorado pietus. Apsistojome valstybinia- me miške, pušyne, netoli Kolo- rado Springs. Salia įvairių turis- tinių įžymybų yra čia JAV ka- ro aviacijos akademija. Didžiū- lis, šimtus akrų apimęs plotas čia pat prasidedančių kalnų papėdė- je šia mokslo įstaiga daro bene pačią patraukliausią akademine instituciją. Labai tvarkingai, skoningai, patraukliai išplanuo- ta ir prižiūrima. Modernūs pa- statai, auditorijos, salės, moky- mo kabinetai, gyv. patalpos, ap- mokymo aikštės. Matėmė ir ste- bėjome kadetus užsiėmimų me- tu, rikiuotėje ir laisvalaikyje. Akademijos planetariume daly- vavome 45 min. spektaklyje apie kosmosą. Labiausiai žavėjo akademijos šventinimas, kuriame trys didžiosios religijos turi atskiras koplyčias. Net ir budis- tų saujelei neužmirštas atskiras maldos ir susikauptimo kambarys. Visas didžiulis pastatas, lyg kokias palapinė, stogo smailū- mais kyla dangun. Vitražai, mo- zaika, statulos, altoriai, vargo- nai — visa liejasi tokiom harmo- nijon, kad ir be atskirų maldos žodžių tavo mintys skrieja aug- styn.

* * *

Porą dienų pasilgę pakilome tolimesnei kelionei ir vakarus. Žinoma, čia tenka praleisti visą eilę detalių, mažiau svarbių vaiz- dų ar nuotykių, vien tik pasten- kinti didsnio dėmesio vertais patyrimais. Pvz. Juodasis kanjo-

nas Gunnison valstybiniame miš- ke. Gilus, siauras, tamsus, įvai- ruojantis savo atspalviais, tik- riausiai permažai išreklamotas. Tarp Silvertono ir Durango miestukų kalnų viršūnėmis ar tarpekliais vingiuoja vadinama- sis „milijono delerių“ kelias. Tiek kainavo praveisti to kelio vieną mylią. Pakeliui — visa ei- lė JAV apleistų ar dar ir atida- rų kasyklų. Mūsų tos dienos tikslas — Mesa Verde valstybi- nis parkas, kuriame dar yra išli- kusios prieš tūkstančius metų gyvenusių indėnų genčių kultū- ros liekanos ir atskirų namų — kambaryų pavyzdžiai. Tai dau- giausia sunkiai prieinamų kalnų atšlaitėse įtaisytos gyv. patalpos, sunkiai pasiekiamos prieštū, bet nelengvai pasiekiamos ir pa- tiems šeiminingams. Nepavadin- si tu visų kompleksų urvais. Tai jau arčiau tikrų namų — su du- rimis, langų skylėmis, lubomis, grindimis, rūsiais. Tik paviršūti- nam viso rajono apžiūrėjimui čia tenka sugausti ištisą parą. Va- karais amfiteatre skaitomos pa- skaitos, rodomos skaidrės. Tai daugiausia indėnų liečianti me- džiaga su autentiškais indėnų šo- kiais.

Vykdami pietvakarių pusėn, sustojome „4 corners“. Tai vie- ta, kur keturių valstijų — Kolo- rado, Utah, Naujosios Meksikos ir Arizonos ribos liečia viena ki- tą. Žodžių, stovėdamas, gali ko- jomis būti iškart 4 valstijos. Turistų labai mėgstama vieta.

Vykstante Arizonos dykuma „Monument Valley“. Nepaprastai įdomus vaizdas — navajo in- dėnų rezervatas. Stūksa įvairaus dydžio, keistų formų paminklai. Kaikur ganosi indėnų gyvulių bandos, matyti vargani jų neme- liai, kaikur tik iš molio nulipdy- ti. Saulė kepina, tvanku. Susto- jome prie pat kelio esančių dviejų keistų formų. Tai tikros, labai didelio formato dramblio kojų replikos. Jos tuo vardu ir pavadinotos. Uolėtoje žemėje ma- tyti ir didžiųjų gyvūnų dinozau- rų pėdų įspaudos, nagų įbrėži- mai, kažkokiu būdu išsilaikę iki šių dienų. (Bus daugiau)

GARSAUS RAŠYTOJO PRANAŠYSTĖ

PRANYS ALSĖNAS

Daugiau kaip prieš šimtą dvi- dešimt metų (1849 m.) Viktoras Hugo kalbėjo viename tarptau- tiniame taikos kongrese:

Ateis diena, kai pasaulyje niekas ir niekad nebesiruoš jokiem ka- ram. Taip pat ateis diena, kai nei viename krašte, nei vienoje valsty- bėje nebebus kareivių...

Sulaukus žmonija laikų, kai patran- kas galima bus pamatyti tik muzėjuose, kaip didžiai retus eksponatus, liu- dijančius praėjusių turtūrų ir tarp- savio neapykantos laikus. Gi muzėjų lankytojai stebėsiai, kaip galėjo pra- eityje tokie dalykai dėtis šioje žemė- je...

Taipogi ateis laikas, kai Jungtinės Amerikos Valstybės vienoj pusėj At- lanto ir Jungtinės Europos Valstybės kitoje — ištis vienos kitoms ran- kas bus tarpusavy draugiškos, kei- sis savo gaminiams, plės prekybą, da- linsis pramonės patyrimais, meno kū- riniais, moksline ir išradimų geni- jaus pasiektais vaisiais ir t. t.

Be jūsi visi, amerikaliai, angli, vo- kiečiai, rusai, amerikiečiai ir kiti, prieš pradėdami mano minėtą era, tu- rėtumėt pasistengti išnaikinti savo širdyse... ką? Čia pat atsakysiu: tarpusavy neapykantą. Prieš tokios eros pradžią privalome išmokyti my- lėti vieni kitus, nes be mėlės neįma- noma tai įgyvendinti...

Ar pranašautoji era atėjo?

Toli gražu ne! Priežastys? O gi tos pačios, kurias V. Hugo mi- nėjo — neišdildomas žmonių širdyse neapykantos jausmas, nemokėjimas pamilti žmogų ir t. t. Be to, žemėje atsirado tokia baisi, tokia žiauri ir neapsako- mai laukiniška sistema — komu- nistinė diktatūra, kuri — nūdien ir tiek daug žmonių ir į tiek daug kraštų yra suleidusi savo kru- vinus nagus... Su komunizmu joks sugyvenimas nėra galimas, nes, anot buvusio Prancūzijos premjero Bidault, negali iš viso būti taikaus ir neagresyvaus ko- munizmo, kaip negali būti hu- maniško teroro...

Sioje žemėje nei ramybės, nei tikros taikos nebus, kol su šak- nimis nebus išrauta toji baisi piktžolė — komunizmas, nežiū- rint dar kiek šimtmečių prais nuo tos garsiosios V. Hugo pra- našystės...

Antrasis pasaulinis karas pa- sibaigė senokai. Jis buvo kariau- tas tam, kad sunaikintų baisu de- spotizmą šioje žemėje — nacio- nalsocializmą. Deja, ir tam ka- rui pasibaigus, tebešliaužioja po žemę supurvintas, suniekintas ir išjuoktas šios žemės karalius — žmogus. Kodėl taip yra? O gi todėl, kad II D. kare susibend- rauta, susidėta su kitu, nė kiek negeresniu, despotu už Hitlerį — Stalinu. Sis diktatorius, įtrau- kes didžią pasaulio dalį į savo despotiškos imperijos sudėtį, mirė, bet imperializmą tęsia įpė-

diniai einą tuo pačiu keliu. Kuo tos visos rungtynės (ir ka- da?) baigsis, nežinia. Viena aiš- ku, kad tie Kremliaus diktato- riai labai gerai sutaria vienas su kitu, būtent, brutaliame mal- šinime laisvės trokštančių žmo- nių: Vengrijos, Čekoslovakijos, Kauno ir kiti atvejai yra jų bru- talumo liudininkai.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ
LIETUVA
SPECIALIUS RUBLIŲ PAZYMEJIMUS
PIRMIAUSIAI JUMS INTER-TRADE EXPRESS BENDROVE PASAKE, O DABAR JUSU GIMINIS TAI PATVIRTINA. Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų gimines gali gauti visko tik už dalį reguliarios kainos, nes kiekvienas specialus rublis turi mažesniąją vertę, negu reguliari rublis, ar daugiau. Tai lyg neuitum ir krautuose su \$100 ir gautum prekių už \$200 ar \$300 ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeičiami į pinigų specialia augščiausia reguliarių rublių verte. PILNAI GARANTUOTA IR APDRAUSTA.

Tik INTERTRADE EXPRESS CORP. jums greitai patarnaus. Pažymėjimai pristatomi į giminių namus maždaug per 3 savaites. Specialių rublių kaina — \$2.35. TAI PILNA KAINA. Jokiu kitu mokesčiu. Galite įsigyti betkokią sumą. Prašykite mūsų nemokamų katalogų.

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd St., Fifth Floor New York, N.Y. 10010, USA. Telefonas 982-1530

Labai svarbu!
Automobiliai
tik trumpam laikui skubiausios pristatymas "ŽIGULIS" VAZ 2101 — JAV \$3214.00
"MOSKVICIUS" 412 IZH — JAV \$3155.00
"MOSKVICIUS" 408 IE — JAV \$3033.00
"ZAPOROZEC" ZAZ 968 — JAV \$2026.00

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių iliustracijomis.

APARTAMENTAI
Prašykite mūsų specialių biuletenių

VARTOTI DRABUŽIAI
Prašykite mūsų specialių biuletenių. Mes turime 23 metus patirties šiose vers- le ir daug tūkstančių pa- tenkintų klientų.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VAIKŲ EKSKURSIJA

Praejusios vasaros staigmena buvo Čikagoje suorganizuota vaikų ekskursija į okupuotą Lietuvą, pilyonių stovykloje ir išvykose praleistos atostogos. Organizatoriai susilaukė AL-Tos, paskirų asmenų ir net Cicero kunigų neigiamo pareiškimo bei prie-kaištų čikagieškieje spaudoje. Buvo rašoma, kad dalis tėvų suabejojo ir ni-tarė savo vaikų neleisti. Kas iš tik-rųjų įvyko toj ekskursijoje, lig šiol nėra žinoma. Vienintelis oficialus šaltinis — Vilniaus Baltrėno Palangoje užrašytas ir "Gimtojo Krašto" rug-pjūčio 31 d. laidoj paskelbtas pasi-kalbėjimas su vaikų grupės vadove Birute Zalatoriene. Jame, aišku, vis-kas piešiama gražiomis spalvomis, pagrindinį dėmesį skiriant ne stovyk-lavimui su pilyonieriais, bet išvykoms ir susipažinimui su gražiuoju tėvų kraštu.

ISVYKOS IR STOVYKLA

Paklausta, ką ji dabar galvoja apie šią vaikų viešnagę, B. Zalatorienė atsakė: "Sumanymas geras ir reika-lingas. Ši, nors ir pirmoji tokia mūsų viešnagė Lietuvoje, neliks be gerų pėdsakų. Vaikai pamatė Lietuvą, pa-bendravo su čionykščiais vaikais, su-sirado draugų, žada susirašinėti. Iš-moko lietuviškų dainų. Tėvų kraštas nuo šiol jiems nebebus abstraktus dalykas. Stovyklavome labai gražio-je vietoje prie Kauno marių, oras, kaip dažniausiai tokiu metu Lietuvo-je, buvo geras tiek poliusui, mady-nėms ir žaidimams, tiek ekskursi-joms, kurios, mūsų nuomone, vai-kams paliko didžiausią įspūdį. Ne vieną kartą pabuvojome Kaune, ap-lankėme Čiurlionio galeriją, Zmuidzi-navičiaus, Salomėjos Neries muzie-žus, aplankėme Dirbtinio pluošto ga-myklą, klausėmės jos orkestro "Ok-tava" koncerto, apžiūrėjome Janonio popieriaus fabriką. Kaune taip pat klausėmės "Vilniaus aidų" ir "Ne-rijos" estradinų ansamblių, Vilniu-je, Kompozitorių namuose, — Eduar-do Kuodžio ir Jono Girijoto dainų. Stovykloje susitikome su rašytoju Juozu Baltūniu ir jo žmona akto-re Monika Mironaitė.

Važiavome į Anykščius, į Bara-nausko ir Vienuolio memorialines vietas, prie Puntuko. Apžiūrėjome Trakus. Gal išpildingiausia buvo ke-lionė laivu "Raketa" iš Kauno Ne-munu žemyn, Nidos kopos ir, žinoma, šiaudien Palanga, pasimatymas su Baltija. Daugumai vaikų didelį įspū-dį padarė Vilnius su Gedimino kal-nu, šv. Petro ir Povilo bažnyčia, Aušros vartais, su muziejais, universi-tetu, su istorijos ir kultūros pamink-lais, su sveikintais žmonėmis. Lietu-viška nuosiriduma jautėme visur, ir vaikai jį visada prisimins. Pasitai-kius progal, ne vienas tikriausiai no-rėtų vėl atvažiuoti..."

DAUG KAS NEAIŠKU...

Kad vis dėlto būtų vaikų nesklan-dumų bei nesutarimų, liudija toll-meis B. Zalatorienės pasitarimas: "Ši grupė buvo pirminė ir grynai eksperimentinė, nes ir mums, ir mū-sų kvietėjams daug kas buvo neaiš-ku. Viešnagė padėjo išsiaiškinti ne vieną dalyką, ir ateiityje panašios sto-vyklos gali būti organizuojamos ge-riau ir sklandžiau. Dėl jų reikalin-gumo abejojti netenka. Žinoma, gr-upės reikėtų sudaryti iš vienodo am-žiaus vaikų, su maždaug vienodais in-teraisais, iš anksto išsiaiškinti vienų ir kitų pageidavimus ir galimy-bes..."

O kad būta neaiškumų ir su eks-kursijomis, liudija J. Baltrėno pasi-kalbėjimo pradžioje pridėtas įvadas: "Paskutinė ekskursija — paskutinis siurprizas. Autobusas riedėjo iš Vil-niaus į Palangą, apie kurią svajojo, bet kurios pamatyti jau niekas Čikagos lietuviškai gal nebesitikišio." Atro-do, tik po didelių pastangų paskuti-

niu momentu buvo gautas leidimas lankytis Palangoje. Toliau V. Balt-rėnas rašo: "...Nepašyškėto lobių ir ši, paskutinė jų ekskursija. Pake-liui — senieji Dionizo Poškos Baub-liai, Palangoje — Gintaro muziejus, Birutės kalnas, čiurlioniškos pušys ir žodžiais neišreiškiamą jūrą. Pakeliui į namus — memorialinis medžio skulptūros ansamblis Abliņgoje ir, kaip tėvai juokavo, piknikas ant ratų..." Taigi, į Palangą buvo įsileisti ne tik vaikai, bet ir jų tėvai. Tai liudija ir pokalbį iliustruojanti nuotrauka, kurioje Vytautas Lapėnas su dukra Danute žygiuoja pajūriu. Su vaikais stovyklavusi ir ekskursavusi B. Zalatorienė prisitaria: "Trumpai drūtai, man viešnagė buvo labai įdo-mi. Kita dalis tėvų gyveno Vilniuje, jie, be abejo, turi savų įspūdžių..." Taigi, vaikų tėvai, kaip ir visi kiti turistai, buvo apgyvendinti Vilniu-je. Tuos savus įspūdžius bando deš-tyti Vytautas Lapėnas, Marija Paške-vičienė ir Henrieta Vepšienė, tačiau jų pareiškimai — turistiniai, neat-skleidžiantys nieko naujo. Ši infor-macija, paskelbta komunistinėme "G. Krašte", labai nuspalyvina propa-gandistiku. Kokla yra tikrovė, pa-aiškės vėliau. Iš esamų duomenų bet-gi matyti, kad čikagieškieš visumenės susirūpinimas naujuoju bandymu tu-ri pagrindo.

TRYŠ MEDALIAI

Pasaulinėje Muncheno olimpiado-je dalyvavo septyni lietuviai sporti-ninkai — krepšininkas M. Paulauskas, irkuotojas V. Česūnas, plau-kikė B. Užkuraitė, lengvaatlečiai N. Sabaitė, R. Bitė, R. Plungė ir K. Sa-pka. Didžiausia staigmena laikytinas Nijolės Sabaitės iškovotas sidabro medalis 800 m bėgime, nes ji nuo pasaulio rekordininkės vokiečių teat-siliko 0,1 sekundės. Aukso medalį laimėjo Sovietų Sąjungos krepšini-nių rinktinės kapitonas Modestas Pau-lauskas. Tačiau šią pergalę prieš JAV rinktinę drumščia didelių abe-jonių keliantys teisėjų sprendimas, kurio aplinkybės buvo nutylėtos Lie-tuvos spaudoje. Visi televizijos žiū-rovai matė bandomis pasiekę ameri-kiečių persvarą ir laikrodį, kuris iki rungtynių pabaigos rodė tik vie-ną sekundę. Jie taipgi girdėjo ir rungtynių užbaigos signalą. Teisėjų nutarimas po rungtynių užbaigos at-sukti laikrodį trim sekundėm ir šian-dien tebėra mįslė. Tų trijų sekundžių metu M. Paulauskas per visą aikštę nusivedė kamuolį prie amerikiečių krepšio stovėjusiam rusui, kurio du taškai ir atnešė vieno taško persva-rą sovietams. Aukso medalį dvivie-tių kanojų (canoe) rungtyje laimė-jo Vladas Česūnas su dušonabietu J. Lobanovu. Nesėkmė lydyjo šiuolių į augstį Europos čempioną Kestutį Sapką, teiseivius 2 m 15 cm ir ne-patekusį net į pirmąjį dešimtuką. Jo geriausias ligšiolinis rezultatas — 2 m 24 cm. Rimanas Plungė, ru-tulį nustumęs 19,5 m, turėjo tenkin-tis XIV vieta, nors anksčiau lengvai įveikdavo 20 metrų. Plaukikė Birutė Užkuraitė nepateko į baigimę rungtį, Romualdai Bitėi 3.000 m klūtiname bėgime teko tik VII vie-ta.

RAIDŽIŲ RINKĖJAI

Lig šiol raidžių rinkėjų paruošti turėdavo pačios spaustuvės, o dabar šią specialybę jau galima įsigyti Vil-niaus XXI technikos mokykloje. Ne-seniai buvo išleista per dvejus me-tus paruošta pirmoji raidžių rinkėjų laida. Egzaminus geriausiai išlaikė Laima Baltruškevičūtė, Lina Blažys, Alfonsas Jakas ir Virginija Gled-railis. Šios laidos jaunuosius specia-listus gaus Vilniaus "Valdo" ir kom-partijos centrinio komiteto leidyk-las, Kauno "Raidės" ir Šiaulių "Tit-nago" spaustuvės, Vilkaviškio spau-stuvės Šakių skyrius. V. Kst.

SUDBURY, ONTARIO

SESTADIENINĖ LIETUVIŲ MO-KYKLA veiks ir šiemet tose pačiose Christ the King parapijos patalpose, kaip ir seniau. Siemot mokytojauti sutiko vedėja Nijolė Paulaitienė, kun. Ant. Sabas ir J. Krūčys.

KITOS ŽINIOS. Dr. R. J. D. Ra-činskai nusipirko naujus gražius na-mus su dideliu sklypu gerame raju-ne. — Zuzana Staškutė, sėkmingai

baigusi 13 gimnazijos klasių, porą mėnesių atostogavo Europoje; aplan-kė okupuotą Lietuvą, Lenkiją, Vo-kietiją, Austriją, Italiją, Šveicariją, Ispaniją, Prancūziją, Olandiją, Svedi-ją, Norvegiją ir Daniją. Dabar pra-dėjo studijuoti Sudburio universite-te. Linkime sėkmės. — S. Poderienė ir J. Lubickienė lankėsi ok. Lietuvoje. K. A. S.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10,000 — 3 metams 7%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	Duodame:
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš 10%
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	nekiln. turto paskolas iš 8½%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000	

Montrealio Aušros Vartų parapijos choro vyrų oktetas, kuris rugsėjo 30, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centre atliks koncerto programą. Stovi iš kairės: A. Gudas, R. Bulota, A. Rusinas, A. Urbonas, P. Žukauskas, A. Janus. Sėdi: V. Kačergius, H. Celteris, akompaniatorė D. Roch, oktetu vadovas A. Keblys

Šeštadienį, rugsėjo 30, Jaunimo Centro salėje rengiamas

didelis Montrealio Aušros Vartų parapijos vyrų oktetas

KONCERTAS

ir linksmi

ŠOKIAI, grojant J. Vaičiaus orkestrui.

Koncerto pradžia — 7.30 v. v.

Pilnas bufetas, laimės staliukai ir kitos staigmenos.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba

HAMILTON

Sveikiname KLB Krašto Tarybos narius, atvykusius į mūsų koloniją sprešti šio krašto lietuviško gyvenimo reikalų, linkėdami kartu našaus ir sėkmingo darbo.

KLB Hamiltono ap. valdyba

VI ŠESTADIENI į Hamiltoną suvažiuoja KLB K. T-bos nariai. Tai šio krašto lietuviškas parlamentas, kuriame sprendžiami mūsų gyvenimo klausimai, daromi nutarimai ir planai ateities darbui. Posėdžiai yra vieši, tad malonu būtų matyti AV para-pijos salėje visus hamiltoniečius, ku-riems dar rūpi lietuviško darbo via-siai. KT sesijos atidarymas 10 val. ry-to. Kartu prisimenama, kad šioje KT sesijoje bus renkami atstovai į PLB seimą. Kandidatai gali būti ir ne KT nariai.

KT SUVAŽIAVIMO PROGA rengia-mas koncertas, kuriame meninę programą išpildys Montrealio AV pa-rapijos vyrų oktetas. Jis pasirodys pirmą kartą mūsų kolonijoje, tad vi-si hamiltoniečiai ir ap. lietuviai kvie-čiami gausiai atsilankyti, nes oktetas yra išėjęs iš mėgėjų lygio ir savo re-pertuare turi labai plačią lietuvišką programą. Po koncerto bus smaguš šokiai, grojant J. Vaičiaus orkestrui. Pradžią 7 val. v. K. B.

PAGERBTUVĖS. Rugsėjo 9 d. lie-tuviškų organizacijų atstovai, visuo-menininkai, bendradarbiai, bičiuliai ir giminės susirinko į Alfonso ir Au-gustės Patamsių gražiąją rezidenciją Stony Creek pasveikinti su dviguba švente — naujos pastogės įsigijimu ir Alfonso 60 metų amžiaus sukakti-mi. Programai vadovavo šeštad. mo-kyklos vedėjas Jonas Mikšys. Pasiš-kinę šios iškilmės tikslą, jis pakvietė tarti žodį mons. Dr. J. Tadarasuką pavaduojantį kun. L. Januška. Po jo kalbėjo: Detroito radijo programos vedėjas St. Garliauskas, apylinkės valdybos pilm. L. Skripkutė, Hamil-tono L. Veteranų S-gos "Ramovė" pilm. K. Mikšys, D. L. K. Algirdo šaulių kuopos pilm. P. Kanopa, St. Catharines sk. Veteranų S-gos "Ra-movė" pilm. A. Lukoševičius, Lietu-vių Namų akc. b-vės pilm. Palmeris. Padėkos žodį tarė A. Patamsis šios iškilmės ruošėjas E. Bersienelė ir E. Milašienė, pranešėję J. Mikšiiui, organizacijų atstovams, savo bendra-darbiams ir muzikos vadovui Alf. Silinskiui. Jis pareiškė: "Lietuvių gi-miau ir lietuvių mirsiu. Mano širdis yra įskaudinta ir kas dieną nešioju širdgėlą palikęs tėviškėje dvi dukras

Sukaktuviniui Alfonsui Patamsiui Hamiltono surengtos pagerbtuvės. Iš kairės—mokyklos vedėjas J. Mikšys, kun. L. Januška, A. Patamsis. Nuotr. Juraičio

čių namuose. Dalyvavo nemažas skai-čius Prano bičiulių. Prieš kiek laiko sukaktuvininkas pergyveno didelę nelaimę darbovietėje — smarkiai ap-dėgė ir mažai buvo vilties, kad su-lauks 60 m. amžiaus. Ta proga prisimi-nėm, kad žmogaus gyvenimas pa-našus į gėlę, kuri čia žydi, čia po dalgiu krinta. Ir Pranas buvo pate-kęs po dalgiu, bet savo kantrybe ir atsparumu išliko nenusikintas. Linki-me jam ilgo ir laimingo gyvenimo.

G. A. Palmer

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame: mons. dr. J. Tadarasui ir kun. L. Januškiui už mūsų naujai įsigyto namo pašventi-nimą ir dovanas, p.p. Juozui ir Ma-rytei Rybiam už taip gražiai su-ruoštas įkurtuves, giminėms ir drau-gams, dalyvavusiems bei prisidėju-siems prie taip naudingos dovanos: tėveliams S. Savokaičiams, R. Sa-vokaičiams, A. Paulikonienei, A. Pau-likoniams, S. Karnams, J. Stasevi-čienei, K. Karaškams, A. Kontri-čiams, B. Vyšniauskams, J. Ber-zins, J. Vitams, V. Vitams, J. Ra-guckams, J. Karaliūniui, E. Kuh-nams, J. Naujokams, J. Mažulai-čiams, R. M. Jamieson, J. Renkiam, F. Gates, F. Urbaičiams, J. Povilauskams, S. Senkams, E. Biržai-čiams, T. Hunt, J. Dubui, E. Kudir-kai, Ramutei, Zigmui ir Petrukiui Rybiam.

Liekam visados dėkingi —

Roma ir Titus Vass

St. Catharines, Ont.

LIETUVIŲ INICIATYVA pasiūly-tas kandidatų į federacinį parlamen-tą J. Martin konservatorių susirinki-me pralaimėjo, bet garbingai. Iš pen-kių kandidatų gale liko tik du — T. Morgan ir J. Martin. Nedaug trūko iki laimėjimo prieš šį seną konserva-torių, žinomą teisininką bei žymų ka-nadiečių visuomenininką. J. Martin jau dabar yra stipri politinė figūra. Tai pripažino ir "Standard" dienraš-tis. Tuo būdu turime dar vieną šulą lietuviybės reikalams. O tai mums svarbiausia. Reikia pasidžiaugti, kad St. Catharines lietuviai šiuo atveju pasirodė vieningi. Virš 1000 žmonių salėje jie buvo žymiausias ir akty-viausias tautinė grupė. Aplamai, katariniečių solidarumas Lietuvos reika-lui yra pavyzdinis. Vargu ar žydai mūsų šioje srityje bepralengtų.

Mes nesame prieš liberalus. Bet šie kadaise buvo kitokie — daug pa-dėjo pokariniams imigrantams, stipriai pasirodė prieš sovietus. Kitokie yra dabartiniai liberalai. Pavergtom tautom jie nepriimtini: lenkiai prieš rusus ne tik vyrai, bet ir jų žmonos. Kitų tautų pavergimą jie laiko sovie-tų vadaus reikalu, ir kuri jie negali kištis. Kai liberalai vėl pasuks pir-mykščių keliu, tada mes irgi sakysi-me, kad "abi partijos mums geros", bet ne dabar. Kor.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TAUTOS ŠVENTĖS PROGA pir-mąją Lietuvii Dieną Maironio par-ke Worcester, Mass., surengė JAV LB Bostono apygardos valdyba, va-dovaujama pirm. A. Skudžinsko. Po pietų ir oficialaus Lietuvii Dienos atidarymo koncertinę programą at-liko kompoz. Julius Gaidelio diri-guojamas Brocktono lietuvių parapi-jos choras, Bostono ir Worcesterio tautinių šokių grupės, vadovaujamos O. Ivaskienės ir L. Pauliukonytės. Krepšinio, vyrų ir moterų tinklinio komandos, paruoštos V. Eikino, E. Austro ir A. Skabeikio, išbandė jė-gas su latviais. Žaidynes laimėjo lie-tuviai krepšininkai ir tinklininkai, pralaimėjo lietuvaitės tinklininkės.

PREL. PRANCISKAUS JURO ku-nigystės aukšnies sukakties paminė-jimas rengiamas Bostono spalio 15 d. Iškilmingos Mišios bus 4 v.p.p. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, pagerbimo vakarienė — 5.30 v. p.p. Sharaton Plaza viesbutyje. Sukakties proga išleidžiamas specialus sveikin-tojų leidinys.

JAV IR KANADOS LATVIJŲ ra-šytojų ir žurnalistų suvažiavimas Darbo savaitgalį įvyko Elka Parke, N. Y. Jo dalyviai paminėjo 150 me-tų sukaktį nuo pirmojo laikraščio iš-leidimo Jelgavoje ir pirmę rezoliuciją, raginančią laisvajai pasauli at-kreipti dėmesį ir sovietinė Latvijos rusifikaciją bei tautžudystę. Pastarajame trisdešimtmetyje sovietų ka-lėjimuose ir koncentracinėse Sibiro stovyklose buvo nukankinti 86 lat-vių poetai, rašytojai ir žurnalistai. Ir šiandien Latvija neturi spaudos lais-vės. JAV kultūriniai ryšiai su Sovie-tų Sąjunga yra naudingi tik Mask-va. Amerikon išleidžiami sovietini-ai leidiniai, o Maskva okupuotai Latvijon neleidžia latvių išveitų laik-raščių bei knygų. Prilimtoji rezoliucija, priminusi šiuos skaudžius fak-tus, prašo laisvajai pasauli padėti ne tik Latvijos, bet ir Lietuvos bei Es-tijos rašytojams.

JAUNIMO ŽYGIO UZ TIKEJIMO LAISVĘ pasitraukus pirm. A. P. Mulioji pakeitė inž. Romas Bublys. Jo vadovaujamą komitetą dabar su-daro: kun. Kestutis Žemaitis, dr. Vik-toras Stankus, žurnalistas Algis Ruk-šėnas, rašytoja Aurelija Balašaitienė, studentai Onutė Kiliorytė, Kestutis Sušinskas ir Kastytis Giedraitis. Pas-tarieji yra Klevelando "Grandinė-lės" nariai, dalyvavę jos išvykoje į Europą. Romoje jie padarė įrašą magnetofono juostelėje apie JZTL komiteto veiklą, Vatikano radijo per-duotą į okupuotą Lietuvą.

KUN. JURGIS GAILIUSIS, OFM, pranciškonų provincijolas, rugsėjo 6 d. Brooklyne pasirašė Kultūros si-dinio statybos \$760,000 sutartį su varžytines laimėjusia "Elite" bend-rove, kuri statybos darbus sutiko at-likti už prieinamiausią kainą. Nau-jajame Kultūros Židinyje bus erdvi salė, kavinė, biblioteka, kambarių susirinkimams, kur galės veikti ir šeštadieninė mokykla, bei eilė kitų patalpų.

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS AR-CHYVAS Čikagoje, išteigtas ir vado-vaujamas prof. J. Zilevičiaus, susi-laukė pirmojo rėmėjo ratelio, kuris susiorganizavo Los Angeles mieste. Jo pirmieji nariai — P. Abelkis, E. V. Černiai, B. R. Dabšiai, G. Gudauskienė, R. H. Hennings, A. A. Rauli-načiai ir vienas nenorintis skelbti savo pavardės archyvu jai suaukojo \$78. Ratelio reikalus tvarko ir infor-macijas teikia: Ramutė Banaitytė-Hennings, 1663 Rutgers Ct., Claremont, Ca. 91711, ir Rimtautas Dab-šys, 2970 Hyperion Ave., Los Ange-les, Ca. 90027.

Urugvajus

URUGVAJIAUS LIETUVIŲ KUL-TŪROS Draugijos salėje pagerbtuves tautinių šokių šventės ir jaunimo kongreso dalyviams surengė Monte-video lietuviai. Vaisėms savo gamy-bos vyno parūpino Angela ir Julius Jozauskai. Iš Čikagos sugrįžusi jau-nimą sveikino Lietuvos atstovas P. Amerikai Anatolijus Grišonas ir U. L. K. Draugijos pilm. Edmundas Andriuskevičius. Jiem savo vėliavę-les įteikė tautinių šokių grupė "Ąžuolynas". Epidiaskopu buvo rodo-mi parsivežti atvirukai bei nuotra-kos iš kelionės po S. Ameriką. Aiški-no Juozas Petruškevičius, talkinamas kun. Jono Giedrio, SJ.

Australija

TAUTOS ŠVENTĖ Latrobe Valley lietuviai minėjo rugsėjo 2 d., susirin-ke Morvelly vietovėje. ALB apylin-kės seniūnė V. Koženauksienė ragi-no visus dalyvius remti savąją spau-dą ir Australijos Lietuvii Bendru-menę. J. Mikštas skaitė savo eilėraš-tį ir tarė žodį apie pasaulinę Muncheno olimpiadą, kurioje Lietuvos sportininkai tegalėjo dalyvauti rusų vardu. Programą papildė jaunoji pianistė Veronika Koženaukskaitė ir deklamatorė P. Mečekienė.

A. L. B. BRISBANE APYLINKĖS naujojo valdybion išrinkti: J. Miški-nis, A. Kocius, J. Federavičius, A. Ramanaukas, V. Stankūnas; kontro-lės komisijon: V. Kaciūnas, J. Luc-kus, J. Kiškūnas. Susirinkimui pir-mininkavo S. Sagatys, sekretoriavo F. Malisaukas.

LIETUVIŠKĄ ŠEIMOS ŽIDINI Melburne sukūrė du našlai — An-tanas Vailionis ir Marija Jančiūtė. Szymanski, susituokę lietuvių šven-

tovėje. Antano žmona buvo likusi Lietuvoje ir mirė ištremta į Sibirą, o Marijos vyras lenkas žuvo nelai-mėje. Vaisės įvyko pačių jaunųjų išgytuose namuose, kurie šia proga buvo pašventinti. Išpildingiausia žo-dį tarė inžinerijos studijas baigęs ir dabar medicina studijuojas Jonas Varkulevičius, kurį, motinai mirus, augino ir globojo A. Vailionis. Pa-dėkojęs globėjui, jis pareiškė, kad abu jaunavedžius laikys savo tėvais.

MELBURNO SKAUTININKŲ RA-MOVĖ sveikiniu spaudoje pager-bė tris savo narius amžiaus sukak-čių proga: Juozą Makulį — 65 metų, Leopoldą Kępalą — 60 metų ir jūrų skautininką Vytautą Vaitukį — 50 metų.

MELBURNO RAMOVENŲ susi-rinkime rugpjūčio 27 d. paskaltą "Tėvynės meilė nemari" skaitė kun. P. Daukny, nušviesdamas lietuvių tautos kančias bei jos pastangas iš-likti gyva, nepaisant gyvybės aukų. Po paskaitos buvo padaryti ramo-vėnų valdybos dvejų metų veiklos ataskaitiniai pranešimai. Pirm. V. Salkūnas pagrindinį dėmesį skyrė tūkstantinės dolerių pareikalavusiam paminklui žuvusiems už Lietuvos laisvę, kuris visų tautiečių aukomis buvo pastatytas Lietuvių Namuose. Naujojo ramovėnų valdybion buvo išrinkti: V. Salkūnas, A. Pocius, V. Sidabra, B. Paškevičius ir N. But-kūnas. Pirmininku vėl sutiko būti V. Salkūnas.

Britanija

"GRANDINĖLES" KONCERTŲ ATGARSIAI. "Europos Lietuvių" pas-kelbė trejetą platesnių atsiliepimų apie Klevelando "Grandinėles" kon-certus Londone ir Mančesteryje. Iš Birutės Valterienės laiško redakcijai sužinojome, kad "Grandinėles" atsi-kvietimu labiausiai rūpinosi Londo-no lietuvių jaunimas — Kasparas, Alkis, Juras ir kt. Apie koncertą Londone rašoma: "Graži buvo šven-tė, tikra puota išsilgusiems ne tik akiai ar ausiai pasigrožėti, bet ir šir-džiai stipriai sudunkėti lietuviškų dalykų! Žiūrovai greit išilo ir pra-dėjo entuziastiškai plotti po pirmųjų šokių, veikiami ir šokių, ir muzikos. Tas plojimas ilgai nui indavo pra-kiurti net vidury šokio ir taip nusitėsdavo iki pat šokio pabaigos arba, tikriaus sakant, iki kito šokio prad-žios, tarpais išsivirsdamas į ritingą dolži darbą pagal muzikos ritmą. Žodžiu, programai besiesiganč, prasi-dėjo lyg ir visuotinis bendradarbia-vimas tarp šokėjų ir žiūrovų, geras, šilts, lietuviškas bendradarbiavimas. Šokti ir dar gerai šokti, žinoma, yra sunkiau negu plotti. Bet ką gi kita gal žiūrovams, jeigu nori parodyti, kaip jam gražu, miela, kaip jį jau-dina? Jis bent delnais parodo. O koncerte iš abiejų pusių buvo paro-dyta didelės šilimos. Ir tie šokiai, kai pilna scena vis kitokio margumo ir spalvingumo drabužių merginų ir daugiau lyg uniformotų vaikūnų, ir tie, kur tik būrelis vėjų su-kosi, ir tie margakelniai valkinali, taukšėjusieji klumpėmis, viskas žiū-rovams patiko ir kėlė plojimų aud-ras..." Panašius įspūdžius iš kon-certo Mančesteryje praneša Vyt. Andriuskevičius: "Atsilankę čia Ang-lijos lietuviai matė savo kūrį, me-ną, ištvermę, energiją, grožį, miklu-mą, o angliai galėjo stebėti ir, esu tikras, laukė aukštą baletinį meną, darnumą ir muzikalinės drausmės tikslumą. "Grandinėle" tikrai padarė mūsų meilėlišką įspūdį, naudą ir įžiebė naujos gyvybės patvarumo ki-birkštį. Geresnio ambasadoriaus, gar-sintojo Lietuvos vardo ir pažėgumo meno srityje nerastime..." Britani-jos lietuvių žavėjo ne tik "Grandi-nėles" šokiai, bet ir jos narių tvar-kinga išvaizda — žirkles matę plau-kači.

Izraelis

KUN. JURGIS GAILIUSIS, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, iš JAV atvyko aplankyti Jeruzalėje ir kitur gyvenančių lietuvių pranciš-konų. Šia proga jis taipgi planuoja užsukti į Paryžių, Atėnus, Vieną, Londoną bei kitų valstybių žymiu-sius miestus. Į Kenebunkportą grįš spalio 6 d.

Belgija

BELGIJOS LIETUVIŲ BEND-RUOMENĖ šiemet meti pokario atei-vių įsikūrimo 25 metų sukaktį. Pra-sidėjus emigracijai iš Vokietijos, Bel-gijon atvyko apie 2.000 lietuvių, ku-rių didžioji dalis dirbo anglies ka-kyklose, bet dėl sunkių ir nedėkin-gių darbo sąlygų išvažinėjo į kitus kraštus. Šiuo metu Belgijoje gyve-na apie 300 lietuvių, kurių dvasi-niais reikalais rūpinasi kun. Jonas Danauskas. Jie yra gerai susiorga-nizavę, palaiko ryšius su lietuvių or-ganizacijomis laisvajame pasaulyje. Pirmavistoio svečio teisėmis kiti šim-tai lietuvių jau II D. karo pabaigoje buvo atsidūrę karo belaisvių stovyk-loje Zedelgem, kur juos taip pat lan-kydavo kun. J. Danauskas. Ši britų administruojama stovykla pasižymė-j Zenevos konvencijos laužymu — nepakankamu maisto daviniu, dėl kurio belaisviams jau po poros mė-nesių buvo sunku paelti prieš stip-resnį vėją. Didžiąją jų dalį sudarė vokiečių Lietuvoje sugaudyti ir į pagalbinius dalinius įjungti vyrai. Iš belaisvių stovyklos lietuvių buvo pa-leisti 1946 m. balandžio 1 d. ir per-vežti į Britanijos zoną Vokietijoje, kur jiems buvo suteiktos DP teisės.

P. LELIS

1971 m. Lietuvoje išleistas 396 psl. Lietuvos metraštis suteikia mums daug istorinės medžiagos iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės laikų. Šią knygą iš lenkų kalbos vertė, įvadą ir paaikškinimus parašė Rimantas Jasas, o redagavo redakcinė komisija: K. Korsakas, K. Ambrazas, J. Jurginis, A. Maldonis, J. Palionis, R. Šarmaitis ir jau miręs A. Venclova.

Pratarmėje R. Jasas supažindina su šia knyga:

Tarp labai nedaugelio išlikusių iki XIX a. pasaulinės istorinės raštos paminklų, sukurtų Lietuvos valstybėje iki XVI a. vidurio slavų kalba, Bychovco kronika yra įdomiausias ir palyginti didžiausias kūriny, jungiantis ir istorinio šaltinio, ir politinės publicistikos, ir grožinės literatūros elementus. Tai vienas iš vertingiausių Renesanso epochos pradžios Lietuvos kultūros paminklų, kuriame ryškiausiai atsispindi jos valdantių sluoksnių pažūros ir savo valstybėje, ir jos santykius su kaimynais, ir jos praeitį.

Pavadinimas „Lietuvos metraštis arba Bychovco kronika“, kuris duotas šiam vertinimui ir lietuvių kalba, nėra autentiškas. Rankraštis neturėjo jokio pavadinimo. „Bychovco kronika“ jis buvo praminimas XIX a. pagal rankraščio savininką, Gardino gubernijos Volkovysko tėsėją Aleksandrą Bychovcą. Labai panašaus teksto kroniką yra turėjęs XVI a. Lietuvos istorikas M. Strijkovskis, kuris rado tai Bychovco kronikos (rusiško metraščio) variantą tame pačiame Gardino — Volkovysko krašte, kunigaikščių Zaslavskių dvare.

Išstius to varianto fragmentus Strijkovskis beveik pažodžiui perteikė savo kronikoje (Kronika polska, litewska, zmodzka y wszytskiej Rusi, 1582). Šiame leidinyje pirma karta pateikiamas lietuviškai visas Bychovco kronikos tekstas, išverstas iš pirmo leidimo (T. Narbut, Pomminki do dziejow litewskich, Wilno, 1846). Šis leidinys iš viso yra pirmasis po 400 metų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės metraščio leidimas lietuvių kalba...

Pati Bychovco kronika knygoje užima tik 133 psl., visa kita medžiaga — priedai, teksto paaikšninimai, literatūros, asmenų sąrašas ir t.t. Turinyje yra 56 kronikos istoriškai straipsniai, pradedant rašiniu apie Atilos žiaurumą ir Romos kunigaikščio Palemono iškūrimą Zemaitijoje ir baigiant — apie Perekopo totorių nugalėjimą 1507 m. Kronikose žinios duodamos istorinių pasakojimų forma, nurodant įvykių metus vietomis ne tik nuo Kristaus gimimo, bet ir nuo pasaulio pradžios... Klekvieno pasakojimo antraštė pradedama žodžiu „apie“ ir dažnai vartojamas pagal senovinį rašymą „ir“: — Ir nusintė Treniota pasuntinūs į Palocką... — Ir Haličo kunigaikštis Vasilka kvietė Vaisvilką... — Ir Vaisvilkas kunigaikščiavo Naugarduke...

Pasakojimų pavyzdžiai: Apie tai, kaip Vytautas pripiršo Jogailai ketvirtą žmoną.

Grįždami atgal, Vytautas su Jogaila užsuko į Pietavą pas Drucko kunigaikštį Semioną. O karaliū Jogailai jau trečia žmona buvo mirusi nepalikdama įpėdinio. Ir pamatė jis pas kunigaikštį Semioną dvi gražuoles — jo dukterėčias. Vyresnioji buvo Vasilisa, praminta Balčiuke, o antroji — Sofija. Ir Jogaila ėmė prašyti Vytauta, sakdamas: „Turėjau vedes tris žmonas, dvi lenkaites, o trečią vokieitę, bet visai su jomis neprigyvenau. O dabar prašau tave, pripiršk man Sofiją — jaunėnią kunigaikščio Semiono dukterėčią. Ji — rusų giminė, gal Dievas duos man su ja įpėdinį.

Apie Perekopo totorių nugalėjimą mūsų prie Klecko:

Septyni tūkstančiai penkiojų tūkstančių, o nuo Kristaus gimimo tūks-

antis penki šimtai septintaisiais metais, po bedievių totorių siautėjimo Lietuvos žemėje, parvažiojo karaliai ir didysis kunigaikštis Aleksandras iš Lenkijos į Vilnių sunkiai sirgdamas, paralyzuotas ir sušaukę seimą Lydoje. Pasiekė jį žinia, kad Perekopo chanačiai — sultonas Biti-Girejus ir sultonas Burnasas — su dvidešimt tūkstančių žmonių atėjo prie Slucko, eina į Naugarduką...

Kronikose nurodyta ne tik didžiųjų, bet ir antraeilių kunigaikščių gimimo, valdymo, vedybų ir mirimo metai, kolkur net mėnesiai ir dienos. Pvz. Gedimino sūnus Liubartas gavo teisę valdyti 1340. IV. 7, vesdamas Volynės kunigaikštis Andriejus dukterį. Jis mirė 1385 m. Narimantas žuvo 1348. II. 2 mūsųje su kryžiuočiais ties Strėva. (Čia prisimenu mūsų su dr. M. Anyso nesutarimą dėl Algirdo ir Kestučio mirties metų, „T2“ 13 nr. 1972 m. Jis buvo savo knygoje nurodęs jų mirimo metus 1378 ir 1381. Pagal šią kroniką, kaip ir L.E., Algirdas mirė 1377 m., o Kestutis nužudytas 1382. VIII).

Žinoma, ir šiose kronikose yra kaikiurių nesutapimų su istoriniais faktais, bet jų aiškinimuose minima, kad šių kronikų žinios yra tikros 85%.

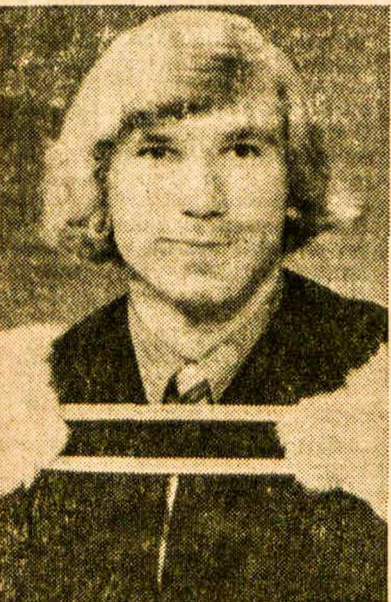
Kas yra Bychovco kronikos autorius, nėra pilnai išaiškinta, bet nustatyta, kad ji turėjo būti parašyta 16 š. Slucke ar Naugarduke. Jos autorius — gudas, gimęs, gyvenęs ir susijęs su Slucko kunigaikščiais Olekaičiais — Algirdo sūnaus Vladimiro palikuonimis. Lenkų istorikai mano, kad tai Strijkovskio darbas, o rusų istorikas Floria spėja, kad ją parašė kas nors iš Goštautų giminės.

Lietuva iki 16 š. vidurio savo rašto neturėjo, kunigaikščių raštinėse buvo vartojama slavų kalba, tai lietuviškai ji negalėjo būti parašyta. Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė buvo daugiau susirišusi su slavais (lenkais, gudais, rusais, ukrainiečiais), turėjo beveik bendrą valdžią ir bendrą istoriją, tai ir slavų pateiktos senos, Lietuvai liečiančios, kronikos, galbūt daugiau patikimos, negu kryžiuočių ordino šaltiniai.

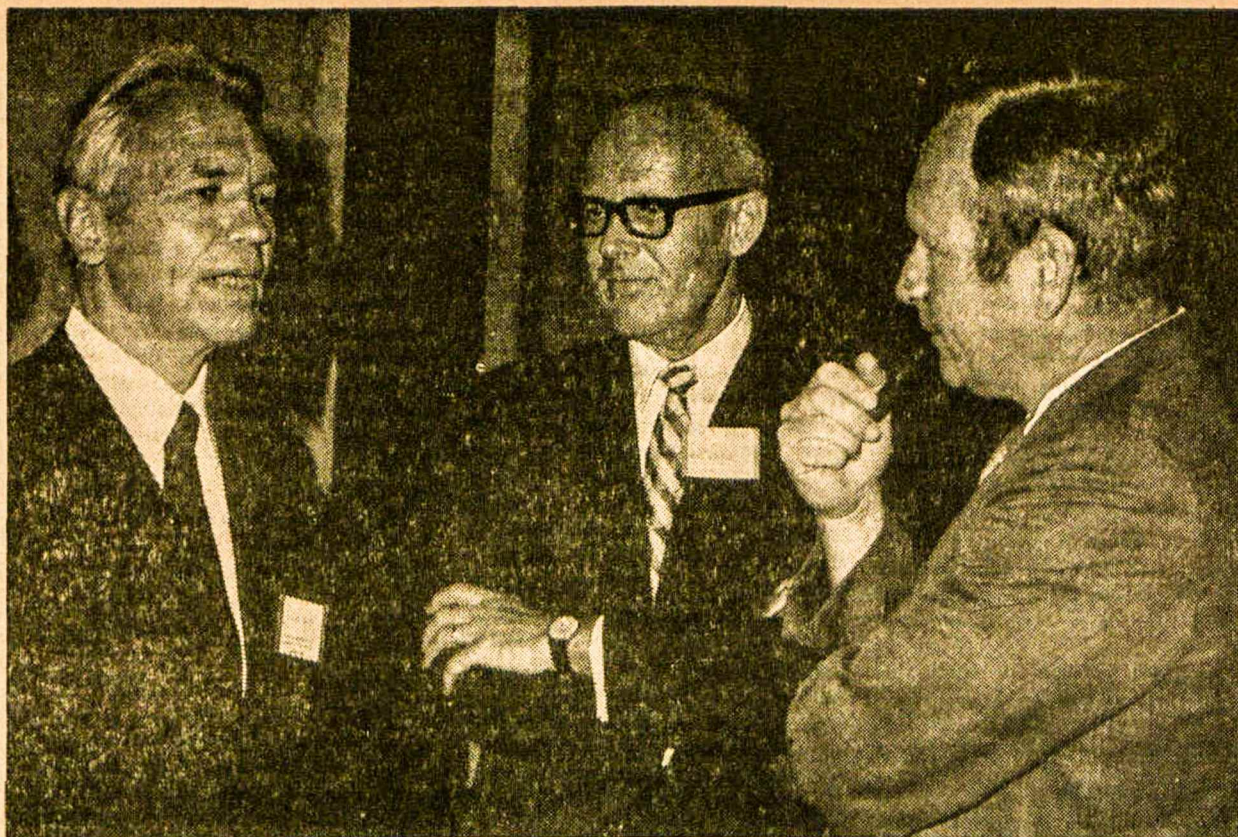
Atsiųsta paminėti

Lux Christi nr. 2(64), liepa. ARLK Kunigų Vienybės žurnalas, gaunamas pas administratorių kun. dr. Z. Smilga, 155 Washington St., Middletown, Ct. 06457, USA.

Filatelistų draugijos „Lietuva“ biuletenis nr. 3, 1972 m. gegužė-birželis. Gaunamas pas red. Juozą Zyga, 7234 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Edvardas A. Juodis, Edvardo ir Eugenijos (Lukoševičiūtės) sūnus, baigęs McGill universitetą Montrealyje fiziologiją bakalauru laipsniu (Bachelor of Science) gerai pažymiais (cum laude). Pasirūpęs studijuoti toliau

Inž. A. Ketvirtis, kelių apšvietimo specialistas, žinomas ir tarptautiniuose sluogsnuose, dalyvavo simpoziume Toronto York universitete. Ten skaitė dvi paskaitas ir vadovavo užbaigos diskusijoms. Nuotraukoje iš kairės: Dr. De Boer, inž. A. Ketvirtis, prof. M. Westcott

D. Lietuvos Kunigaikštystė nuosmukyje

B. Dundulio veikalą „Lietuvos užsienio politika XVI a.“ svarstant

1. Autorius ir jo darbai

Profesorius B. Dundulis yra vienintelis istorikas okupuotoje Lietuvoje, bendrės mokslus išėjęs laisvės laikais ir pradėjęs akademinę karjerą su nepriklausomybės pabaiga. Jo sėkmingas profesoriavimas Vilniaus universitete ir mokslo darbai rodo testinumą nepriklausomos Lietuvos istorikų pradeto savarankiško tautos praeities tyrinėjimo iki šių laikų. Išėjęs istorijos mokslus Vytauto Didžiojo universitete ir dar pagilinęs juos Sorbonoje (kur turėjo mokytų garsų istoriką Le Febvre), atėjo į Vilniaus universitetą gerai pasirušęs moksliniam darbui. Jis grįžo iš Paryžiaus pasipuošęs istorijos daktaro laipsniu už disertaciją „Napoleon et Lithuanie en 1812“.

Prof. B. Dundulis atsidėjo tyrinėjimo darbui jau pokariniiais laikais, kai itin madinga buvo liesti parbloktų vokiečių praeitį ir vaizduoti jų grobuoniškus kėslus. Lietuvos istorija tai tema yra itin dėkinga sritis. Lietuvių šimtmetinės kovos su kryžiuočių ordinu galėjo būti aiškinamos vokiečių veržimusi ir rytus ir lietuvių pastangoms atremti jų užmojus. Pasirinkęs tą pagrindinę temą, Dundulis nukrypo į politinę istoriją. Jis ėmė studijuoti tos rūšies istorijos šaltinius ir čia pasirodė smulkmenišku, pedantišku tyrinėtoju. Pasigėrėtiną jo sugebėjimas kombinuoti, gretinti, derinti, kaip nors aiškinti net kartais ir prieštaraujančius šaltinius, iš jų daryti reikšmingas išvadas. Jis nepasikylsta gausiosios šaltinių, valdo juos ir iš jų atkuria faktus bei veiksmus. Visur jaučiamas autoriaus atsargumas, kai jis ką reikšmingesnio tvirtindamas vis stengiasi pagrįsti šaltiniais. Tuo būdu profesorius darbai vertingi istorijos mokslui juose sutelktais gausiais šaltiniais, kurių gera dalis sunkiai prieinama.

Ligšiolinis Dundulio įnašas į Lietuvos istoriją, neminint jo daugybės straipsnių, yra trys veikalai. Pirmasis jų — „Lietuvių kova dėl Zemaitijos ir Užnemunės“ (1960).

Pasirinkta laiko nuotaiką atitinkanti tema gan siaurose chronologiniuose rėmuose: lietuvių — lenkų santykiai su vokiečių ordinu nuo Žalgirio mūšio iki Melno taikos (1960) — vos 12 metų laikotarpis. Kas buvo prieš Žalgirio mūšį ir po Melno taikos, tik prabėgomis pasakyta. Sie keleri metai patraukė autoriaus dėmesį greičiausiai dėl juos liečiančių šaltinių gausos. Politinis istorikas čia jautėsi savo srityje, kai, remdamasis gausiais šaltiniais, vaizdavo, kaip lietuvių vedė kovą dėl Zemaitijos ir Užnemunės. Nors šis dvilys metų laikotarpis Lietuvos — Lenkijos ir Ordino santykiuose lenkų (pvz. A. Prochaskos) ir vokiečių istorikų (J. Voigto ir kitų) gan išsamiai tyrinėtas, tačiau mūsų istorikas atliko šiuo atveju pionierišką darbą, nes iškėlė dalykų, kurių pašalčiai nepastebėjo. Jo veikalas yra vertingas įnašas į mūsų istoriografiją.

Antrasis Dundulio darbas — „Lietuvių kova dėl valstybinio savarankiškumo XV a.“ (1968). Šis veikalas skirtas jau Lietuvos ir Lenkijos santykiams pavaizduoti. Darbas praverė mūsų istoriografiją, nes jis atitaisė iki šiol lenkų istorikų skleistą mintį, kad uniija nuo Jogailos laikų panaikino Lietuvos valstybingumą ir Lietuvą su tuo sutiko. Lietuvoj kilęs pasipriešinimas buvęs magnatų organizuotas savoms privilegijoms apginti ar kokių pašalinį veiksmų paveiktas. Prof. Dundulis įrodinėja, kad kovota dėl savarankiškumo

J. JAKSTAS

visų politiniam gyvenimui vadovavusių lietuvių sluogsnų — didikų ir bajorų.

Reikšmingiausias skyrius — „Lietuvos karalystės įkūrimo klausimas“, kur vispusiškai išdėstytas Vytauto vainikavimosi karališkąja karūna užmojis. Pabrėžtina autoriaus išvada, kad vainikavimas būtų įvykęs, jei Vytautas būtų ilgiau pagyvenęs. Gausiais šaltiniais pagrįstas veiklas privestas iki Liublino unijos, jos pačios neliečiant.

Paskutinė Dundulio knyga jo trilyje pavadinata „Lietuvos užsienio politika XVI a. (1971).

2. Bendras veikalo apibūdinimas

Veikalo antraštė nevisai taikliai nusako jo turinį. Iš antraštės skaitytojas tikėtis rasti jame pavaižduotas Lietuvos diplomatinis santykius su įvairiomis valstybėmis, kaip delegatų siuntimas, pasitarimai, kviirčiai, kovos, palaubos ar sutartos taikos. Tuo tarpu šiame darbe randame išdėstyti Lietuvos santykius, daugiausia kovas, su kaimynais: rusais, totoriais, vokiečiais ir lenkais. Tikslusis knygos pavadinimas būtų pvz. „Lietuvos santykiai su kaimynais arba Lietuva ir jos kaimynai XVI a.“

Bet netiek jau svarbu knygos pavadinimas, kiek jos turinys. Jis yra Lietuvos politinė istorija XVI a. Permainingas Lietuvių laikotarpis, pilnas įvykių, pasukusių mūsų tautos buiti į naują kelią, kuriuo ji ėjo į naujausius laikus. Pakibusi Maskvos agresija, lenkybės skverbimasis, reformacija, jėzuitai, su jais prasidėjusi kontrreformacija ir su ja susijęs pakilęs krašto švietimas, pagaliau politinės, socialinės ir net ekonominės reformos — vis tai XVI a. reiškiniai, lėmusieji Lietuvos likimą.

Mūsų autorius nesima visų tų įvykių dėstyti. Jis pasilieka savo pasirinktoje srityje — politinėje istorijoje. Tiesa, grynai politinei istorijai priklauso tik 4 iš 6 skyrių, kur dėstomi santykiai su 4 Lietuvos kaimynais. Du skyriai liečia kitokius — ne grynai politinius dalykus. Pirmame, lyg ir įžanginiame, skyriuje autorius apžvelgia valstybinę Lietuvos santvarką, kalba apie įvairius dalykus: gyventojus, administraciją, socialinius — ekonominius santykius, seimus, seimečius, Bažnyčią. Kiek plačiau pa kalba apie kanceliarinės kalbos vartojimą. Negalima pritarti autoriui, kai jis ta kanceliarinę kalbą D. Lietuvos Kunigaikštystėje linksta vadinti „senąją rusų literatūrinę kalbą“ (42 p.). Iš tikrųjų, iki 16 a. dar nebuvo visai susidariusi nei rusų literatūrinė kalba, nei baltarusių (gudu) kalba. Kanceliarinės kalbos pagrindas Lietuvoje, taip ir visuose rytų slavuose buvo cerkinė slavų kalba, kuri įvairavo pagal gyventojų kalbos tarmes. D. Lietuvos Kunigaikštystėje ji, žinoma, buvo artima jos gyventojų slavų tarmei, iš kurios ilgainiui išsivystė gudu kalba. Aplamai, šis įžanginis skyrius galima laikyti trumpu mūsų XVI a. tautos buities aprašu.

3. Lietuva ir rusų valstybė

Nuo XVI a. D. Lietuvos Kunigaikštystė gyveno Maskvos valstybės grėsmėje. Nuo to laiko Lietuvos politinėje istorijoje vyrauja jos karai su Maskva. Jie reiškę Lietuvos „kelį atgal“. Lietuva vis slinko žemyn iki galutinio žlugimo. Prof. Dundulis, matyt, laiko Lietuvos ir Maskvos rungtynes pirmiausia klausimu mūsų XVI a. istorijoje, nes ji pirmiausia įgildena. Neįprasta ir istorijoje nežinoma tam skyriui autorius teikiama

dviguba antraštė: „Lietuvos feodalių pastangos išlaikyti savą valdžią rytų slavų žemes, karai su rusų valstybe XVI a.“ Antras sakinytis būtų visai vietoje ir jo pakaktų antraštei, kaip jo pakanka istoriniuose darbuose. Bet mūsų autoriui to nepakanka. Jam prireikė dar įkisti į antraštę tuos jo feodalus, tarsi jie būtų sutapdinami su tauta.

Iki šiol buvo įprasta manyti, kad D. Lietuvos Kunigaikštystė — valstybė, vos susikūrusi XIII a., staiga ėmė plėstis į rytų ir pietų slavų kraštus dėl tam tikrų jai palankių istorinių aplinkybių. D. Lietuvos Kunigaikštystės atsiradime pasitvirtino bendra pasaulinėje istorijoje pastebėta taisyklė, kad valstybė plečia savo galią į kraštus, kur yra politinė tuštuma, nėra gerai organizuotos valstybinės jėgos. Lietuvos valstybė kuriantis, rytų ir pietų slavų kraštai buvo ta politinė tuštuma, kai juos nusiaubė totoriai ir padarė galą net Kievo valstybei (1240). Milžiniškuose, apytuščiuose plotuose nebėliko valstybinės jėgos, prilgystancios naujai susikūrusiai Lietuvai. Tebesilaikė juose maži politiniai junginiai (kunigaikštystės) aplink kiek žymesnius centrus. Jie negalėjo priešintis lietuviams ir kludyti kurtis didėlei Lietuvos valstybei. D. Lietuvos Kunigaikštystės iškūrimas buvo valstybinis žygis, o ne kokių feodalų grobiškų užmojų. Tiesa, Lietuvos valstybė, kaip ir visos ano meto valstybės, neišskiriančios Maskvos kunigaikštystės, buvo feodalinė — pirmavo įvairaus laipsnio žemvaldžiai. Tačiau vyriausia valstybės vadovybė priklausė D. kunigaikštystei ir jo giminei (bent iki glaudesnio suartėjimo su Lenkija XV a.). Tik jų vadovaujami feodalai, kaip ir visa tauta, kūrė valstybę ir plėtė ją į slavų kraštus. Ne feodalų reikalas buvo ir išlaikyti slavų žemes. Valstybė rūpėjo jas apginti ir išlaikyti, nes jos jai priklausė. Lietuvos kovos su Maskva buvo dviejų valstybių kovos, o ne kokių lietuvių feodalų su Maskvos kunigaikštija.

Iš tikrųjų, lėtipimas lietuvių feodalų į Lietuvos ir Maskvos grumtynes yra po sovietinės okupacijos Lietuvos istoriografijai pakišta klisė, kurios istorikui nevalia nepaisyti. Net ir toks istorikas, kaip Paštu, neišvengė jos ir žinomoje Lietuvos istorijoje atsivėlgė į ją. Mūsų autorius irgi turėjo laikytis akademikams nubrėžtos linijos ir ta klisė paženklinoti skyrių. Tačiau pačiame dėstyme nežymu tų lietuvių feodalų, ginančių savo žemes nuo rusų. Dėstomos vien lietuvių kovos su maskviečiais rusais, jų sutarimos palaubos, sekami sienų pasikeitimai, nuo Lietuvos atskiriami miestai ir sritys. Ilgų metų grumtynėms vis vadovauja didieji kunigaikščiai, pradedant nuo Vytauto iki Stepono Batoro, kurio sutartimis su Maskva baigiamas skyrius. Neparodoma, kad kokie feodalai būtų isiterpę savų žemių ginti. Tiesa, kartą kystelėjama ta feodalų klisė ir pakalbama apie feodalus. Taip antai, kalbėdamas apie nepavykusį bandymą atsiimti Polocką, pastebi: „Tačiau Lietuvos feodalai nepajėgė šiuo kardu atsiimti Polocko“ (73 p.). Atrodo, jog ne lietuviams, o kažkokiems Lietuvos feodalams svarbus buvo Polockas ir jie tebandė jį atsiimti. Taip sudrumdoma istorinė tikrovė, kai į ją bandoma įnešti koks iš dabarties paimtas dirbtinis veiksnys.

Visas skyrius parašytas iš plačios perspektyvos ir su dideliu vispusiškų šaltinių kruviu. Mūsų istorinėje literatūroje tai pirmas toks pagrindingas šio dalyko dėstymas. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TARPTAUTINĖJE FONOLOGIJOS KONFERENCIJOJE Vienoje dalyvavo Ročesterio universiteto prof. dr. Antanas Klimas. Beveik 200 kalbininkų iš keliasdešimt pasaulio kraštų pagrindinį dėmesį skyrė teoriniams fonologijos klausimams. Iš Vienos prof. dr. A. Klimas buvo užsukęs į Hamburgą, Miuncheną ir Zėnevą. Prieš tai, rugpjūčio 28 — rugsėjo 2 d. d., jis skaitė pranešimą XI tarptautiniame kalbininkų kongrese Italijoje, Bologna mieste.

ČIKAGOS DOUGLAS KONYON GALERIJOS II aušte yra atidaryta iki rugsėjo 30 d. truksianti fotografo Jono Dovydeno nuotraukų paroda „Belfastas 1971 metais“. Jonas Dovydenas, rašytojo Liudo Dovydeno sūnus, yra garsėjantis fotožurnalistas, nuotraukų serija atskleidęs S. Airijoj vykstančius politinius neramus.

KOMPOZ. JERONIMAS KACINSKAS, dirbęs dėstytoju Bostono Berkeley muzikos kolegijoje, pakeltas į profesorius. Kolegijoje jis vadovaus dirigavimą skyrui ir dėstys kompoziciją.

VAIZGANTO KULTŪROS KLUBAS Brooklyn, Kultūros Židinio patalpose, rugsėjo 9—10 d. surengė jubiliejinę dail. Juozo Bagdono kūrybių parodą jo 60 metų amžiaus ir 40 metų kūrybinio darbo sukaktims paminėti. Šia proga buvo išleista ir 60 psl. monografija, kuriai įvadą parašė Paulius Jurkus. Ji atskleidžia dail. J. Bagdono pradinį realistinį periodą, perėjimą į moderniąją tapybą, plačiau paliesdama abstraktinius darbus. Parodoje buvo išstatyti 73 aliejinės tapybos ir temperos abstraktai. Keli jų buvo labai didelio formato, uždegantys išties sieną. Sukaktivinišką dail. J. Bagdoną sveikino Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, LB Niujorko apygardos pirm. A. Vakselis, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirm. E. Čekienė, ALLTOS Niujorko skryliaus pirm. P. Ažuolas. Įvadinį žodį apie dail. J. Bagdoną kūrybą tarė Paulius Jurkus.

AVELLANEDOS TEATRE Buenos Aires, Argentinoje, jau kelerius metus vaidina lietuvių aktorė Alicia Petkevičiūtė. Su šia saviveiklinio teatro grupe rugsėjo pradžioj ji buvo išvykusi į Chocon Cerros vietovę Kolorado provincijoje. Išvykos repertuare — naujas Oscar Viale veiklas „La Pucha“ („Niekalas“).

IGNAS MALĖNAS yra parušęs spaudai 290 psl. knygą „Nepriklausomos Lietuvos švietėjo atsiminimai“. Autorius yra baigęs mokytojų seminariją Leipcige, klausęs paskaitų Leipcige psichologijos institute. Kauno universitete pedagogikos-psichologijos studijas baigė 1929 m. Atsiminimuose paličiamas platus Lietuvos švietimo baras, nes I. Malėnui teko būti mokytoju, pradžios mokyklų vizitatorium, mokytojų seminarijos ir gimnazijos direktorium, Kauno universiteto teologijos — filosofijos fakulteto asistentu, pedagogikos katedros vedėju, valstybinės egzaminų komisijos nariu ir pirmininku, „Lietuvos Mokyklos“ redaktorium, su kitais pedagogais parušę vadovėlių autoriu. Atsiminimų knygai išleisti reikia mecenatų. Galintys paremti leidinį lietuvių prašomi kreiptis šiuo adresu: Ignas Malėnas, 382 Royal Oak Blvd., Cleveland, Ohio 44143, USA.

DAIL. L. URBONAS, grįžęs iš ilgos kelionės po S. Ameriką, surengė dvi parodas ir ruošiasi trečiajai Barefoot galerijoj netoli Sidnėjaus.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERĄ atvėrė Niujorkan su K. V. Banaičio „Jūrate ir Kastydy“ pakvietė lietuvių radio programos „Laisvės žibūrys“ vadovas Romas Kezys. Šiuo metu svarstomos finansinės tokio spektaklio Niujorko ir apylinkės lietuviams problemos. Jeigu jas pavyks išspręsti, niujorkiečiai „Jūratės ir Kastyčio“ susilauks sekanti pavasari.

„MUZIKOS ŽINIŲ“ ŽURNALAS pernai paskelbė konkursą lietuviškam Mišiom sukurti, pažadėdamas \$300 premiją. Vertintojų komisija — pirm. Algirdas Kačanauskas, sekret. Klemensas Bagdonavičius, nariai Aleksandras Aleksis, Jonas Čižauskas ir Antanas Giedraitis, susipažinusi su septyniom konkursui atsiųstom Mišiom, nerado tinkamų. Nutarta konkursą pratesti iki 1973 m. vasario 1 d. Mecenatas Klemensas Bagdonavičius premiją sutiko padidinti iki \$400. Kompozitoriai kviečiami dalyvauti konkurse. Žurnalo adresas: 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206, USA.

JAV LB SVIETIMO TARYBA planuoja išleisti lietuviškai-angliškai ir angliškai-lietuviškai dviejų dalių „Namo žodynėlį“, kuriame bus sutelkta apie 1.200 žodžių. Žodynėlį pradėjo ruošti a. a. dr. A. Salys, prof. dr. A. Klimas ir R. Černius. Dėl a. a. prof. dr. A. Salio mirties redakcinį kolektyvą teko pertvarkyti. Pagrindiniu ruošėju dabar liko R. Černius, talkinamas St. Barzduko, prof. dr. A. Klimo, prof. dr. W. R. Schmalstiego ir J. Masilionio.

AKADEMINĖS SKAUTIJOS knyga leidyklai prof. Stepono Kolupailos monografiją baigia ruošti dr. Jurgis Gimbutas Belmonte, Mass. Dokumentinis kelių šimtų puslapių veiklas turės keliasdešimt nuotraukų. Autorius yra sutelkęs daug dar niekur lig šiol neskelbtos medžiagos.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VIRGILIUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, lankėsi R. Vokietijoje ir susitarė su R. Berlyno operos teatro vadovybe šio sezono antrojoje pusėje atlikti pagrindinius tenoro vaidmenis dvidešimtyje operos spektaklių. Jo pasirodymai R. Berlyne bus pradėti 1973 m. sausyje soliniu koncertu su žmona Žaneta, koncertmeisterė pianiste. Iki sezono pabaigos V. Noreika kas mėnesį vieną savaitę skirs R. Berlyno operai. Jis taipgi sutiko dalyvauti 1973-74 m. sezono operų premjeroje R. Berlyne. Pirmajai premjerai yra numatyta G. Verdi „Aida“, kurioje V. Noreika dainuos Radamešą, Ryšius su R. Berlyno opera V. Noreika užmezgė gastrolėmis ir susilaukė tokio šilto įvertinimo, kad operos vadovybė jį nutarė padaryti daliniu savo solistu. Pagrindinis V. Noreikos kūrybinio darbo krūvis, kaip ir anksčiau, bus skirtas Vilniaus operai.

KAUNO DRAMOS TEATRAS, pradedamas 52-ąjį sezoną, paruošė Juozo Grušo naujos istorinės dramos „Barbora Radvilaitė“ premjerą. Spektaklį režisavo J. Jurašas, scenovaidžius sukūrė dail. J. Malinauskaitė, šokius — baletmeisteris A. Kondratavičius, muziką — kompoz. G. Kuprevičius. Premjeriniame spektaklyje Barbora Radvilaitė vaidino R. Stalilūnaitė, Žygimanta Augustą — K. Genys, Radvilą Juodąjį — A. Voščikas, Radvilą Rudąjį — L. Zelčius, Boną — A. Jodkaitė. Kauno dramų teatro aktorių eiles papildė studijas baigę jaunieji aktoriai — A. Matulionis, E. Paulauskas, P. Venclovas, režisorių eiles — M. Karkelė, atvykęs iš Šiaulių dramų teatro. Jis režisuoja jaunimo problemas nagrinėjančią A. Volodino pjesę „Su mylimais nesiskirkime“. Repertuaras taipgi bus papildytas moldavo J. Dručės pjesė „Mūsų jaunystės paukščiai“ ir norvegų klasiko H. Ibseno drama „Nora“.

DAIL. PETRO RAUDUVĖS 60 metų amžiaus sukakčiai skirta paroda atidaryta Vilniaus dailės parodų rūmose. Jo kūrybinis laimėjimas per 35 metus atskleidžia apie 170 parodų įvairių grafikos darbų — estampų, lino raizinių, medžio gravirų, knygženklių, plakatų, iliustracijų knygams.

ELIUTOMIS PJESĖMIS vis labiau garsėja vilnietė poetė Violeta Palėnskaitė. Už jos pjesės „Aš vejuojis vasarą“ pastatymus gavo premijas lietuvių teatrai — Vorošilovgrad, Vilniaus „Lėlė“ ir Kievo jaunimo teatras. Dabar šios pjesės premjeras ruošia Maskvos lietuvių teatras, Petrozavodskas, Minsko jaunimo teatral ir Chersono dramų teatras. V. Palėnskaitės pjesė „Spyruoklinės karėvėlės“ jau repetuoja Permės lietuvių teatras, o Vilniaus jaunimo teatras savo repertuarą papildys jos naujausia pjesė „Septintais trimis“.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE gastroliavo seniausios Estijos teatro „Vanemuinēs“ baletų grupė iš Tartu. Kauniečiams tris vakarus buvo surengti spektakliai baletų „Kontrastai“ ir „Paveikslai“. Pagal G. Telemano, J. S. Bacho, U. Vinterlio ir M. Ravelio muziką juose buvo atliktas „Rokoko“, „Moteris juodais drabužiais“, „Tališka rapsodija“ ir „Krištynos“. Veiklos šimtmetį „Vanemuinēs“ teatras jau yra atšventęs prieš porą metų.

VILNIAUS ANTAKALNIO KAPINĖSE palaidotas rugpjūčio 23 d. miręs universiteto profesorius ir fizikos-matematikos mokslų dr. Kleopas Geinrevičius, sukūręs savitą Lietuvos geometriją mokyklą, laimėjęs respublikinę premiją už tyrimus daugiamačių erdvių kompleksų teorijos srityje. Vellonis buvo nemakštiečiai, gimęs 1917 m., mokėsis Kražių „Žiburio“ ir Raselinų gimnazijose, Vilniaus universitete, kuriame vėliau dirbo pedagoginį darbą. 1952-53 m. tobulinosi Maskvos universitete pas žymųjį geometrą S. Finikova ir ten apgynė fizikos-matematikos mokslų kandidatų disertaciją, o 1964 m. Charkovo universitete — doktorato disertaciją. Jo pomiršiniam palikimui priklauso keletas vadovėlių augštosiomis mokykloms, pasūmintis matematikų žurnaluose publikuotų darbų bei straipsnių. Pranešimus yra skaitęs matematikų suvažiavimuose ir pasauliniame matematikų kongrese Maskvoje 1966 m.

J. KARNAVIČIAUS „GRAZINOS“ premjera naujajai sezoną pradėjo Kauno muzikinis teatras. Premjerinio spektaklio kūrėjų eilėms priklauso: dirigentas S. Domarkas, režisoriai S. Dautartas ir A. Ragauskaitė, chormeisteris R. Tilvikas, dail. L. Truikys. Liutaur atnaujintos operos premjeroje vaidino E. Gutauskas, Gražina — J. Bukauskaitė, Ramunė — M. Žilionytė, talkinami kiti solistai.

DAIL. Č. KONTRIMAS, specialia paroda Kauno dailės muziejuje paminėjęs amžiaus septyniadesimtmietį, dalį jos rodinį perkėlė į Druskininkų „Aido“ kino teatrą. Čia yra išstatytos 9 akvarelės ir apie 100 knygženklių.

VILNIAUS STATYBININKŲ RŪMŲ moterų choras „Eglė“, vadovaujamas J. Kavaliausko, saviveiklinių chorų konkurse „Talinas-72“ laimėjo III vietą moterų chorų grupėje. V. Kst.

WESTON, \$23,900 prašoma kaina. 5-ųjų kambarių atskiras namas su garažu ir įvairių patalynių. Moderni virtuvė, įrengtas rūšys, dvi prausyklos, kietmedžio grindys. \$3,000 įmokėti.

WRIGHT — RONCESVALLES, \$26,900 prašoma kaina. Mūrinis, 6-ųjų kambarių namas. Dvi virtuvės. Gera prižiūrėtas ir švarus namas. Viena skola. Arti susisiekimo.

BERESFORD — BLOOR, \$6,000 įmokėti. Mūrinis 6-ųjų kambarių namas. Įvairių patalynių ir vieta garažui. Vandenių — alyva šildomas. Viena atvira skola. Tuojau galima užimti.

JANE—ANNETTE, \$4,900 įmokėti. 7-ųjų kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir vieta automobiliui. Vandenių — alyva šildomas. Moderni prausykla. Gera prižiūrėtas namas.

Parūpiname geromis sąlygomis paskolas

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmadien.10-3

Antradien.10-3

Trečiadien.10-7

Ketvirtadien.10-7

Penktadien.10-8

Šeštadien.9-12

Sekmadien.9-12

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Pardudame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Pirmame mokėjime už nekiln. turta, telefoną, elektros, vandens ir dujas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

ISLINGTON — BLOOR ST. W., arti požeiminio ir krautuvų, 6 kambarių vienaaukštis (bungalow). Didelis sklypas, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, įrengtas rūšys. Įmokėti apie \$8.000 ir viena atvira skola.

LAKE CRESC. — MIMICO, gražių plytų, naujesnės statybos 6 kambarių namas. Tinkamas didesnei šeimai. Arti susisiekimo ir mokyklos. Prašo \$26.500 su maždaug \$6.000 įmokėjimo. Galima tuoj užimti. Namai be skolų.

DURIE ST. — ANNETTE, visiškai naujas, gražių rūpių plytų, 6 kambarių, vienos šeimos namas. Viskas įrengta labai moderniai. Privatus įvažiavimas, garažas. Įmokėti \$7-8.000.

BLOOR — HIGH PARK, mūrinis atskiras, namas, 3 butai — 12 kambarių, 2 ekstra kambariai rūšyje, 2 prausyklos. Du garažai su privačiu įvažiavimu. Namai be skolų. Įmokėti \$12.000.

RONCESVALLES AVE. — GRENADIER RD., moderniai įrengta krautuvė ir 4 kambarių butas. Nepaprastai puiki verslo vieta, lietuviškas rajonas. Įmokėti \$13-14.000. Namai be skolų. Vertas dėmesio.

SIX POINT PLAZA — BLOOR ST. W., naujos statybos namas su krautuve ir 5 kambarių butas. Ideali vieta betkokiam verslui arba investavimui. Prašo apie \$20.000 įmokėjimo.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

YOUNG a. BIGGINS Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus VYT. V. GIRDAUSKAS

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybės.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

WASAGOJ prie pranciškonų stovyklos 3 miegamųjų su visais patogumais vasarnamiu. Mažas įmokėjimas, žema kaina.

KIPLING — ISLINGTON, 6 kambarių vienaaukštis (bungalow), užbaigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas.

BLOOR — JANE, \$10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augstus, dideli kambariai, alyva-vandenių šildomas, užbaigtas rūšys, garažas, šoninis privatus įvažiavimas, rami gatvė, geras ir gražus namas.

J. KUDABA Namų telefonas 783-2105

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Be ankščiau minėtų sportininkų, Miuncheno olimpiadoje dalyvavo B. Užkuraitytė, K. Sapka ir R. Plungė. Užkuraitytė plaukė 200 ir 400 m įvairaus plaukimo varžybose. Atplaukė IV ir V tolimesnes varžybas nepakliuvo. Negeriau sekėsi ir Sapka su Plunge — irgi nepateko į baigmines varžybas. Sovietų komandoje sėkmingai reikėsi ir kiti Pabaltijo sportininkai. Estas Tarnak šuolyje į aukštį laimėjo aukso medalį. F. Talt, taip pat estas, sunkumų kilnojime irgi laimėjo aukso medalį. Latvijos Janis Lūsis jieties metime laimėjo sidabro medalį.

Žemės ūkio akademijos studentas Jonas Dabla jieties metime pirmas peržengė 80 m ribą. Kaune įvykusiose rungtynėse pasiekė 83,90 m.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės bus Priskėlimo par. salėje pirmadieniais šia tvarka: 5-7 v.v. jauniausi krepšinininkai, 7-8 v. moterys, 8-9 v. vyrai. Visus krepšinininkus kviečiame lankyti treniruotes.

Jaunių B krepšinio komanda pakviesta į Montrealį, kur Lietuvių Dienos proga žais draugiškas rungtynes su Montrealio Tauro krepšinininkais.

S. Dargis priimtas į Priskėlimo jaunimo sekcijos komitetą, kur atstovaus Vyčio klubui.

Golfo sezono uždarymo varžybos įvyks šį sekmadienį, spalio 1, Glen Eagle aikštynė. Varžybų pradžia 12 v. Bus varžomasi dėl A. Banelio perėinamosios taurės. Praėjusių metų laimėtojas prašomas atsisėsti šią

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bus įrengtas prie Pickering vietovės ir paprasė Waterloo universiteto prof. L. Martin paruošti studiją, kuri atskleistų tos vietovės žemės savininkus. Studijos rezultatai nustebino Otavą, nes toje vietovėje spekuliantai žemę pradėjo supirkinėti jau nuo 1967 m. ir 1969 m. jos kainas padidino net 54%. Dabar apie 60% aerodromui numatytos žemės jau yra didesnių ir mažesnių spekuliantų rankose, kurie tikisi gero uždario iš federacinės vyriausybės bei Toronto prasipietimo minėta kryptimi. Atrodo, jiems jau prieš keletą metų buvo žinomi naujajį Toronto aerodromą liečiantys federacinės ir provincinės vyriausybės planai, nors oficialiai jie paskelbti tik praėjusį pavasarį. Kyla rimtas įtarimas, kad

WINNIPEG, MAN.

VESTUVĖS. Rugsėjo 9 d. lietuvių Sv. Kazimiero bažnyčioje kun. J. Bertušis palaimino santuoką Algirdo-Liudviko Januškos su Norma-Mary Earl. Vargonais grojo ir solo giedojo jaunuoju sesutė Danguolė Januškaitė. Jaunais — Elenos ir Vinco Januško sūnus yra baigęs Manitobos universitetė ekonominius mokslus bakalauro laipsniu. Jaunoji taip pat yra baigusi universitetą ("Medical receptionist") ir dirba savo profesijoje Winnipeg.

Jinai yra gimusi Viktorijoje, B. C., kur jos tėvai ir dabar tebegyvena. Josios tėvas 21 metus tarnavo Kanados kariškiu — seržantu. Dabar dirba pašto tarnautoju Viktorijoje, B. C. Jaunojo tėvai kilę iš ūkininkų šeimos. Motina Lietuvoje tarnavo kooperatyvo pardavėja ir kasininke, o tėvas, be ūkininkavimo, buvo vietos banko buhalteriu. Atvykę į Winnipegą, tuoj įsijungė į visuomeninę veiklą. Šiuo metu jaunojo tėvas yra KLB Winnipeg apylinkės pirmininkas. Visa jų šeima yra blaivūs veikėjai. Tiek tėvai, tiek jų vaikai labai simpatiški ir paslaugūs žmonės. Algirdas, kurio vestuvės šokom, dar šeštadieninėje mokykloje būdamas šoko tautinių šokių grupėje, vaidino mokyklinio amžiaus vaikų vaideliuose. Tautinių šokių jis nepaliko ir dabar — abu su savo sesute Danguole šokiams groja akordeonais, o kai trūksta šokėjų, tai šoka. Be to, Algirdas, kada tik gali, vyksta į lietuvių suvažiavimus ir dalyvauja lietuvių kultūrinuose bei tautiniuose rengimuose. Jų vestuvinė puota lietuvių salėje praėjo nuostabiai jaukiai ir linksmai.

Mūsų visų vyresniųjų troškimas ir linkėjimas tau, Algirdai, kuris išsilaukę iki šiol tvirtas lietuvių visuomeninėje veikloje, kad ir po vedybų nepranyktum iš entuziastingų lietuvių veikėjų gretų. Dalyvavęs

TAUTINĖ SVENTĖ — rugsėjo aštuntoji jungiasi su Marijos Gimimo švente. Šiais metais vysk. V. Brizgys spaudoje skatino tą dieną jungtis maldoje su visa besimeldžiančia Lietuva. Rugsėjo 8 d. vakare buvo specialios pamaldos, į kurias nemazai žmonių susirinko.

Rugsėjo 10 d. lietuvių bažnyčioje prieš Mišias buvo iškilmingai įnešta lietuvių tautinė vėliava su gėdulo kaspiniu perrišta. Ją laikė Vincas Januška, vėliau Juozas Demereckas. Garbėse sargyba prie vėliavos ėjo Br. Bujokienė ir T. Timmermanienė.

A. A. PETRAS MASIOKAS, 76 m. amžiaus, rugsėjo 9 d. po 10 v. r. Mišią iš Sv. Kazimiero bažnyčios buvo palydėjęs į Elmhurst kapines. B.

taurę. Taip pat tai bus paskutinės komandinių varžybų rungtynės. Tuo tarpu po dviejų susitikimų pirmąją Vytis su 25 taškais. Golfinkai raginami dalyvauti šiose rungtynėse ir sustiprinti savo komandas. Šių varžybų nugalėtojai naują pereinamą taurę paskyrė Pr. Barauskas.

Golfinkų balius įvyks spalio 28 d. Priskėlimo Parodų salėje. Bilietai šiam baliui jau gaunami pas R. Kymantą 694-5755. A. Simanavičių 279-3252 ir A. Suproną 259-8895. Baliaus pradžia 7 v. Gros Dimsio orkestras.

Tarpusavio turnyre šiuo metu yra tokia padėtis: 1. A. Supronas 31, 2. P. Staškus 27, 3. A. Simanavičius 24, 4. R. Kymantas 22 ir 5. J. Baisys 20. Spalio 15 d. yra paskutinė šio turnyro diena. Golfinkai raginami iki tos datos užbaigti rungtynes. A. S.

HAMILTONO KOVAS

S. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse, kurias tvarkingai pravedė latviai savo stadione, dalyvavo ir keletas koviečių. 14-15 m. grupėje R. Seniūnas iššoko 1,75 m. (5'9"), pagerino baltiečių rekordą ir už tai gavo šios grupės geriausiam atletui skirtą taurę. 100 m. atbėgo III-ju. A. Grajauskas užėmė I v. šokime į tolį, II v. 100 m. bėgime ir III v. trišuolyje. 12-13 m. grupėje J. Rieckus laimėjo I v. šokime į aukštį, II v. rutulio stūmimo. M. Stungevičius — I v. disko metime, P. Grajauskas — III v. rutulio stūmimo ir IV v. šokime į tolį. Kitais metais šias varžybas rengs estai Toronte. A. G.

Ateitininkų žinios

Susirinkimai. Sekmadienį, spalio 1, įvyks šie susirinkimai: jaun. berniukų ir mergaičių — 2 v.p.p. L.V. Namuose; vyr. moksleivių — 5 v.p.p. ateitininkų kambariųjų; studentų — 7 v.v. ateitininkų kambariųjų.

I visus susirinkimus kviečiami ir tie, kurie dar nebuvo ateitininkais, bet norėtų įsijungti. Šiais metais planuojama visą veiklą pagyventi. Jaunučiams yra sudaryti atskiri būreliai pagal amžių. Pradžios mokyklos berniukams taip pat yra sudaryti 3 būreliai: 14 sk., 5-6 sk. ir 7-8 sk.

I vyr. moksleivių susirinkimą kviečiami visi, kurie lanko gimnazijas, ypač tie, kurie perėjo į 9-tą skyrių.

Studentai taip pat planuoja pagyventi savo veiklą ir šiame pirmame susirinkime kviečiami visi gausiai dalyvauti.

Organizacijos nauda jaunimui yra didelė — išmoka dirbti ir bendrauti kartu su kitais, susirandam draugų, iš lėto pasiruošia vadovavimui, pajunta, kad reikia siekti ir augštesnių idealų, užuot tuščiai leidus savo laisvalaikį. Užtat tėvų pareiga yra paraginti savo vaikus įsijungti į lietuviškas organizacijas, kurios veikia Toronte.

Tėval, kurie gyvena toliau ir atveža savo vaikus į susirinkimus, yra prašomi susisiekti su kitais lietuviais, gyvenančiais toje pačioje apylinkėje, kad galėtų vienas kitam padėti atvežti vaikus į susirinkimus.

Skautų veikla

• "Satrijos" ir "Rambynų" tuntai, organizuoti dalyvaujanti rugsėjo 24 d. pamaldose Priskėlimo bažnyčioje, oficialiai pradėjo žiemos sezono veiklą. Tuntų sueigoje paskelbtas įsakymais padaryti vadovų pakeitimai. Sueiga baigta Tautos himnu.

• Mindaugo dr-vės vadovų pasitarime rugsėjo 23 d. sudarytas veiklos planas. Numatyta 4 iškylos ir vienos savaitės dr-vės stovykla. Dr-vės sueigas pradeda spalio 2 d., 7 v. v. skautų būklė. Bus registracija, informacija ir pašnekesys veiklos klausimais.

• Vilkiukai G. Karosas, A. Mačiulis, L. Grybas, E. Slapšys, V. Simkus ir T. Kasperavičius, išėję nustatyta programą, pervedami į skautus-kandidatus.

• LSS Kanados rajono dvasios vado pritarimu naujuoju "Rambynų" tunto dvasios vadu pakviestas s. v. v. sl. kun. Tadas Degutis, OFM.

• Dariaus-Girėno oro skautų dr-vės draugininkų paskirtas s. v. sl. A. Gaputis, adj. s. v. ps. T. Tarvydas. Dr-vę globoja s. v. v. sl. K. Kubelis. Pirmoji dr-vės sueiga įvyko rugsėjo 18 d. skautų būklė. Sueigos vyksys reguliariai kas dvi savaites.

• Buvusi "Satrijos" tunto adj. v. vl. R. Lasienė perėmė jūrų skaučių Jūratis laivo dr-kės pareigas. Adj. v. vl. D. Žulytė. Dr-kės tel. 766-6209.

"Satrijos" tunto adjutante paskirta v. sk. v. sl. J. Kobelskytė.

• Jaun. skaučių "Rūtos" dr-vės draugininkei v. sk. sl. S. Maziškai-čiai išvykus studijuoti į Waterloo untą, draugininkės pareigas perėmė v. sk. sl. A. Senkevičiūtė. Adj. — ps. E. Kobelskytė, globėja — v. sk. G. Tarvydienė. Dr-kės tel. 233-7321, globėjos tel. 282-1435.

• Jaun. skaučių "Tulpės" dr-vės dr-ke paskirta v. sk. sl. S. Kazilevičiūtė, adj. v. sk. ps. D. Barzdžiūtė, globėja — ps. B. Abromaitienė. Dr-kės tel. 889-3975, globėjos — 532-4793. Norinčios įstoti į jaun. skaučių elles kreipiasi nurodytais telefonais.

• Spalio 3, antradienį, 7.30 v. v., skautų būklė šaukiamas bendras "Satrijos" ir "Rambynų" tuntų posėdis.

• Seštadienį, rugsėjo 30, Romuvos komitetas važiuoja paruošti stovyklavietės žiemai. Visi kviečiami talkon. Skambinti Br. Sapliui tel. 537-1503 arba K. Batūrai tel. 233-9917. C. S.

• Akademikų skaučių dr-vės ASD žiemos veikla pradėta sueiga rugsėjo 21 d. pas t. n. R. Poškieņ. Skyriaus valdybos pirmininke pakviesta t. n. Z. Gvildytė. Valdyba kviečia visas nares įsijungti į šių metų veiklą. Skambinti tel. AT 2-5995. Sekanti kandidatų sueiga įvyks rugsėjo 28 d., 7.30 v.v., pas kand. S. Sarkutę. Norinčios įstoti kreipiasi į kandidatų globėją t. n. R. Poškieņ tel. 447-8672 (t. n.).

AR JAU PRATESET "T. ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ?

NATURALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūnka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam priemonom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

• Pardudam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

762 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūšyje, vandenių-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame aukšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie \$20.000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuojau į pietus nuo Bloor. Apie \$6.000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

SUNNYSIDE AVE. — HOWARD PARK, apie \$10.000 įmokėti, 10 didelių kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas vandenių-alyva šildymas, 3 virtuvės, vieta garažui, viena atvira skola 10-čiai metų, greitai užėmimas.

PARKDALE RAJONE, 8 kambarių kvadratinio plano atskiras namas, apie \$7.000 įmokėti ir viena atvira skola, vandenių-alyva šildomas, 2 prausyklos, tinkamas nuomoti rajonas, užbaigtas rūšys.

RUNNYMEDE — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, 2 modernios prausyklos, 2 modernios virtuvės, nauja alyva šildymo sistema, privatus įvažiavimas, netoli Bloor. Prašoma kaina \$27.900.

INDIAN RD. — BLOOR, apie \$10.000 įmokėti, gražus rūpių plytų atskiras namas, 6 didžiuliai kambariai, puiki ultra moderni virtuvė ir prausykla, vandenių-alyva šildomas, užbaigtas rūšys, garažas su plačiu įvažiavimu, visai netoli Lietuvių Namų.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus

SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA

5½% už depozitus 6% už šėrus (numatoma)

6% už taupymo s-tas 8% už asm. paskolas

6¼% už 1 m. term. dep. 8¼% už mortgicius

6½% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Išėpos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — DUPONT, \$22,900, šeši šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, kvadratinis planas, gilus ir apšildomas rūšys, tinkamas poilsio kambariui.

RONCESVALLES — HIGH PARK, \$12,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 1 mortgicius, dvigubas garažas.

PEARSON — SORAUREN, \$5,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 6 kambariai, moderni virtuvė, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas. Turi būti parduotas, nes savininkas nusipirko kitą namą.

\$6,000 įmokėti, 10 kambarių, plytinis, atskiras, 2 prausyklos, 2 virtuvės, dvigubas garažas, 6% atviras mortgicius; prašo \$33,900.

MISSISSAUGA — CAWTHRA, \$32,900 (back split) vienaaukštis (bungalow), 7 kambariai, pristatytas garažas, 6% mortgicius, 2 prausyklos.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PO LANKAS PLACIASIAS...

"T2" 33-34 nr. J. Jakštas savo straipsnyje "Maža istorinė pataisa" rašo, kad nepagavau K. Navicko minties. Taigi, nesupratau Navicko minties dėl dabartinės Lietuvos sienų, kibau prie tarybinio istoriko paprasta žurnalistine retorika, svačiojau ir t. t.

Aš savo straipsnyje bandžiau atremti propagandinę mintį, esą, tik rusų dėka pirmą kartą istorijoje susijungus visos etnografinės Lietuvos žemės. Aš kaip tik įrodinėčiau, kad didžiausi lietuviškųjų žemių plotai šandien prijungti prie Gudijos, Rusijos ir Lenkijos. Ko J. Jakštas "prikibo" prie manęs, o ne prie marksinio imperializmo gynėjo K. Navicko, man iš viso neaišku.

Toliau J. Jakštas rašo: "Istorikams Navicko straipsniui reikalingas atkirtis taip pat istoriškų straipsnių". Taigi, J. Jakštui propagandinis K. Navicko straipsniukas "Gimta krašte" yra "istoriškas". Man K. Navicko straipsnis tėra eilinė Kremliaus propaganda. Jeigu J. Jakštui tas straipsnis istoriškas, tai reikėtų sėsti ir istoriškai atsakyti, o ne tarsi duobėtu keliu važiuojant rašinėti.

Sekantiam skirsnyje J. Jakštas rašo: "P. Lelis visai teisingas, kad prikla Rimgaudui svačiojimą su ta "Lithuania propria" (mūsųose iš kažkur paimta) ir kartojama, nors tos sąvokos prasmė nežinoma. Čia aš mažiausiai kaltas. Patariu jam tuo klausimu, be kitų šaltinių, atidžiau perskaityti Lietuvių Enciklopediją arba atskirus straipsnius ankstyvesniuose "Aidų" žurnalo numeruose. Tada paaiškės kas iš tikrųjų švaistosi.

Pagaliau J. Jakštą palieka mane ramybėje, nes Lelis "primena eilą Rusijos geografinės mokslų caristinės mokykloje, kur ir man teko 5 metus mokyti". Nuo čia J. Jakštas išvažioja į lankas, užsimiršta K. Navicką ir mane; pasikvietęs P. Lelį į

Ukrainos juodžemio erdvę, griebiasi matematikos: vienas sako, kad caristinėje Ukrainoje buvo 10 gubernijų, o kitas — 14, tarsi tu ukrainiškų gubernijų skaičius turi ką bendro su dabartinės Lietuvos sienų klausimu.

Suprantu, kad nereikia didelių pastangų kalbėti pvz. apie Mažosios Lietuvos okupuotą tėvynės reikala. Nepretenduojau ir neketinu pretenduoti į jokius mokslininkus ir jeigu kas į okupanto užmačius sūgėba geriau atsakyti — prašom. Mielai pasikaltysim ir pasidžiaugsim. Tačiau vietoj laukto atsakymo tegauai pasiskaityti kažkokias mišlas apie caristines gubernijas. Jeigu okupantas priveda prie tokios padėties, kad Lietuvos gyvi žmonės deginasi, tai mokslingesniems gėda tylėti ir dėl lietuviškų žemių išdraskymo.

B. Rimkauskas

PLEPALAI

Netikėtai pateko į mano rankas "Europos Lietuvis" 31 nr., kuriame, pasiremiant kito laikraščio informacija, rašoma apie R. Kalantos laidojimą. Išterpta trumpa antraštėlė "Taip buvo laidojamas Kalanta". Sakoma, vienas atvykęs tautietis pasakojo, kad "Kalanta su karstu iš žmonių atėmė, milicininkai kūną sukapojo ir susimetė į dėžę kažkur nuvežė". Tai senų bobučių plepalai. Aš pati esu prieš metus laiko atvykęs iš Lietuvos ir pulkiai žinau, kad ten niekaulės nekapoja su kirviu, o ką bekalbėti apie žmogų. Tame pačiame numeryje cituojama "NL", rašiusi apie sunkų S. Kudirkos gyvenimą. Mano nuomone, geriau būtų mažiau dejuoti, o daugiau padėti jam siuntiniais. Išėjvijos spauda turėtų daugiau rašyti apie savo problemas — nutautėjimą, hipius ir pan.

Lietuvė

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVĖJE TIKROJI SPAUDA!

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

ISIBĖGEJAM

Su rudeniui prasidėjo ir naujas veiklos sezonas Čikagos lietuvių gyvenime. Paprastai savaitės vakarą įėjus į Jaunimo Centrą (automobilį dabar nebelangva pasistatyti, nors per visą vasarą pilkavo tuščia alė) pamatai besišypsantį ir visus maloniai pasitinkantį naujojo direktoriaus kun. G. Kijausko veidą. Nors jis visų lietuvių įėjimų laisvajame pasaulyje viršininkas — provincijos, bet nebijojo prisiminti ir gan daug laiko atimamųjų JC direktoriaus pareigų, kai kun. J. Borevičiui reikėjo perimti kitas pareigas. Didžiosios salės scenoje po tris valandas kas vakarą Vyt. Alanto "Buhalterijos klaidos" fragmentus repetuoja mūsų rinktiniai aktoriai: V. Janulevičiūtė, D. Juknevičiūtė, E. Vilutienė, A. Barauskas, L. Barauskas, J. Kelečius ir J. Valentinas. Jie ruošiasi rašyti V. Alanto 70 m. amž. sukakties progą rengiamam pagerbimui-akademijai, kurioje žodį tarsi žurnalistas Br. Raita. Aktorius netikėtai iškito nekėmė: susirgo rež. Alg. Dikinis. Dabar jie patys ir režisuoja, ir vaidina. Dvi klases užėmęs repetuoja "Dainavos" ansamblio choras. Jie kartoją pernai su pasisekimu nuskaubėjusią naują A. Kairio—Br. Budriūno operetę "Sibiriškas dienas". Operetė bus stadijoje Detroito ir pakartota Čikagoje. Išvykus muz. P. Armonui, šiuo metu "Dainavos" repetuojamos vadovaujama muz. A. Simonaityte ir muz. A. Gečas, o spektakliams vadovauti iš Rochesterio atvyks muz. P. Armonas. Jaunimo Centro apacių užtenkė taut. šokių šokėjai. Tą vėloką antradienio vakarą jų suradus dvi grupes: mokyti I. Smiellauksienės vadovaujamą "Grand", tik neseniai gražiai pasirodžiusią Čikagos vidurinėse, ir A. Marukelio bei D. Bruškų vadovaujamą skautų "Jaunimo atelietis" šokėjas. Pastaruosius gl akordeono muzika palydi kun. A. Kezys, šiuo metu visas jėgas sukaupęs ruošiamam albumui apie Pensilvanijos lietuvių anglakasių senasias parapijas.

DABARTIES KANKINIAI
Šiomis dienomis "Draugo" spausėvė Čikagoje atspausdino stambų dokumentinį veikalą "Dabarties kankiniai". Veikalas, išleistas "Krikščionis Gyvenime" serijos aštunta knyga, turi 432 psl. teksto ir apie 25 originalias, daugumai niekur nematytas nuotraukas. Taip pat yra sąrašas visų 1940 m. Lietuvoje dirbusių kunigų (per 1200) ir kur jie yra šiandien. Ši knyga yra daugelio istorinių epizodų rinkinys, būtent, kaip antrosios sovietinės okupacijos metu buvo naikinama Lietuvos Katalikų Bažnyčia, kaip persekioti bei nukankinti vyskupai, kunigai bei tikintieji. Vienas idomiasis knygos skyrių — Katakombų Bažnyčia. Tai dokumentiniai faktai, kaip Sibire steigėsi lietuvių tremtinių slaptos

ČESNAKAS—

geras vaistas

laisviam tektai, apsaugo nuo natūralaus česnakas (garli) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda kraujui, nuo puvimo bakterijų bei jos sukaukimo. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingas česnakos alyvas, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per išties šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymą bei stiprinamąją galią. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šliandien nusipirkt "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje, Juosles geriau, stipriau ir mažiau slaug tu rasi šios česnakos kapsulės netur nei krupo, nei skonio.

MILŽINIŠKA KULTŪRINĖ LATVIŲ LOTERIJA!

PIRKDAMI JOS BILJETUS, PADĖSITE IR LIETUVIŲ KULTŪRINIAMS PROJEKTAMS

3 3 3 BILJETAI LAIMĖS \$33,333.33

Pardavęs 10 bilietų gaus vieną nemokamą, be to, pardavėjo premiją, jeigu jo parduotas bilietas laimės

3 TRAUKIMAI:

SPALIO 21 \$3333.33

Didysis traukimas

KOVO 21 \$33333.33

Ontario prov. loterijos

leidimo nr. 120204

GRUODŽIO 21 \$3333.33

3333.33

\$52,909.92

3333.33

3333.33

laimėjimams

3333.33

3333.33

Šią atkarpą aiškiai užpildykite ir grąžinkite:

333 Lottery, 16 Queen St. N., Hamilton 13, Ont.

arba P.O. Box 6280, Sta. F, Hamilton, Ont.

Pridedu čekį ☐ arba perlaidą ☐ \$.....

už..... bilietus po \$1.50

už..... knygeles po \$13.50

Galite užsakyti bilietus pardavimui ir sumokėti vėliau.

☐ Prašau atsiųsti man..... knygučių po 10 bilietų. Už kiekvieną parduotą bilietą sumokėsiu jums po \$1.50 arba \$13.50 už dešimties bilietų knygutę. Visus neparduotus bilietus grąžinsiu.

☐ Organizacijoms
Prašu atsiųsti mums..... knygučių po 10 bilietų. Už kiekvieną parduotą knygutę grąžinsime po \$12.00. Visus neparduotus bilietus grąžinsime.

Organizacijos pavadinimas.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvyinių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo pramonės ekskursijoms
- patarnauja atskleidžiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Spjauti į barzdą

Iš senų laikų žinomas posakis: "Aš spjauju jam į barzdą". Jo istorija tokia. Pas arabų sultoną kažkada lankėsi iš kito krašto taip pat didis žmogus. Sultonas buvo barzdotas. Svečias apsidairė aplinkui ir spjovė sultonui į barzdą. Tas labai nustebė ir paklausė:

— Ką tai reiškia? — O svečias paaiškino:

— Apsilūgčiau aplinkui — visur labai švaru, gražu, o spjauti labai norėjosi. Nešvariausia vieta, kurią pastebėjau, buvo jūsų barzda. Aš ir spjoviau į ją...

Gera atestacija

Paryžiaus laikraštis išspausdino tokią laišką: "Pastebėjusi, kad neturiu išsilavinimo ir kad manęs netraukia joks užsiėmimas, nutariau atvažiuoti į Paryžių ir atsidėti kino menui".

Vedę skubiau dirba

— Tėte, kodėl vedę vyrai viską skubiau dirba, negu viengungiai? — klausia paauglys sūnus. — Todėl, kad ir kiškis greičiau bėga, kai šuo užpakalyje veja.

Katinas

— Mamytė, kas čia? — Mažas kačiukas. — Apsirikai, mamytė, kačiukas jau senas: jis su ūsais.

Badu nemirsi

Vilniuje piliėtis Radaitis užėjo į restoraną, atsisėdo prie staliuko ir laukė padavėjos. Laukė gan ilgai, bet ši vis dar nepasirodė. Pagaliau, netekęs kantrybės, sušuko praeinančiai pro šalį padavėjai:

— Drauge, ar aš čia turėsiu laukti, kol badu numirsiu?!

— O, ne, atsakė padavėja, — tamsta turėsi iš čia išeiti dar prieš šestą valandą, nes tada restoraną mes uždaramė.

Žydas pasiaiskino

Okupuotoj Lietuvoj žydas, stodamas į partiją, anketoj įrašė, kad neturi giminių užsienyje. Po kiek laiko ateina KGB pareigūnas su ano brolio laišku iš Izraelio ir sako:

— Kodėl melavai? Prašau pasiaiskinti!

— Aš nemelavau. Jūs netaip klausėt. Jis nėra užsienyje — jis yra savo tėvynėje, o aš esu užsienyje.

Teatre

Vaikutis, žiūrėdamas spektaklį vaikams, klausia: — Tėveli, sakyk, tas dėdė scenoje — tikras voras? — Taip.

— Aš irgi taip maniau, bet kodėl jis tada taip panašus į žmogų? — Parinko Pr. Alš.

Pajieškojimai

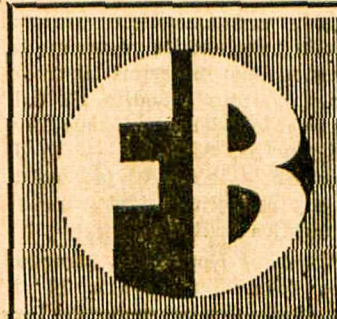
Vlodo Erslovo (tėvo vardas Juozas), iš Rokiškio 1944 m. išvykusio į Torontą Kanadoje, įsiekio Olinas Henrikas. Pranešti: Joseph Jackson, 615 N. Walnut St., Lansing, Mich. 48933, USA.

Jieškomas Kazimieras Babeckis, gimęs 1909 m. Marijampolės apskr., Sasnavos valsė, Mosupelių km. Jieškomas gimė iš Lietuvos. Jis pats ar apie jį žinantieji maloniai prašomi atsiliepti šiuo adresu: K. Mickus, 11163 Arthur Buies, Montreal, North 461, P.Q., Canada.

Juozas Morkūna, Antano sūnu, gimęs 1910 m. Ramygalos valsė. Vyrų km., prašo atsiliepti Mykolas Kairys, Hawk Junction, A. C. R. via Sault Ste. Marie, Ont.

Svarbiu reikalu prašomas atsiliepti Aleksandras Gylis (ar Gylis), apie 46 m. amžiaus, metalurgijos inžinierius, dalyvavęs vienoje profesinėje konferencijoje Kvebeko mieste. Jieško Margaret ir Paul Booth, POB 27, Station N, Toronto 14, Ont.

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

231-6226

2 3 1 - 2 6 6 1

Frank Barauskas, F.R.I.

REALTOR • INSURANCE

3282 BLOOR STREET WEST

ISLINGTON

(6 Points Plaza)

NUO LĖNOS IKI DANGORAIZIOI
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
IRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRISKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastotas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bitynų:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR

APSIJŲMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5181

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie

Howard Park Ave.) Kabineto te-

lefonas LE 1-4251. Darbo valan-

dos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val.

vak. šeštadieniais nuo 10 val. ry-

to iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v

ryto iki 9 val. vak.; šeštadie-

niais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvės.

Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALIOS GAMINIAI tip-top MEATS DELICATESSEN

KAS SAVAITĖ

1727 BLOOR ST. WEST (prie Keele požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maitos: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjams gali pirkti prekų specialios krautuvės.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų

gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patalpiname.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais,

antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v.

vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

LIETUVIŲ SODYBOJE ANAPILIS prasidėjo statybos darbai. Pirmosios statybos statoma salė, kuri laikinai bus naudojama pamaldoms. Jos priestatė bus ir laikraščiai "Tėviškės žiburiai" patalpos. Planas paruošė arch. V. Liackas. Kiti specifiniai planai, kaip šildymo, vėsinimo, struktūros, elektros, yra paauštinę inžinierių: E. Čuplinskio, R. Paškevičiaus, H. Lapo ir G. Serno. Statyba vykdoma ūkiniu būdu. Jai vadovauja Algis Kazilis. Ši didi užsimojimą persikelti į Toronto vakarinę užmiesį statytojai pveda tėviškai Augščiausioje globali ir kartu tiksliai moralinės bei medžiaginės pagalbos iš visų geros valios tautiečių.

Lietuvių kapinėse baigiami ruošti pamatai naujiem paminklams, kurie bus statomi dar šį rudenį.

Springhurst vasarvietėje pamaldos laikomos iki Padėkos savaitgalio sekmadieniais 11 v.r.

Prasme užregistruoti vaikus, ateinantį pavasarį norinčius eiti pirmosios Komunijos.

Parapijos choras po vasaros atostogų choro repeticijs pradės po ilgo Padėkos savaitgalio. Bus repetojuojamas muz. S. Gailevičiaus sukomponuotos lietuvių kalba Mišių giesmės.

Mirus Lenkijoje a.a. Magdalei Kovalskienė, jos dukroms Danutei, Irenai ir Aldonai, gyvenantioms Kanadoje, visiems giminėms čia, Lenkijoje ir Lietuvoje gili užuojauta. Už velionę praėjusį sekmadienį par. bažnyčioje atlaikys pamaldos.

Pradedamas parapijiečių lankymas. Šią savaitę lankomi Bramptone ir Mississaugos rajone gyvenantys lietuviai, prieš tai susitarus telefonu.

Pamaldos: šį penktadienį 8 v. r. už a.a. Anelę Rekešienę (užpr. Z. M. Laurinavičai); šeštadienį 9 v. r. už a.a. Vladislavą Merkeliene, velionės dviejų metų mirties sukakties proga; 4 v.p.p. vestuvių pamaldos; sekmadienį: 10 v. už a.a. Anelę Rekešienę, 11 v. už a.a. Stasį Kymantą; Springhurst 11 v. už a.a. Leoną Čuplinską.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

Pamaldos ir sekmadienio mokykla — kas sekmadienį 9.30 v.r.

Konfirmacijų pamokos prasideda spalio 6 d., 8.30 v. vak.

Spalio 8, sekmadienį, 9.30 v. ryto pamaldas Toronto atlaikys parapijos vargonininkas Petras Sturmas. Pamaldos Montrealyje, Kanados Lietuvių Dienos proga, su Šv. Komunija įvyks liuteronų bažnyčioje, 3594 Jeanne Mance St. Pamaldas laikys kun. koordinatorių A. Žilinską, M. Div.

Spalio 15, sekmadienį, pamaldos Toronto bus 10 v. ryto. Po jų 12 v. bus Padėkos pietūs ir 1972 m. konfirmuotųjų priėmimas naujuose Lietuvių Namuose. Pietus ruošia parapijos moterų draugija.

Normali parapijos programa rudenį prasidėjus vyksta kaip ir ankščiau. Kviečiame parapijiečius kreiptis į lietuvių kunigą Alg. Žilinską betkokių reikalų. Jis aplankys ligonius, jeigu jam bus pranešta. Taip pat jis aplankys ir visais kitais reikalais.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4, durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

MORTGICIAI Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 221-6226 Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkrausimo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR ST. W., kampas Bloor-Durle gatvių Telefonas 762-4252

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos karnos.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ MEAT PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairius savo pastatė rūkytos deštos ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMOS PRISTATYMAS

Prisikėlimo par. žinios

Nuoširdžiai sveikiname KLB krašto tarybos suvažiavimą Hamiltone.

Padėka svečiams saleziečiams iš Italijos Tėv. P. Rukšui už pereiną sekmadienį pasakytus aktualius pamokslus pašaukimų į dvasinį luomą klausimui.

Pradėdami sezono veiklą, praėjusį sekmadienį Mišiose 11.15 v. organizuoti dalyvavo abu Toronto skautų tautai.

Mišios: penktad., 9 v. — už a.a. J. Mickevičių, užpr. velionies krikštatinio Sig. Zebraičio iš Detroito; šeštad., 8.30 v. — už Miniotų šeimos mirusių, užpr. S. S. Minioto; 9.20 v. — už a.a. J. Stanevičienę, užpr. V. O. Juodišį; sekmad., 9 v. — tretininkų int.; 10 val. — už a. a. Praną Mačiulaitį, užpr. sesers p. Baltramūnienės iš Čikagos velionies mirties metinių proga; 11.15 v. — už a.a. Emilijos vėlę, užpr. J. G. Kaulių; 12.15 v. — už šeimos mirusių, užpr. Z. A. Stančikų.

T. Tadas iš atostogų parapijon grįš šios savaitės vidury; T. Rafaelis šį savaitgalį talkins St. Catharines, o T. Benediktas — Niujorke.

Mėnesinė rinkliava parapijos skolom sumažinti — šį sekmadienį.

Tretininkų susirinkimas — šį sekmadienį po paskutinių Mišių.

Pensininkų laisvavakaris — šį trečiadienį, rugsėjo 27 d., 6.30 v.v. Parodų salėje. Visi Toronto vyresnieji kviečiami dalyvauti

Lituanistinis seminaras — penktadieniais, 7 v.v., parapijos namuose. Malonu pastebėti ir pasidžiaugti, kad iš šestadieninė mokyklą baigusių ir seminarą įstojo 24 berniukai ir mergaitės; 5 iš jų atvyksta net iš Hamiltono.

Bendra choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v., muzikos studijoje; atskira repeticija moterų balsams — sekmad. po Sumos.

Kasmet katalikų moterų ir vyrų dr. organizuojamos uždarnos savaitgalio kolektyvų moterims ir vyrams š.m. bus: moterims lapkričio 24-26 d.d., vyrams gruodžio 1-3 d. Moterų kolektyvams vadovaus Tėv. Ged. Kijauskas, SJ, vyrų — T. J. Kubilius, SJ. Kviečiame ir jas registruotis pas draugijų valdybų narius arba parapijos raštinėje.

Pirmosios Komunijos pamokos prasidės sekmadienį, spalio 15 d. po 10 v. Mišių. Jos bus dėstomos Lietuvių Vaikų Namuose, 57 Sylvan Ave. Pamokoms vadovaus N. Pr. M. seserys.

Religijos pamokos vaikams, priėmusiems pirmąją Komuniją ir lankantiems valdines pradžios mokyklas, prasidės spalio 15 d. po 10 v. Mišių Liet. Vaikų Namuose.

Turbūt dar niekad N. Wasagos stovyklavietė nebuvo taip užimta, kaip pr. vasarą. Ankstyvą pavasarį ten buvo surengtas ateitininkų savaitgalis, vėliau — pirmosios vestuvės, krepšinio stovykla, ateitininkų stovykla, ateitininkų studijų dienos ir t.t. Stovyklavietės gerinimo darbuose talkino daug savanorių. Aukoj: Prisikėlimo bankelis — \$100, ateitininkų tėvų komitetas — \$200, V. Petrauskai Toronto — \$300, R. K. Giniolčiai Čikagoje — \$500. Visiems nuoširdžiausia padėka.

PADEKA

Noriva išreikšti nuoširdžią padėką už suruoštą staigmeną-pobūvį, mudviem įsikūrus naujoje vietoje. Ypatinga padėka rengėjams — p. B. Galinienėi ir p. Jokūbačiūnams, taip pat sesėm bei broliam šauiam ir visiem prisidėjusiem už parodytą nuoširdumą bei vertingą dovana: p. p. Jonikams, Gudavičiams, Stočkams, Stadžiūnams, Sulcams, Navickams, Jokūbauskams, Bartnikui, Aukštakalnienei, Savickui, Gulbinskui, Mrs. Anderson, B. Simonaitienei, Pranckūnams, Cicėnams, Gabaliui, Bačėnui, Prialgui. Jūsų parodytas nuoširdumas liks visada mūsų atmintyje ir širdyje —

Marytė ir Jurgis Astrauskai

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.I. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ELEKTROS RANGOVAS Fleet Electric Co. Ltd. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

XVIII-ji KANADOS MONTREALYJE LIETUVIŲ DIENA

Šeštadienį:

KREPŠINIO RUNGTYNĖS 12.30 v.p.p.

DAILĖS PARODA ir BALIUS 7 v. vakaro

Sekmdienį:

IŠKILMINGOS PAMALDOS KATALIKAMS 11 v. ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve St., Montreal.

EVANGELIKAMS — 11.30 v.r. Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance St.

AKTAS ir KONCERTAS 3 v. p.p.

JAUNIMO POBŪVIS 7 val. vakaro

La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal

Šv. Kazimiero parapijos salėje

Lietuvių Diena — tautinio solidarumo diena ir puiki proga aplankyti montrealiečius bei sutikti visos Kanados lietuvius

• Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir jos programa.
• INFORMACIJA: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que. Tel. 766-5827. Atvykusiem į Montrealį šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje. Tel. 768-0037.

A + A Prano Kazimiero Mačiulio

vienerių metų mirties sukaktis

Gyveno Toronto, Ontario, Kanadoje. Mirė 1971 m. spalio 1 d. po sunkios ir ilgos ligos, sulaukęs 48 metus amžiaus. Buvo gimęs Kybartuose, Lietuvoje. Palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse Čikagoje.

Vienerių metų mirties sukaktį minint už jo vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 1 dieną, 10 val. ryto, Prisikėlimo parapijos bažnyčioje Toronto. Gimines, draugus ir pažįstamus kviečiame prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę: dukrė, sūnus, sesuo, švogeris, sesers dukros ir kiti giminės.

Kanados Etninės Spaudos Federacijos dvimetinis suvažiavimas įvyks Winnipeg, Fort Gary viešbutyje, rugsėjo 29 — spalio 1 dienomis. Federacija sudaro Ontario, Kvebeko, Manitobos etninės spaudos sąjungos ir kitur leidžiamų laikraščių. Pastaruosius dvejus metus Federacijai pirmininkavo L. J. Lezak iš Winnipeg. Šiame suvažiavime bus atstovaujami ir "T. Žiburiai".

KLB krašto tarybos suvažiavimas įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 30 d., Hamiltono Aušros Vartų par. salėje. Registracija prasidės 10 v.r., posėdis — 11 v. Tarybos nariai įpareigoti dalyvauti, o visi kiti gali dalyvauti kaip svečiai.

KLK Moterų Dr. Jos Prisikėlimo par. skyriaus narių susirinkimas įvyks spalio 1, sekmadienį, po Sumos Parodų salėje. Lietuvos vaizdų skaidres parodys S. Laurušaitienė. Taipogi norinčios dalyvauti uždaroje moterų kolektyvose lapkričio 24-26 d.d. galės jau užsiregistruoti. Narės ir viešnios malonai kviečiamos dalyvauti. Valdyba

Jaunųjų "T2" bendradarbių sueiga bus spalio 5, ketvirtadienį, 7 v.v., "T2" patalpose. Kviečiami dalyvauti "T2" puslapio "Jaunimo žiburiai" bendradarbiai. Čia bus aptarti bendradarbiavimo reikalai. "T2" leidėjai ketina ta proga jaunuosius svečius bei viešnius pavaišinti.

Tradicinė Kanados Lietuvių Diena — spalio 7 ir 8 dienomis Montrealyje. Kadangi tai ilgas Padėkos savaitgalis, daugelis tautiečių ketina dalyvauti. Toronto "Gintaras" jau kuris laikas repetuoja, kad tinkamai pasirodytų didžiajame koncerte Montrealyje su kitais jaunimo sambūriais.

Apie estų antikomunistinį kovotoją Erik Heine plačiai rašo "The Globe & Mail" savaitinis priedas "Weekend Magazine" rugsėjo 16 d. laidoje. Esą amerikiečių žvalgyba jį laikanti sovietiniu šnipu, o kanadiečių policija — griežtu antikomunistu. Kosyginio lankymosi metu Toronto kanadiečių policija jį buvo suėmusi. Be to, Heine Otavijoje demonstravęs su plakatu "Freedom for Estonia".

J. KRALIKAUSKAS — VEL LAUREATAS

Turimomis neoficialiomis žiniomis, Montrealy veikia akademis sambūris devintąją Vincio Krėvės vardo literatūrinę premiją šiemet paskyrė Juozui Kralikauskui už naujausią jo romaną "Vaišvilkas", kuris įsikuria į autorius mindauginę trilogiją. Pirmasis trilogijos tomas "Titnago ugnis" išleistas 1962 m., antrasis — "Mindaugo nužudymas" 1964 m. Abu laimėjo "Draugo" literatūrinę premiją po \$1000. Montreališkė premija \$500 bus įteikta autoriui Montrealyje š.m. lapkričio 4 d. (p.a.)

Lietuvio darbai. Rugsėjo 11-13 d.d. Toronto York universitete įvyko simpoziumas tema: "Matomumas ir šviesa auto eismo saugume". Dalyvavo Kanados transporto ministerijos atstovai, Amerikos ir Europos universitetų profesoriai ir kiti šios problemos žinovai. Pagrindinių dalyvių ir pranešėjų tarpe buvo ir torontietis inž. A. Ketvirtis, Fenco firmos vyr. elektros inžinierius bei inžinerijos skyriaus vadovas. Jis turėjo dvi paskaitas: "Dienos ir nakties matomumas keliuose", "Matomumas ir apšvietimo projektavimas didelio greičio keliuose". Kartu su simpoziumo vadovu prof. Kaiseriu jis pravedė baigiamąsias diskusijas. Inž. A. Ketvirtis yra parašęs knygą apie kelių apšvietimo inžineriją, yra plačiai žinomas šios srities žinovas. Jis dalyvauja įvairiose šiuo klausimu konferencijose ir atstovauja Kanadai kelių apšvietimo reikalų tarptautinėse konferencijose.

Toronto dienraštis "The Toronto Sun" kiekvieną trečiadienį spausdina skyrių "The Ethnic Press", kurį tvarko William Markiewicz. Jame cituojami etninės spaudos pasisakymai įvairiais klausimais. Pvz. rugsėjo 20 d. laidoje cituojama net iš 12 laikraščių, jų tarpe ir "T. Žiburis". Be to, šis dienraštis mielai spausdina įvairius trumpus laiškus — skaitytojų pareiškimus. Jų tarpe matyti ir lietuviškų pavardžių. Jų galėtų būti ir daugiau. Tuo būdu lietuviškąjį reikalą pasiekia viešumas.

APLANKYKITE IR PAMATYKITE NAUJUS

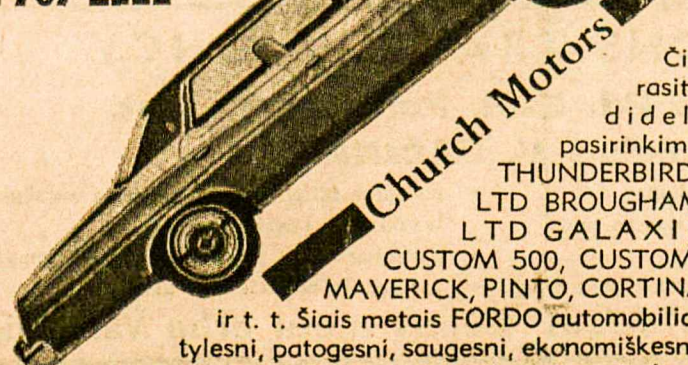
1973 metų Fordo

automobilius

Church Motors

2100 Bloor St. W., Toronto

Tel. 767-2111

Čia rasite didelį pasirinkimą THUNDERBIRD, LTD BROUGHAM LTD GALAXIE CUSTOM 500, CUSTOM, MAVERICK, PINTO, CORTINA ir t. t. Šiais metais FORDO automobiliai tylesni, patogesni, saugesni, ekonomiškesni, geresni standartiniai įrengimai ir turi daug kitų gerų savybių.

Naujai išrinkto Katalikų Centro

pirmasis posėdis įvyko rugsėjo 21 d. Prisikėlimo par. Posėdžių kambaryje. Dalyvavo beveik visi pavasarį įvykusiam suvažiavime išrinkti nariai, kurių iš viso yra 15. Pirmininku antrąjį kadencijai vienbalsiai išrinktas dr. Juozas Sungaila, tas pareigas ešes ir iki šiol. Vicepirmininkais išrinkti — kun. P. Barius, OFM, ir dr. Br. Povilaitis, išdinininku — K. Manglicas, sekretorėmis — A. Kuolienė ir I. Zemaitienė. Jaunimo komisijos pirmininku išrinktas kun. J. Stąskus, nariais — R. Sakalaitė, Almis Kuolas (kiti nariai bus kooptuoti vėliau). Kitų komisijų pirmininkai: planavimo — dr. J. Sungaila, liturginės — kun. A. Prapakas, OFM, religinės šalpos — kun. P. Azubalis, finansų — K. Manglicas, informacijos — kun. Pr. Gaida. Komisijų nariais kviečiami ir netorontiečiai. Jie paaikšės vėliau. Midlando kryžiuočių statyti komisijos pirm. dr. J. Sungaila pranešė, kad projekto darbų dalis jau atliktą, bet negauta pagedautos spalvos plastmasinės medžiaga iš JAV. Dėlto tenka laukti. Buvo svarstomas religinės šalpos būrelių steigimas, kuriuo rūpinasi neseniai Čikagoje įsteigta nauja organizacija Religinės Šalpos Rėmėjai, šalia jau veikiančios Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Brooklyn. Kadangi religinė šalpa rūpinasi L. Katalikų Centras, pagedauta, kad šioje srityje nebūtų bereikalingo duplikavimo. Pagrindinė rinkliava ok. Lietuvių tikintiesiems padėti daroma Tikinčiosios Lietuvos Dieną — pirmąjį kovo sekmadienį.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje korespondenciniu būdu studijuoti po vasaros atostogų vien per paskutines dvi savaites užsiregistravo 4 naujos studentės: Dalia Pajarskaitė, Dana Lukavičiūtė, Kristina Gedrimaitė (visos iš Hamiltono) ir Rūta Čepaitytė iš Toronto. P. L. Institute studijuoja iš Hamiltono 11 studentų. Iš viso ten studijuoja 19 kanadiečių. Institute studijuoti galima pradėti betkada. Reikia tik paduoti prašymą KLB švietimo komisijai adresu: 236 Davenport Rd. Toronto 3, Ont. Už mokslą sumoka švietimo komisija. Smulkesnės informacijos su paskatinimu studijuoti yra įteiktos dar pavasarį visų lituanistinių mokyklų abiturientams.

L. Tamošauskas, KLB šviet. kom. pirm. Jonas Govedas, baigęs Toronto muzikos konservatoriją ir muzikos fakultetą Toronto universitete, išvyko į Londoną Britanijoje pasitobulinti. Gyvendamas Toronte, jis garsėjo kaip gabus akompaniatorius. Jo paslaugomis naudojosi solistai, jaunimo ir parapijų chorai. Visi linki jam sėkmingų studijų ir gero vėjo kelionei atgal į Torontą.

Plataus maso loterija suorganizavo Hamiltono latviai (Hamilton Latvian Society Youth Programme and Building Fund Lottery). Jie gavo provincinės vyriausybės leidimą \$250.000. Oficialiai loterija pavadinta "333 Lottery". Laimėjimams ji skiria \$52,909.92 (didžiajam laimėjimui — \$33,333.33). Bus trys traukimai. Pirmasis — spalio 21, antrasis — gruodžio 21, trečiasis — kovo 21. Nupirktu bilietu šakneles prašoma gražinti prieš 1 traukimą — jos dalyvaus visuose trijuose traukimuose. Kovo 21 traukime prie jau gautų šaknelių bus pridėtos specialios pagrindinio traukimo šaknelės (jos dalyvaus tik viename traukime). Loterijos bilietų pardavėjams duodama 10% uždarbio, organizacijoms dar daugiau. Vieno bilieto kaina — \$1.50. Už 9 parduotus bilietus vienas tenka pardavėjui nemokamai, t.y. už 10 bilietų knygute reikia gražinti \$13.50. Organizacijos, išplatinusios 10 bilietų, gražina \$12. Bilietai gaunami: 333 Lottery, 16 Queen St. N., Hamilton 13, Ont. Tel. 529-3879. Žiūr. skelbimą 7 psl.

Padėkos šventės savaitgalyje — SPALIO 7 ir 8 dienomis

Dalyvauja: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų par. choras, Hamiltono mergaičių choras "Aidas", meniniai jaunimo vienietai: Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

Spalio 7 ir 8 dienomis Montrealyje rengiama aštuonioliktoji Kanados Lietuvių Diena. Tikimasi daug tautiečių iš visos Kanados ir JAV-ų. Iškilmingos pamaldos mūsų bažnyčioje bus 11 v.r. Jas laikys ir pamokslą pasakys kun. Pr. Gaida, "T. Ž." red., iš Toronto.

Parapijos choras pradėjo giedoti 11 v. pamaldose. Po vasaros atostogų mūsų choristai grįžo visi be jokių "nubyrėjimų". Džiugu, jog vėl matosi tie patys veidai, kurie yra ištikimi savo pamiltai giesmėi ir lietuviškai parapijai. Ypatingai džiugu, kad ir mūsų parapijos jaunimas, kuris yra gan užimtas universitetuose, nepabūgo ir vėl dalyvauja chore.

Ta proga mūsų par. klebonas ir choristų eiles kvietė įsijungti daugiau choristų. Pamokslą metu jis kreipėsi į visus parapijiečius, prašydamas nepamiršti savosios parapijos ir neleisti išnykti tam, ką mūsų tėvai yra sukūrę tokiais sunkiais laikais. Gautąjį paveldėjimą iš savo tėvų — Šv. Kazimiero parapiją ir bažnyčią mes turime perduoti savo vaikams. Toliau klebonas pasakė, jog mūsų parapija bus gyva, kol joje bus lietuvis kunigas.

Ch. Ambrasas mūsų metinei loterijai paaukojo elektrinį gražtą, J. Petrauskas — mažytį nešiojamą radiją. Aukotojų masos nuoširdūs acii.

Rugsėjo 17 d. po 11 v. pamaldų klebonijoje įvyko parapijos k-to posėdis. Buvo nutarta ruošti N. Metų sutikimą par. svetainėje. Be to, buvo aptarti ir kiti mūsų par. gyvenimą liečiantieji reikalai. K. A.

Aušros Vartų par. žinios — Kun. J. Kubilius, po 15 metų grįžęs į Montrealį, džiaugiasi paty-

res daug nuoširdumo. Labai prašo visus padėti naujuose savo rūpesčiuose. Jis dėkoja kunigams L. Zarembei ir K. Raudeliūnui už atliktą pastoracinį ir administracinį darbą parapijoje, tvirtai tikėdamas, kad ir ateityje parapija bus pajėgi būti visų geros valios širdžių centru. Į Montrealį grįš spalio 18 d.

Kun. S. Kulbis savo kelionėje susižeidė ir turėjo važiuoti į ligoninę. Tikimės, kad nesunkiai. Šią savaitę jau grįš į Montrealį.

Mūsų choro oktetas koncertuos Hamiltone.

Mirė a. a. Stanislovas Balsys, buvusio par. komiteto nario J. Balsio sūnus. Palaidotas iš Don Bosco bažnyčios.

XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena įvyks Montrealyje Padėkos savaitgalyje, spalio 7 ir 8 dienomis. Kadangi Kanados Lietuvių Dieną ruošia visos didesnės apylinkės iš eilės, tai Montrealyje jį rengiama maždaug kas penkti metai. Paskutinė L. Diena Montrealyje buvo 1967 m. L. Dienos organizatoriai su dideliu rūpestingumu šiam įvykiui ruošiasi ir nori kuo gražiausiai priimti gausius svečius, atvykstančius iš visų Kanados, Amerikos ir kitų vietų.

Netoli parapijos vakarienė. Labai dėkome visiems, kurie įteikė bilietėlius sekmadienį bažnyčioje rinkliavos metu arba atsiuntę pastu. — J. ir E. Gorai paaukojo parapijai, popiežiaus labdaros reikalamis ir loterijai \$25. D. Linkonas įteikė vėkeliais už praeitų sekmadienius \$45, M. Meškauskas \$5, K. Martinėnas už smokėjo parapijos mokesį už 4 metus. Visiems didėle padėka.

Užpraėjusį sekmadienį abiejose rinkliavose surinkta \$317.86.

Montrealio studentai nuoširdžiai kviečia Lietuvių Dienos jaunuosius dalyvius atsilankyti į

LINKSMĄ POBŪVĮ

spalio 8, sekmadienį, 7 v. vakaro,

Šv. Kazimiero parapijos salėje (3426 Parthenais St., Montreal)

• Šokiams gros mūsų gerai žinomas "Cossack 5" orkestras
• Šalti užkandžiai • Turtingas baras • Auka \$2.50 M. L. S. S.

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907-A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-58